

„Voiește și vei putea,
Luminează-te și vei fi !”

(Inscripție pe frontispiciul Școlii din
Dragoslavele - Oltenia, clădire de la 1687)

33

Viata noastră

Revistă cu apariție variabilă de cultură și viață aparținând
Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad
Nr. 33 • Decembrie • 2016

Te uită cum ninge Decembrie!

„Ah, numai de-ar cădea mereu ninsori, / așa doar să mai ies din amânare,
să las odaia unde poți să mori/ și nimeni să nu-ți pună o întrebare!

(C.D. Zeletin, *Ninsoare sacră*, vol. *Scrieri*, I, Ed. Spandugino, București, 2012, p. 150)

Revista „Viața noastră”

Revistă de cultură și viață aparținând Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad

Așteptăm de la membrii noștri, și nu numai,
TEXTE, FOTOGRAFII, ESEURI, PROZĂ SAU POEZIE, ARTICOLE PE ORICE TEMĂ
și chiar întrebări sau nelămuriri în legătură cu activitatea Casei noastre la datele de contact de mai jos:

Adresa: Str. Nicolae Iorga Nr. 7a, loc. Bârlad, județul Vaslui, CP 731182

Colectivul de redacție

Telefon: 0235-421.340, Fax: 0235-421.341, 0235-425.933. Email: revista@carpbard.ro

Din cuprins

Nicolaie MIHAI 3 <i>De-ar ninge mult și la Bârlad</i>	Carmen FRĂȚIMAN 24 <i>Butade juridice</i>	Ioan ADAM 42 <i>Participare la ASTRO 2016 - Gala Națională de Astronomie</i>	▶▶ Iancică DOBRIȚĂ 68 <i>Poezii</i>
Teodora Elena ZALDEA 4 <i>Despre condiția pensionarului în România sau cum își mai poartă bătrânii țării anii</i>	Dumitru V. APOSTOLACHE 25 <i>O carte cu tematică mai rară: Asistența socială în România contemporană</i>	Gruia NOVAC 43 <i>O altă didascalie... impusă</i>	▶▶ Ștefan AMARIȚEI 69 <i>Poezii</i>
MESAJE CU OCAZIA SĂRBĂTORILOR DE IARNĂ 6 Adrian SOLOMON, Isabel BOGDAN, Dumitru BOROȘ, Nicolaie MIHAI	Gheorghe VLAD 27 <i>Alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca domn al Moldovei și Valahiei (4.3)</i>	Pregătire de Crăciun 45	▶▶ Vasile FILIP 71 <i>Poezii</i>
Marina PRUNEA 9 <i>La mulți ani, ROMSOUND!</i>	Teodora Costea CAZACU 29 <i>Cu zâmbet trist (III)</i>	Dan HORGAN 47 <i>Tradiții de sărbătorile de iarnă</i>	▶▶ Gruia NOVAC 73 <i>Realism socialist? Da, și!</i>
Dumitru ANDREI 10 <i>Despre datini și obiceiuri de iarnă</i>	Teodora Costea CAZACU 31 <i>Petruleana (IV)</i>	Teodora Elena ZALDEA 49 <i>De-a lungul unui an...</i>	▶▶ Gruia NOVAC 74 <i>Încă o didascalie</i>
Florentina Loredana DALIAN 13 <i>Scrisoare de An Nou</i>	Oana ROTARU 32 <i>Minciuna adevărului</i>	Nelu Vasile - NEVA 54 <i>Aspecte din „Viața noastră” în viziunea epigrafiștilor români</i>	▶▶ Vasile ILUCĂ 75 <i>Proză scurtă</i>
Florentina Loredana DALIAN 14 <i>La noi, de ce nu vine Moș Crăciun?</i>	Geta BRÂNZEI 33 <i>Nunta de Aur - Banca</i>	Florian PRICOP 55 <i>60 de ani de rugby la Bârlad (5)</i>	▶▶ Gruia NOVAC 78 <i>Noaptea e un sfetnic... (XIX)</i>
Cristina VIZITIU, Zâna TĂMĂȘANU 17, 19 <i>110 ani de lectură publică la Bârlad</i>	Ștefan-Cornel RODEAN 35 <i>Nuntă ca-n povești... de groază</i>	REBUS 57 <i>Serghei Coloșenco, Costel Filiiuță, Nelu Vasile</i>	▶▶ Gruia NOVAC 80 <i>Cronici literare (despre: Cornelius Drăgan, Serghei Coloșenco și Viorel Vâlceanu, revista „Liter-Club”)</i>
Petruș ANDREI 20 <i>Nelu Sorin Stancu – un neoromantic la început de mileniu</i>	Doina SĂCĂREANU 36 <i>Libertate, credință și comuniune în viața creștină</i>	RĂMĂȘIȚE dintr-o revistă care-ar fi putut să fie! (Sugrumată, azi!)	▶▶ Mircea COLOȘENCO 85 <i>Hortensia Papadat-Bengescu. Debuturile: 1912, 1913, 1919</i>
Vlad Andrei HRISCU 23 <i>Lansare de carte</i>	Daniela TEODORU 38 <i>A mai trecut un an...</i>	▶▶ Gruia NOVAC 60 <i>3209. Bilanț concesiv și sugestiv</i>	▶▶ Miron MANEGA, Mircea COLOȘENCO 86 <i>Stela Covaci. „Destinul unei prietenii literare: Nichita Stănescu - Aurel Covaci (1956-1983)”</i>
Petruș ANDREI 24 <i>Poeta Andreea Laura Păunescu</i>	Teodora Elena ZALDEA 40 <i>Ștefana Tănăsă - un secol și un an de existență</i>	▶▶ Vasile FILIP 61 <i>Cartea în spectacol de gală</i>	
	Cosmin MIHAI 41 <i>O viață cât un veac</i>	▶▶ Gruia NOVAC 66 <i>Reflecțiile unui ciob din oglinda vremurilor (XXVII)</i>	
		▶▶ Brândușa DOBRIȚĂ 67 <i>Profil tonic: Dobriță Iancică</i>	Coperți (concepție): Gruia NOVAC

DE-AR NINGE MULT ȘI LA BÂRLAD!

Nicolaie MIHAI

Președintele C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad

Doresc, stimați prieteni și concetățeni, ca acest EDITORIAL – primul pe care-l scriu de când m-am implicat și în presă – să-l primiți ca un mesaj de suflet, pe care vi-l dedic, scriindu-l cu gândul la Dumneavoastră, la viața așa cum este ea, dar mai presus la aspirațiile firești, și nu întotdeauna realizabile, pe care le visați îmbrăcate în sentimentele de români derutați, parcă, de direcția către care se îndreaptă această Țară, România, închipuită altfel.

Așteptăm emoționați sărbătorile de iarnă, cu nădejde, cu cetină verde, cu cuptorul pregătit pentru colăcei, cu mere și nuci pe masă, cu gutui în fereastră, cu plăcinte poale-n brâu, cu zurgălăi, harapnic și buhai, dar mai ales cu **omăt**, cu troiene în care să se bușească cei mici, cu zăpada care să ascundă urâtul, ca să ni se pară **totul** alb și pur...

Aș vrea să ningă mult și la Bârlad!

Aș vrea să văd cum cele rele scad!

În orice OM să văd un camarad!

Anul cel Nou să fie bun răsad!

Nu intenționez să fac un bilanț a ceea ce am realizat în 2016. Revista „Viața noastră”, care a devenit o oglindă a muncii zilnice a celor aproape 33.000 de membri, a arătat, în fiecare număr, ce-am întreprins, dar și ceea ce mai intenționăm. Vreau totuși să trec dincolo de statistici și cifre, lăsându-mi puțin imaginația să... lucreze.

Trăim într-un oraș pe care bunicii, părinții noștri și noi l-am construit. Locul acesta îl dorim izvor de satisfacții nu numai pentru maturi, fiindcă, vorba poporului, „ne-am trăit traiul, ne-am mâncat mălaiul”, ci ne gândim la copiii și la nepoții noștri. N-aș vrea ca ei să apuce drumul străinătăților, slugărind pe alții. „Fie pâinea cât de rea, tot mai bună-i în țara ta!” – așa sună o zicală veche și uitată azi de către cei mai tineri.

De aceea, **zăpada multă pe care o doresc are o justificare!**

Țara străbunilor noștri și a noastră seamănă, în visele mele dintotdeauna, cu o pâine rotundă, proaspătă și aburindă, dar sfântă precum prescura folosită la cuminecătură; parte a trupului sacru, alături de rația de vin, simbolizând sângele vărsat de Mântuitor. Pentru pâinea asta – **cuminecătura noastră cea de toate zilele** – s-au jertfit generații de înaintași pentru **Țara**

Mare. Aceasta în care trăim pare o imagine palidă a ceea ce înaintașii iluștri ne-au lăsat...

Stimați prieteni și concetățeni, doresc zăpadă multă, troienită, nu viscolită, doar-doar o mai acoperi nenorocirile, neîmplinirile, pe care România nu le merită. Vreau să nu mai vedem răni pe trupul țării; să nu mai vedem munți despăduriți; iazurile prădute de pește; pășuni pe care nu mai pasc cirezi; pământuri lucrate ca în plin ev mediu; vreau să nu mai vedem sate golite de tinerii care și-au luat lumea în cap, în căutarea de himere întreținute de cei care ne vor argați; sate fără minimum de civilizație; copii dezbrăcați și flămânzi; școli comasate; spitale desființate; un medic la mii de pacienți; orașe dezindustrializate; mine închise; tricolorul batjocorit de cei pe care legile-i ocrotesc mai mult decât pe stăpânii pământului udat cu sângele a mii de generații; politicieni nepriceduți și doritori de comori în insule îndepărtate; alegeri de dragul lelii, că democrația e o frază dictată de Porți străine...

Poate că zăpada o să le acopere pe toate, măcar pentru o noapte, **Noaptea Revelionului**, ca să avem iluzia că am ajuns în paradis. În numele acestui vis, a acestei dorințe, vă îndemn, stimați prieteni și concetățeni, să vă adunați toate rămășițele speranțelor personale, încredințați fiind că o parte din aspirațiile dumneavoastră se vor împlini, cugetând la ele.

Din partea mea, a Consiliului Director al C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad, vă asigurăm de tot respectul nostru, dar, înainte de toate, vă promitem că vom capacita întregul efort pentru ca anul 2017 să nu semene cu cel pe care-l descălecăm în aceste zile. Nu vă vom sufla cu aur drumul spre CASA NOASTRĂ, dar vom face ca legăturile noastre să fie mai bune, mai omenești, mai pragmatice, în vederea ameliorării nevoilor materiale și spirituale ale fiecăruia.

Fie ca Anul Nou – 2017 – să vină cu speranța că românului îi va răsări mintea de pe urmă. Deșteptarea noastră ca neam mândru trebuie să se îplinească în fapt. Numai așa ne vom bucura de sănătate, de zile senine, de un dram de șansă, de zăpadă și pacea pe care ni le dorim cu toți.

La Mulți Ani! Să aveți bucurii și masa îmbelșugată! Noroc!

Despre condiția pensionarului în România sau cum își mai poartă bătrânii țării anii

Teodora Elena ZALDEA

Condiția vârstnicului în România a surescit întotdeauna vii dispute în spațiul public. Combatanții au fost mai mereu aceeași, pe de o parte, politicienii ce au promis câte-n lună și-n stele, iar pe de altă parte, persoanele generației a treia descurajate de traiul mizer în care sunt nevoite să-și poarte bătrânețile după o viață în care au pus umărul la făurirea acestei țări.

Într-un astfel de peisaj mai mult sau mai puțin dezolant (lăsăm aceasta la aprecierea cititorilor noștri) ai crede că o minune nu se va înfăptui prea curând. Și totuși, pentru că mai mereu speranța moare ultima mai există și persoane ori instituții, ONG-uri ce se arată interesate de starea pensionarului român.

Un astfel de exemplu ne este oferit zilnic de asociațiile de întraajutorare de tip Case de Ajutor Reciproc a Pensionarilor, unde vârstnicii găsesc adesea sprijin și mângâiere, acestea din urmă declarând ferm pe eșicherul public că sunt principalii apărători ai drepturilor persoanelor vârstei a treia.

Nicolae Mihai, Preda Nedelcu și Mircea Fitcal

O asemenea stare a lucrurilor se reclama a fi dezbătută într-un cadru organizat, motiv pentru care Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" Bârlad a pregătit în data de 25 noiembrie dezbaterile "Sistemul public de pensii din România", unde a invitat doi experți în domeniu, respectiv pe domnul Preda Nedelcu, președintele Federației Naționale a Pensionarilor din România și pe deputatul Adrian Solomon, președintele Comisiei de Muncă și Protecție Socială, ce au adus la cunoștința membrilor prezenți ultimele noutăți legislative în materia pensiilor și a pensionării.

Redăm și noi mai jos principalele modificări legislative de interes pentru membrii noștri aduse la cunoștință de către deputatul Adrian Solomon:

- ▶ Creșterea punctajelor anuale pentru pensionarii sistemului public de pensii ale căror drepturi de pensie au fost stabilite potrivit legislației anterioare datei de

1 ianuarie 2011, care au desfășurat activități de muncă încadrate în grupa I și/sau a II-a de muncă:

- ◆ cu 50% pentru perioadele în care beneficiarii au desfășurat activități în locuri de muncă încadrate în grupa I de muncă;
- ◆ cu 25% pentru perioadele în care au desfășurat activități în locuri de muncă încadrate în grupa a II-a de muncă (**Legea nr. 192/2015 pentru modificarea Legii nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice**)

Adrian Solomon, președintele Comisiei de Muncă și Protecție Socială din cadrul Camerei Deputaților

- ▶ Micșorarea penalizărilor lunare pentru cei care solicită pensionarea anticipată, astfel că procentul de penalizare este cuprins între 0,50 și 0,20, în funcție de numărul de luni cu care s-a depășit stagiul complet de cotizare;
- ▶ Persoanele care au muncit în grupa I de muncă și/sau în condiții speciale mai puțin de 2 ani beneficiază de o reducere a vârstei de pensionare. Mai precis, fracțiunile de stagiul de cotizare în grupa I și/sau condiții speciale pot fi cumulate cu perioadele de stagiul realizate în condiții deosebite de muncă (**Legea nr.142/2016 pentru modificarea Legii nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice**)
- ▶ Majorarea cu 5% a tuturor pensiilor militare de stat;
- ▶ Recalcularea pensiilor militarilor, anterioare intrării în vigoare a Legii nr.223/2015, în raport cu vechimea valorificată prin ultima decizie de pensie și baza de calcul actualizată conform prevederilor care reglementează salarizarea militarilor (**Legea nr.223/2015 privind pensiile militare de stat**)
- ▶ Dovada vechimii în muncă în grupele I și/sau a II-a de muncă, realizate anterior datei de 1 aprilie 2001, să fie făcută cu carnetul de muncă sau cu adeverință eliberată de către angajatori ori deținătorii legali de arhive, pentru persoanele ce nu au fost nominalizate în liste de unitățile

Adrian Solomon alături de Nicolaie Mihai și Preda Nedelcu

angajatoare, dar au desfășurat activitatea în locuri de muncă încadrate în aceste grupe de muncă (**Legea nr.172/2016 pentru completarea Legii nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice**)

- Crearea cadrului legal pentru acordarea posibilității persoanelor, care nu au calitatea de pensionari, de a efectua plata contribuției de asigurări sociale pentru perioade de timp în care nu au avut calitatea de asigurați în sistemul public de pensii sau într-un sistem de asigurări sociale neintegrat acestuia, în scopul completării stagiului de cotizare. Persoanele interesate încheie un contract de asigurare socială, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a legii. Perioadele de timp pentru care se poate efectua plata contribuției sunt cele care se încadrează în intervalul de timp cuprins între data încheierii contractului și ultimii 5 ani anteriori acestei date. Baza lunară de calcul a contribuției o constituie cel puțin valoarea unui salariu de bază minim brut pe țară garantat în plată (stabilit potrivit legii), maximum sumei neputând fi mai mare decât valoarea corespunzătoare a de cinci ori câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat (13.400 lei pentru 2016) (**Legea nr.186/2016 privind crearea unor oportunități de asigurare pentru persoanele care nu au calitatea de pensionari și care nu au fost asigurate în sistemul public de pensii**)

O serie de măsuri ce merg înspre modificarea și completarea legii nr.263/2010 – legea pensiilor în sensul reintroducerii corelației între valoarea punctului de pensie și salariul mediu brut aflat în plată (45%).

Totodată, cu această ocazie, deputatul Adrian Solomon a mai anunțat:

- O creștere a punctului de pensie de la 871,7 lei la 1.775 de lei de la 1 ianuarie 2017;
- De asemenea, tot de la 1 ianuarie 2017, se va elimina impozitul pe venit pentru persoanele cu pensii mai mici de 2.000 de lei pe lună;
- Contribuția de sănătate (CASS) va fi eliminată și ea pentru toți pensionarii;
- Se va reduce impozitul pe venit de la 16% la 10% pentru persoanele cu pensii mai mari de 2.000 de lei pe lună;
- Se dorește o creștere cu 60% a pensiei minime garantate de la 400 de lei cât este în prezent la 640 de lei în anul 2018.

Iată că, măsurile adoptate până în acest moment, în acest domeniu, vin să ofere bătrânilor noștri un licăr de speranță într-un viitor mai bun, mai frumos. E poate nevoie doar să îndrăznim a crede că lucrurile în această țară se pot mișca și într-un sens pozitiv.

Georgică Filip, sucursala Fălcu

Gheorghe Dorobăț, sucursala Fălcu

Adrian Solomon felicitându-l pe Nicolaie Mihai cu ocazia împlinirii vârstei de 60 de ani

DE ZIUA ȚĂRII NOASTRE

Petruș ANDREI

Deschidem astăzi cartea sfântă
A unui neam blagoslovit
Că cerul îl binecuvântă
Și-n patru zări a fost vestit.

Bunicii noștri și părinții
Au stat de strajă la hotar,
De-aceea sunt în rând cu sfinții
Din pravoslavnic calendar.

Posada, Podu-nalt, Rovine
Sunt locuri sacre pentru noi
C-au alungat oștiri străine
Ai Țării noastre bravi eroi.

Avem fireasca datorie,
Noi, fiii marilor martiri,
Să apărăm a noastră glie
De barbarii și năvăliri.

Aici e-a raiului grădină
Și-un dor mistuitor simțim,
Luând lumină din lumină
Noi Țara noastră-o veșnicim.

Să ne lăsăm Țara curată
C-avem copii și-avem nepoți,
Să fie cum a fost odată
Să-ncapă-n ea românii toți.

Iar nu să plece pe afară
Să fie slugă la argați,
Avem cea mai frumoasă Țară
Pentru-a trăi în ea ca frați.

Avem o sfântă moștenire
Și-un vis să ni-l îndeplinim,
Cu orice preț, Marea Unire
Suntem datori s-o-nfăptuim.

De Ziua Țării o urare
Să încălzească inimi reci:
Trăiască România Mare
Și noi, românii,-n veci de veci.

Prima zi a lui Undrea așterne, an de an, veșmânt de sărbătoare asupra României. În aceste momente, mai mult ca oricând, simțim că suntem fiii acestui neam, că aparținem acestor meleaguri binecuvântate de Dumnezeu, unde bravi eroi s-au jertfit pe câmpul de luptă pentru împlinirea unui ideal de libertate și unitate al neamului românesc.

1 decembrie 1918 e pentru istoria acestui popor "certificatul de naștere" al României moderne, al unui destin unitar pentru toți românii, momentul de la care un neam întreg și-a definit așteptările, granițele, țelurile.

Purtăm recunoștință veșnică tuturor celor care și-au dat viața pentru împlinirea acestui ideal - făurirea Statului Național Unitar având la bază unitatea de neam, limbă și cultură.

În aceste clipe de înaltă simțire patriotică, România merită din partea fiecăruia dintre noi o urare sinceră: La mulți ani!

Totodată, tuturor bărlădenilor le urez să întâmpine Sărbătorile de iarnă cu bucurie-n suflete și-n case, cu belșug pe masă, spor și sănătate alături de cei dragi!

La mulți ani !

Deputat Adrian SOLOMON

Președintele Comisiei de Muncă și Protecție Socială din cadrul Camerei Deputaților

Dragi bărlădeni,

Ne pregătim să întâmpinăm marea Sărbătoare a Nașterii Domnului, prilej de bucurie și trăire sufletească alături de cei dragi.

Este momentul din an când trebuie să fim mai buni și să ne punem în balanță atât realizările, cât și planurile de viitor.

Este o perioadă din an când uităm de cele rele, pentru a urma pilda sfântă în care bătrânii înțelepți ne învață că „Dar din dar se face rai!”.

De altfel, Nașterea Mântuitorului ne amintește nouă, muritorilor de rând, că suntem oameni și am venit pe pământ să învățăm să facem fapte bune.

Crăciunul poate să ne aducă tuturor schimbări în bine! Să fim optimiști și să învățăm ceea ce e bun din însemnătatea acestei sărbători!

Să avem parte de un 2017 mult mai bun, un an plin de începuturi trainice pentru viitor, un viitor pe care să îl construim împreună și tot împreună să ne bucurăm de el.

Vă doresc un Crăciun fericit și un An Nou plin de speranță și bogat în împliniri!

La mulți ani!

Isabel BOGDAN
Prefectul județului Vaslui

Am luat o scurtă pauză și am ieșit pe balconul primăriei. Orașul este luminat feeric și abia acum îmi dau seama că vin sărbătorile de iarnă. Mă gândesc la concetățenii mei, iar liniștea care se așterne peste oraș mă îndeamnă să fac un bilanț al primelor șase luni de când mi-am asumat responsabilitatea pentru destinele a peste 55.000 de oameni, copii adulți, vârstnici, fiecare dintre dumneavoastră cu problemele personale.

Este ușor să dai vina pe trecut, dar am decis să nu fac asta, ci să găsesc soluții la problemele comunității, pe care, de altfel, le cunosc și din perspectiva exercitării profesiei de avocat.

Unul dintre darurile pe care vi le ofer, dragi bărlădeni, este creșterea numărului de pomi ornamentali în oraș. Este important să fim printre localitățile care se preocupă de calitatea aerului respirat. Apoi, patinoarul este un alt proiect gândit astfel încât să aibă rezultate pozitive. Copiii vor avea motive să iasă în aer liber și să practice un sport de iarnă, părinții și bunicii vor putea socializa și, bineînțeles, va fi și un loc de atracție în zonă.

Am anunțat deja că am oferit facilități fiscale investitorilor.

Sunt multe de realizat. Știm acest lucru toată echipa care și-a asumat responsabilitatea pentru creșterea nivelului de trai în orașul nostru.

Dați-mi voie, dragii mei, să vă îmbrățișez pe toți, să vă doresc cu sinceritate să fiți sănătoși, să vă apere Dumnezeu de răi și de rele, să aveți bucurii și liniște în suflete.

Sărbători fericite, dragi bărlădeni!

Dumitru BOROȘ
Primarul municipiului Bârlad

Stimați prieteni și compatrioți,

Vă trimit aceste gânduri într-un moment în care resimt povara răspunderilor mele față de Dumneavoastră, la acest sfârșit de an 2016, și, concomitent, multiplicarea acestora pentru cel care va veni, 2017. Senzația care m-a cuprins este dublă: o parte din mine se bucură de câte-am realizat împreună, iar partea cealaltă e nemulțumită de câte-au rămas neîmplinite din cele pe care le-am dorit, însă n-au încăput în orarul zilnic.

Poate că acesta este și motiv de mărturisire: aștept cu nerăbdare și emoție, cu neștirbită Speranță **Anul 2017**, an pe care-l vreau luminos, în imaginația mea, cu dorințe de îndeplinit, cu întronarea liniștii, a înțelegerii, a respectului între indivizi, familii, comunități, neamuri și etnii, într-o Românie așa cum au visat-o înaintașii, dar și cum ne-o prefigurează în momentele faste, diriguitorii Europei Mari și Unite...

Aș vrea ca în Anul 2017 viața fiecăruia să fie mai bună, mai îmbelșugată, mai lipsită de griji, într-o Țară prosperă, dar și într-o Europă făuritoare de relații amicale nu numai cu America, ci și cu partea „neeuropenizată” a bătrânului nostru continent, și cu vecina Asie, fiindcă vecinătatea este o realitate, nu o convenție.

Așa că, dorind politicienilor lumii minte rațională și renunțare la orgolii, mă întorc la Dumneavoastră – familia C.A.R.P. „Elena Cuza”, simpatizanții și colaboratorii noștri – spre a vă ura împlinirile care v-au ocolit până acum, sănătate, bucurie, un dram de noroc. Să ne dorim cu toții reîntregirea Țării, a Neamului și să se întoarcă Acasă... rătăcitorii!

La Mulți Ani, 2017!

magistr. (pens) Nicolaie MIHAI

**Președintele Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor
„Elena Cuza” Bârlad**

La mulți ani, ROMSOUND !

Dr. Marina PRUNEA
Director medical Romsound

În 2016 compania ROMSOUND aniversează 15 ani de la înființare. Deși par mulți, au trecut repede; firma s-a dezvoltat din toate punctele de vedere: acoperire națională, număr de angajați, număr de clienți, și acest lucru a adus cu sine o creștere proporțională a responsabilităților.

Deschiderea Cabinetului de audiologie și protezare auditivă din Bârlad a avut loc în anul 2010, iar până astăzi 5.280 de pacienți au beneficiat de serviciile oferite de noi. În fiecare an tot mai multe persoane au achiziționat aparate auditive: peste 1.000 de persoane se bucură din nou de o lume plină de sunete datorită reabilitării protetice. Le mulțumim că au avut încredere în noi!

Și în anul 2017 ne dorim să vă fim alături și să ne fiți alături, să treceți cu încredere, măcar o dată pe an, pragul

cabinetului. Nu uitați: testarea auzului este GRATUITĂ, iar aparatele auditive sunt compensate prin Casa de Asigurări de Sănătate. Testarea periodică, pentru depistarea la timp a oricărei modificări a auzului, vă poate ajuta să luați din timp măsuri potrivite. Dacă ați lucrat în mediu cu zgomot, în mediu toxic sau suferiți de boli vasculare cronice, dacă ați simțit în ultimul timp că vocea oamenilor nu o mai percepeți la fel de clar, că trebuie să dați televizorul mai tare sau că ascultarea a devenit tot mai obositoare, e timpul să vă testați auzul.

Vă așteptăm cu drag!

Sfintele Sărbători de iarnă să vă găsească sănătoși, iar Anul Nou să vă aducă tot ceea ce vă veți pune în gând în noaptea dintre ani!

O urare strămoșească, după Ciprian Porumbescu, variantă din Bucovina

DIN AN ÎN AN

Din an în an sosesc la voi
La geam cu Moș Ajun
E ger cumplit și drumu-i greu,
Dar vine-un an mai bun.

E sărbătoare și e joc
În casa ta acum,
Mai sunt bordeie fără foc,
Dar vine-un an mai bun.

E veselie și e cânt
În casa ta acum,
Dar nu uita, când ești voios,
Române, să fii bun!

Veniți, veniți de sărbători,
Veniți, veniți cântând,
Să fie rodnic anul nou
Și pace pe pământ!

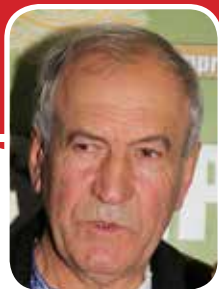
Să fie pruncii sănătoși,
Să crească năzdrăvani,
Ce-i românesc să dănuiască
Mulți ani, mulți ani, mulți ani!

Colind

Să ningă peste toți românii
cu daruri sfinte
de Crăciun,
ne-adune miezul cald
al pâinii
și visul unui an
mai bun!
Rodească-n primăvară glia
și în priviri
nădejdi de viață
și ne vegheze bucuria
Lucafărul de dimineață!

Sicu V. MACOVEI

Despre datini și obiceiuri de iarnă

Înv. Dumitru ANDREI

Creația populară, în ansamblul ei, folclor, etnografie, artă populară este una dintre marile bogății ale neamului nostru românesc și constituie o componentă esențială a vieții noastre spirituale. Aceasta a teaurizat elemente dintre cele mai diverse, de la concepte abstracte privind gândirea filosofică la interpretări sui generis ale fenomenelor naturale, de la practici terapeutice străvechi la observații astronomice, de la muzică și vers la reprezentări plastice naturaliste sau prefigurând arta modernă.

folclor au început din a doua jumătate a secolului al XIX-lea precedate de observațiile pertinente ale lui Dimitrie Cantemir, ca etnograf și folclorist. Au urmat, mai târziu, investigațiile complexe întreprinse de echipele regale studențești inițiate și coordonate de către Dimitrie Gusti. Din păcate, rodnică sa activitate a fost întreruptă brutal, am putea spune, de evenimente de ordin social-politic, ulterior cercetările au fost reluate mai întâi timid apoi după 1960, tot mai amplu, existând însă rețineri (cenzură) față de unele genuri folclori-

că focurile de priveghi se găsesc în Vrancea, însă personal am cules mult mai multe, 47 la număr, pe valea Tutovei în județul Vaslui, zonă aflată mai puțin în atenția cercetătorilor. Ignorarea unor realități folclorice de aici este oarecum paradoxală.” (prof. Dan Ravaru, Centrul județean pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale Vaslui)

În acest sens, trebuie să amintim faptul că la Huși a fost tipărit, în 1870, volumul „Cântece de pe Valea Prutului”, iar la Bârlad a apărut între 1908-1923 revista „Ion Creangă”, care alături de „Șezătoarea de la Fălciu”, a fost cea mai importantă publicație, unde și-a desfășurat activitatea Tudor Pamfile. Pentru perioada contemporană meritul cercetării și conservării culturii populare din județul Vaslui îi revine prof. Vasile Adăscăliței de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași care a oferit C.J.C.V.C.T. Vaslui benzi de magnetofon și dosare de cea mai mare importanță din arhiva sa de folclor. Printre primele cărți ale sale, în domeniu, amintim: „Istoria unui obicei. Plugușorul”, „Soare, soare, frățioare!”, „Restituiri etnografice sau jocul caprei în Moldova”.

În ciclul obiceiurilor tradiționale românești, ce conțin o mare varietate de datini și manifestări cu o amplă desfășurare în viața satului, un loc deosebit de important îl ocupă obiceiurile de iarnă. Varietatea formelor de manifestare sunt moștenite din cultura folclorică românească și au fost transmise prin tradiție din cele mai vechi timpuri până acum, în zilele noastre. Modalitățile de sărbătorire sunt numeroase, de o deosebită bogăție implicând participarea întregii comunități, atât adulți cât și copii. Grija maturilor a fost dintotdeauna să-i facă pe copii să cunoască, să îndrăgească și să practice aceste frumoase obiceiuri tradiționale. Personal, în cei 40 de ani de activitate la catedră în satul natal, Pogonești, i-am învățat pe copiii diferite colinde și

Rădăcinile a ceea ce considerăm tradiție în cultura noastră se situează în epoca neolitică sau în unele aspecte, chiar în paleolitic. Indiferent ce limbă vorbeau sau ce denumiri aveau îndepărtații noștri trăitori pe actualul teritoriu românesc, ei ne-au transmis însă fărâme din miturile și ritualurile lor, din credințele și din realizările lor artistice. Toată lumea este de acord cu bogăția și importanța culturii populare, a creației populare. Culegerile de

ce, cum ar fi descântecurile, colindele religioase etc. În general, până prin 1989 culegerile au fost destul de fructuoase.

„Cu toate acestea se impune să subliniem și un aspect negativ – orientarea cercetării culturii populare către anumite domenii predilecte. Mulți cercetători au mers la locuri sigure orientându-se spre zone ca Maramureș, Bucovina, Vrancea etc., ținuturi denumite „vedete” folclorice. De exemplu, toți oamenii de specialitate știu

plugușoare (unele aduse chiar de ei din familie, de la rude) apoi prezentându-le de sărbători în școală, la biserică sau mergând cu grupuri de copii, cu clasa chiar și la casele părinților. În tezaurul folcloric al județului Vaslui, colindele ocupă un loc aparte, determinat atât de evoluția specifică pentru cultura populară din această zonă cât și de anumite condiții de ordin social-istoric.

Colindele seculare, a căror origine poate fi considerată în adâncurile paleoliticului, au reușit să se conserve în timp, alături de cele religioase, creștine de altfel, fapt evident și în ezitățile legate de terminologie. Pentru a nu „deranja” orientările ideologice impuse de partid, cercetătorii numeau colindele străvechi, laice într-o falsă opoziție cu cele creștine, pe care trebuiau să le ignore sau să le răstălmăcească!

În perioada agresivității proletcultist al anilor '50, colindele au fost combătute în general, fără a se ține cont de diferențieri, în numele ateismului care devenise aproape o politică de stat. S-a trecut la interzicerea lor, cadrele didactice având sarcina de a-i opri pe copii să colinde. Astfel, în majoritatea regiunilor țării, s-a creat o ruptură între generații, nu s-a mai putut realiza transmiterea firească a valorilor folclorice către copii și tineret. Atunci când, treptat după 1965, lucrurile s-au mai luminat în acest domeniu, când datinile și obiceiurile și-au regăsit locul cuvenit în viața spirituală a comunităților de tip tradițional, colindele străvechi, precreștine nu mai erau în circulație și au putut fi înlocuite cu cele creștine, promovate de corurile bisericești.

Satul natal, Pogonești, este o veche așezare moldovenească atestată prima oară în timpul domniei lui Ștefan cel Mare, la anul 1489, într-un act de vânzare-cumpărare a satului. Excepționala bogăție a folclorului și elementelor de etnografie și artă populară din Pogonești se datorează, probabil și fenomenului de interculturalitate, legată de aceasta fiind și conservarea colindelor străvechi. Cel mai vechi colind de aici, „Leroilea”, a fost înregistrat în iarna lui 1964 la școala Pogonești de către prof. I. H. Ciubotaru de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași. Ulterior, am cules mai multe colinde de la consătenii mei și am realizat o casetă audio la casa de discuri Electrecord București prin 2002, iar mai târziu 2008 cu sprijinul C.J.C.P.C.T. Vaslui a apărut cartea

„Leroilea – colinde seculare și creștine din comuna Pogonești – Vaslui” cuprinzând un număr de 13 colinde și Cântecul de stea din Pogonești. Prof. Dan Ravaru de la Centrul Județean pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale Vaslui, în prefața acestei cărți, scria: „Peste substratul tracic, evocându-l undeva în legendarul Orfeu, s-au instituit psalmodia bizantină,

datinile și obiceiurile de iarnă locale la Slobozia-lalomița în 16 decembrie și la Constanța în 19 decembrie a.c.

Un alt obicei de iarnă practicat, asemenea celorlalte sate românești, este „Plugușorul”, obicei, practicat atât de copii cât și de adulți – redau în continuare un plugușor ascultat la fereastra casei, spus de 3 copii a lui Gigi Podoleanu:

ecouri și ritmuri medievale, îmbrăcate toate în mantia muzicală a folclorului românesc. De aici, adevărate comori pentru lumea muzicii, și, dacă facem o paralelă a folclorului cu creațiile simfonice, colindele înseamnă Beethoven și Bach, față de ceilalți compozitori clasici”.

Având în vedere frumusețea deosebită a acestor colinde de la Pogonești, Direcția pentru cultură și culte Vaslui, printr-un proiect finanțat de către Ministerul Culturii, oferă Coralei țărănești „Răzeșii” (denumire sub care ne-am prezentat în acea deplasare) posibilitatea de a prezenta spectacole în zona Strasbourg-ului, Franța, în preajma sărbătorilor de iarnă (16-24 decembrie 2000). Până la acea dată, colindele noastre au fost prezentate și apreciate la festivalurile de datini și obiceiuri de iarnă de la Focșani, Galați sau Bacău, iar după 2000 la Iași, Râmnicu Vâlcea sau Constanța. Au mai fost prezentate la Televiziunea Română, televiziunea Favorit, la Radio România sau Radio Iași. În perioada aceasta „Răzeșii” în urma invitațiilor primite, vor prezenta

„Aho, aho, copii și frați
Stați puțin și ascultați.
Peste munți și văi
Au plecat cete flăcăi
Cu plugul, ca să arăm
Peste tot să colindăm.
Pe la case în cătune
Clopoștii să răsune
Mânați măi. Hăi, hăi!
Să sunăm din corn de dor,
Să trosnim din bici ușor
Bucurie și urare.
Urare de la copii
Bogații peste câmpii
Mânați măi. Hăi, hăi!
Anul nou cu sănătate
În hambare cu bucate.
Grâul să fie curat
Pământul cu rod bogat,
Pâinea să se ieftinească
Bogația să ne crească.
Să fiți sănătoși
Nepoți frumoși
Băieți și cu fete
Plugușor în cete
Covrigi sau bani
La anul și la mulți ani!”

În anul 2006 prin proiectul asociației noastre „Colindul în Europa” finanțat de către Consiliul Județean Vaslui, am făcut o deplasare în Spania, în zona Valencia – Calpe unde am prezentat bogăția și frumusețea datinilor și tradițiilor noastre, a costumelor populare autentice din Pogonești, tradiții ce aparțin deopotrivă, și județului nostru Vaslui. Redăm aici o strofă din plugușorul prezentat în spectacolele susținute:

„.....

Foaie verde două cepe
Scoateți plugul de pe iepe,
Puneți toți genunchii jos,
Faceți cruce-ntr-un lîsus
După legea creștinească.
Lăsați boii să pornească,
Lăsați plugul ca să are
C-am ajuns în Spania mare.

Hăi, hăi, mânați măi!

Trageți plugul, măi flăcăi!”

În Ajunul Anului nou cei mai mulți gospodari ai satului așteaptă și capra. În ansamblul spațiului etnic românesc policromismul dominant al caprei dovedește o mare varietate.

Aceasta ne vorbește despre specificitatea dobândită pe parcursul milenarei sale practicări. Că acest fenomen are o vechime incontestabilă, ne convinge faptul că și înainte de descoperirea hârtiei, cum se petrec lucrurile și astăzi, oamenii confecționau capul caprei din strămătură multicoloră. La capră, inițial, se pare că a fost utilizată osatura unui cap de capră și abia mai târziu capul a fost confecționat din lemn meșteșugit lucrat, astfel încât

fălcele să scoată prin manevrare un ritm convertit într-o clămpăială, care îmbogățește expresivitatea în comunicarea înțeleșurilor spectacolului. Între Crăciun și Bobotează se merge cu Steaua. În Pogonești „Cei trei crai” are variante diferite pentru copii și adulți. Textul adulților începe cu următoarele versuri:

„Trei crai de la răsărit

Cu steaua au călătorit

Și-au mers după cum cetim,

Până la Ierusalim

Acolo când au ajuns steaua-n nori
li s-a ascuns.”

Cu toată frumusețea și varietatea, cu tot farmecul acestor datini și obiceiuri, trecerea timpului, modernizarea în toate domeniile de activitate, globalizarea, își pun o amprentă negativă asupra practicării lor, de exemplu, televizorul „a rușinat” pe cântărețul din fluier, căminul cultural „a furat” clientela șezătorilor, melițele și războaiele de țesut au început să ocupe inutil locuri prin șoproane sau au ajuns chiar la foc, păretarul vechi, frumos ornamentat în diverse culori nu se mai folosește nici pe jos. La o nuntă cine o să mai rostească conocăria, iertăciunea?!

Sunt tot atâtea gânduri, întrebări la care membrii comunității, adulții și tinerii deopotrivă, cadrele didactice, directorii de cămine culturale și, de ce nu, primarii satelor trebuie să se ocupe și de păstrarea, de menținerea acestor datini și obiceiuri, de folclor, de creații populare în general, lucruri care vorbesc despre identitatea noastră națională, lucruri cu care ne-am mândrit și cu care

ne-am putea mândri și în viitor.

„Născută din suferințele poporului român, prigonit de năvălitori, muzica sa este dureroasă și nobilă, chiar în ritmurile săltărețe ale dansurilor. Așa cum e această muzică este una din comori-le cu care se poate mândri România”. (George Enescu)

NOËL à FURDENHEIM
35 CHORISTES ROUMAINES A FURDENHEIM...
Furdenheim Pogonești
București
La commune de Furdenheim,
la chorale paroissiale de Furdenheim / Handschuheim
et l'Association Culture, Sport et Loisirs de Furdenheim
ont l'immense plaisir de vous convier
à un spectacle - concert présenté par
La Chorale Paysanne « RAZESII »
du village de POGONESTI
(Moldavie en ROUMANIE)
Le jeudi 21 décembre 2000
à 20 heures précises
à la salle polyvalente de Furdenheim
(ouverture de la salle à 19h30)
Venez nombreux... à cette soirée exceptionnelle
Entrée libre - Plateau

DIAS DE FOLKLOR RUMANO
ZILE DE FOLCLOR ROMANESC
ACTUA EL GRUPO FOLKLORICO RAZESII
POGONESTI ,VASLUI ,ROMANIA
Los dias de 1 a 5 de Noviembre el año en curso

01 noviembre hora 20:30	CALPE
	Iglesia Parroquial Calpe
03 noviembre hora 16:30	CALPE
	Colegio Gabriel Miro
03 noviembre hora 20:30	DENIA
	Iglesia Parroquial Asuncion
04 noviembre hora 20:00	LLIBER
	Iglesia Parroquial Liber
05 noviembre hora 11:30	JALON
	Iglesia Parroquial Xalo
05 noviembre hora 20:15	BENISSA
	Iglesia Purissima Xiqueta Benissa

Sponsor: Salon manicura
Carribbean Center
Informacion: 677656945

Consiliul Județean Ialomița
Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ialomița
Consiliul Local Slobozia
Direcția Municipală pentru Cultură, Sport și Tineret Slobozia

DIPLOMĂ DE PARTICIPARE
Ansamblul folcloric
„Răzeșii”
din Pogonești - județul Vaslui
pentru evoluția deosebită la Sărbătoarea colindului
„Sub zăre de soare”
Director
prof. dr. Cristian OBREJAN

Slobozia,
19 decembrie 2004

Scrisoare de An Nou

Florentina Loredana DALIAN

Slobozia

Gogoșico,

Îți scriu acum la-nceput de an, așa tolănită și îmbuibată cum stau și-aproape dormind pe domnia mea, părăsită și uitată de toți, nici poștașu' nu sună la ușă. Măcar o dată, darmite cum am auzit într-un film că face, de două ori. Și preotul l-am ratat, sau el m-o fi ratat pe mine, când a fost să vie cu Boboteaza. Că nu știu cum bate dascălul la ușă, ușor și delicat, de parcă s-ar teme să nu sperie duhurile rele. Am stat încordată și l-am așteptat toată ziua, că ne pusesse bilețel că vine între niște ore, da' las' că parcă n-aș ști eu că așa-s bărbații ăștia, mincinoși. E drept că pe la o vreme am auzit o bufnitură, da am zis că poate iar o folosește vecinu' de sus pe nevastă-sa pe post de halteră. Că doar nu era să mă gândesc că-l folosește preotul pe dascăl pe post de berbec.

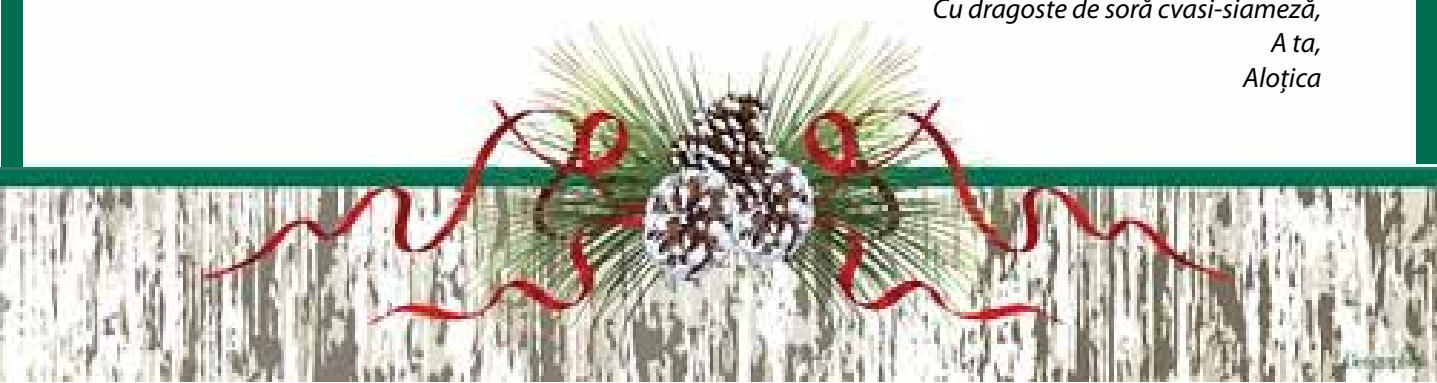
Cum îți spuneam, preotul l-am dat gata, pardon! caltaboșul l-am dat gata, asemenea și piftia și sarmalele, pe preot l-am ratat, poștașu' s-o fi pierdut pe drum cu pensia, iar eu stau ca o cloșcă închipuită pe ouă imaginate, că de unde ouă, dragă, că le-am mâncat și pe-alea, deodată cu salata *boeuf* și alte chestii binefăcătoare la colesterol.

Tu ce mai faci? Cântarul tău mai rezistă? Că al meu și-a dat ochii - pardon! acul - peste cap și-a sucombat taman acum când era mai multă nevoie de el. Uite, nu mă mir, că și cântaru-i de gen masculin, așa fac ăștia, dragă, te lasă când ți-e lumea mai grasă. Ă... măi dragă, am vrut să zic. Lasă, Gogoșico, începem noi alergătura: ba la Fisc să ne plătim impozitele, ba la ANAF amenzile, ba colo, ba dincolo, și uite-așa o să scoatem scoafa din noi (zic de aia tăiată la Crăciun, *bien sure*).

Tu ce-ai mai mâncat în ultimele cinci ore? Că mie mi s-a aplecat de toate, dar cel mai mult de emisiunile de la televizor. Dar știi ce cred, Gogoșico? Anu' ăsta o să fie unul parfum pentru mine. Zic asta fiindcă azi dimineață, când am ieșit să duc gunoiul, mi-a scos fericirea-n cale un ditamai norocul marca Pucky, câinele de la doi, pe care-am călcat (pe noroc, nu pe Pucky) și-am alunecat de m-am dus cu atavismul de noadă pe toate cele douăzeci și trei de trepte pân' la parter. Da' să știi c-am reușit să mă ridic în următoarea oră, așa că să nu-ți faci griji, ca atunci când a trebuit să chemați pompierii, chit că nu luase foc pe nicăieri.

Te las acum, nefericită și multă (zic de mine, nu te-nfoia!), uitată și părăsită de toți, dar cu nădejdea că asta nu va dura la plus infinit, că de anu-ăsta m-apuc de feng shui, c-am auzit că se poartă în *hailaif*, și doar n-oi rămâne eu mai șuie decât mă știi.

Cu dragoste de soră cvasi-siameză,
A ta,
Aloșica

La noi, de ce nu vine Moș Crăciun ?

Florentina Loredana DALIAN

Slobozia

- Ileanăăă, n-auzi că plânge ăla micu'? Du-te de vezi ce-are!

Mda, plânge ăla micu'! De parcă zici că l-am făcut eu. I-o fi și lui foame, că cine știe de când n-a mai mâncat.

- Mă duc, mamă, stai să termin de mestecat mămăliga!

Or fi și case în care se mănâncă și altceva de Crăciun, decât mămăligă cu fasole și murături. Cu siguranță sunt, ea știe, că la cei șaisprezece ani, a apucat să mai scoată nasul în lume. Țștia mici nu prea știu, ei cred că așa e normal, că așa se trăiește. Că e normal să te întrebi în fiecare zi ce vei mânca mâine. Mai capătă cei mici la biserică, mai aduce taică-su câte un ciur de mălai, vreo felie de șuncă, atunci când are chef să muncească pe la vreunul prin curte. Prea rar, că „el nu-i slugă”, și-apoi, decât să-i zvârle ăia ceva de mâncare, mai bine o sticlă de țuică. Măcar cu aia mai uiți. Uiți că ai șase copii care trebuie hrăniți, îmbrăcați, încălțați, că ai nevoie de lemne de foc. Ca mâine vine și-al șaptelea. Să fie sănătos! Copiii sunt dar de la Dumnezeu. Auzise ea undeva formula asta și, când se uita în ochisorii lor senini, chiar credea că-i așa. Dar părinții ei de ce nu știau să prețuiască darul? Nu le spusese nimeni că darurile de la Dumnezeu trebuie cinstite, nu batjocorite, lăsate în voia sortii, umilite, chinuite, înfometate, trimise la cerșit, puse să aibă grijă unele de altele? Știa că n-ar trebui să-și judece părinții. Dar cum să nu-i judeci, când stomacul ți-e gol de două zile, când îți e rușine să ieși din casă, să mergi zdrențaros la școală printre colegi bine îmbrăcați, când aștepti la mila altora? Îl auzise ea pe preot zicând că trebuie să-ți cinstești părinții. Și nu că n-ar fi avut dreptate. Dar ar fi vrut să-l întrebe de ce nu le spune și lor să-și cinstească odraslele. Nu l-a întrebat, așa, dintr-o silă, fiindcă se aștepta la o predică, ori ea nu de predici ducea lipsă. Când toată ziua îi ștergi la fund p-ăi mai mici, când ți se rupe inima de mila lor că le e foame, că n-au de niciunele, nici măcar cu ce să se joace, când te gândești cum să faci ca din amărăta aia de bursă de la școală să le faci și lor parte măcar de niște turtă dulce și ceva eugenii, când stai cu inima cât un purice să nu-ți ceară tata bani de băutură, sau mama de medicamente, când treci prin toate astea, nu-ți mai trebuie lecții de viață de la nimeni. Le-ai spune că n-au învățat ei din toate cărțile alea ale lor, cât te-au învățat pe tine șaisprezece ani de sărăcie. Dar nici asta nu poți să le spui, că săracul e umil și n-are grai în fața altora mai ajunși, chiar dacă nu-s cu altceva mai presus decât el.

Așa cum ea nu îndrăznește la școală să-și contrazică vreo colegă sau vreun coleg, chiar și atunci când e sigură că are dreptate. Sărăcia e cea mai bună școală a smereniei, dar și cel mai mare dușman al demnității umane.

- Dă-te, Aniță, să nu te frig cu tuciul, stai să răstorn mămăliga!

- Da', Ileană, eu vreau să te-ntreb ceva.

- Păi, ce mai stai, întreabă!

- Da' mi-i rușine să te-ntreb.

- Atunci nu-ntreba!

- Da' vreau să te-ntreb.

- Atunci întreabă și nu mă mai zăpăci!

- Ți-am scris întrebarea aici, în bilet.

Îl azvârli pe masă și fugi afară. Ileana luă biletul curioasă și-l desfăcu. Rămase ținută, cu tuciul într-o mână și biletul în alta, cu privirea dusă prin ochiul de geam prin care întrezărea fărâme din altă viață, dintr-un alt fel de trai. Rămânea de multe ori cu privirea dincolo de realitatea casei acesteia, dacă se poate numi casă o cocioabă cu o singură cameră și-o polată, în care se-adăposteau opt suflete. „La noi, de ce nu vine Moș Crăciun?” Asta o-ntrebuse Anița în bilet. *Întreabă-i pe mă-ta și pe tac-tul*, îi venise primul gând. Apoi, își aminti că ea n-are nicio vină, ca și ea, ca și cei patru băieți. Ce să-i răspundă? Anița avea opt ani, încă mai credea în Moș Crăciun, de care auzise la grădiniță și la școală. Da' cum nu venise? Venise și la ei. Anul trecut le mai adusesse un frățior. O gură în plus de hrănit, alte țipete care o-mpiedicau să-și facă lecțiile, că măcar la carte trebuia să fie și ea în rând cu lumea, dacă-n rest arăta ca un extraterestru printre ei. Da-i era drag de el, așa frumușel, cu ochisorii lui albaștri, mic și sighinaș, arătând ca o jucărie stricată. Poate-ar trebui să lase rușinea și să se ducă să-i mai ceară doamnei Maria o sticlă cu lapte. Dar nu prea mai avea obraz, de când maică-sa refuzase s-o ajute la deștelenit curtea. Că și asta-i o cucoană, de zici că cine știe ce studii ar avea ori din ce os domnesc s-ar trage. Ileana definea cu intransigență atitudinea părinților ei: lene, nesimțire, iresponsabilitate. Când ai atâția copii, n-ar trebui nici noaptea să dormi, să nu-ți stea mâinile și picioarele din muncă, să lucrezi și pe mult și pe puțin, ce ți-o da omul, numai să duci acasă. Da-i mai ușor să te vaiți și să-ntinzi o mie de mâini.

- Stai, Georgică, nu mai plânge. Lasă că ți-oi da niște mămăligă, când se mai răcește. Dar deocamdată, am de răspuns la o-ntrebare.

Anița își lipise nasul de fărâma de geam, spionând de afară să vadă dacă soră-sa citise biletul. Îi făcu semn să intre.

- Am văzut ce m-ai întrebat.

- Și?

- Și... Moșul vine cu sania, știi, și uneori ...

- Să nu-mi spui că se-mpotmolește-n zăpadă! La alți copii a ajuns. Mi-au spus mie ce le-a adus. Și-apoi, unde vezi tu zăpadă, anu-ăsta nici n-a nins. Ileană, de ce la noi nu vine niciodată Moșul? La școală, ne-a dat să-i facem o scrisoare. Toți i-au spus ce să le aducă, eu doar l-am rugat să vină. S-aducă ce-o vrea el, numai să vină și la noi!

- Poate-o să vină, Aniță...
- Când???
- Diseară, cine știe...
- Mă minți!
- Poate nu te mint. Eu de unde să știu, că n-am vorbit cu el. Dar, dacă ești cuminte... Stai tu și ai grijă de Georgică, eu am o treabă în oraș.

Se hotărâse în timp ce vorbea cu Anița. Nu-i drept să lași un copil să creadă că numai pe el, din câți sunt, pe el și pe ai lui, nu-l iubește Moșul. E ca și cum i-ai spune că pe el nu-l iubește

de sentiment pentru ea, n-o va refuza. Îi crăpa obrazul de-acum când se gândea că se duce să-i ceară, dar știa că pentru el câteva zeci de lei, poate o sută, nu erau mare lucru. Apoi, îi va promite că-i va restitui din bursa viitoare. Îi va spune adevărul, ce mai conta, oricum cauza era pierdută. Dacă va dori, îl va duce în mizeria lor, să se convingă că nu-l minte. Asta e, în fond rupea o dată pisica și gata. De-abia nu mai trăia cu-o iluzie.

Sunase la ușă, cu inima omului dus la tăiere. Răspunsese doamna Șerban și o invitase în casă, nu fără o mimică întrebătoare, mirată. O rugase să aștepte în holul imens al vilei

Dumnezeu. Ori asta e o minciună. Nici la ea nu venise Moșul când era mică, dar pe ea n-o interesase. Era altă fire, mai tare, mai răzbătătoare, chiar dură când era nevoie. Viața fusese mult prea aspră cu ea, ca să se mai mângâie amăgitor cu minciuni frumos ambalate. Aflase mult înaintea celor de vârsta ei că nu există Moș Crăciun, ca și cum ar fi știut dintotdeauna, astfel că fusese scutită de această deziluzie a copilăriei. Dar pe soră-sa nu se-ndura s-o lase să treacă prin asta. Se va duce la Ștefan și-o să-l roage. Dansase cu el la Balul Bobocilor, îl plăcuse și parcă simțise că nici ea nu-i era lui indiferentă. Dar, la fel ca și Moș Crăciun, știa că pentru ea nu există nici alți „moși”. Voise s-o conducă până-acasă, dar inventase tot felul de scuze și pretexte și aproape fugise de el, ca să nu-l lase să vadă gardul dărâmat, cu izmenele copiilor atârdate pe el. De-atunci îl cam ocolea, dar dacă era un bun coleg, dacă chiar avusese o urmă

care se înșira pe două etaje. Doamne, ce viață au unii, ce lux, ce frumusețe! Și bradul, cu luminițele lui. Mi-aș dori pentru mine și ai mei măcar parterul acestei case. Dar ce zic? Măcar o casă curată și decentă, o cameră doar pentru mine și Anița, fie ea dată și cu pământ pe jos. Și când te gândești că cei care trăiesc astfel nici măcar nu realizează ce fericiți sunt!

- Ileana, ce-i cu tine? De ce n-ai sunat înainte? Poate nu eram acasă...

- Eu, știi, mi s-a stricat telefonul, adică... I-am scăpat... Ce fac?! Iar minciuni? Ștefan, adevărul e că eu n-am telefon. N-am avut niciodată.

- Cum să n-ai telefon? Nici măcar fix?

- Nu. Trăiesc într-o sărăcie lucie. Știu că nu te interesează, dar are legătură cu ce-am să-ți spun. De fapt, să te rog. Suntem șase frați, eu fiind cea mai mare. N-avem de niciunele. Trăim

într-o cocioabă la marginea orașului... de-aceia n-am vrut să mă conduci atunci, după bal.

Lăsase capul în jos.

- De ce nu mi-ai spus? Am crezut că nu mă plăci.

- Nu-i adevărat. Dar... n-avea rost. Așa... sora mea de opt ani m-a întrebat mai devreme de ce la noi nu vine niciodată Moș Crăciun și n-am avut inima...

- Destul! Am înțeles. Uite, mama pregătise niște pachete pentru copiii instituționalizați. Uite-aici, ia câte poți duce și fii un Moș Crăciun adevărat. Scuză-mă că nu te pot conduce, Roxana e la mine, sus. După ce, înțelegi? .. după ce am crezut că tu nu... am invitat-o pe ea să petrecem revelionul și ne-am împrietenit și...

- Foarte bine! Oricum, vă potriviți mai bine. Mulțumesc, Ștefan! Aș vrea, totuși, să plătesc cumva. Poate din bursa viitoare, sau în rate, te rog să-mi spui.

- Bineînțeles c-ai să plătești. Îmi vei face tema la matematică tot anul viitor.

- Dar tu n-ai nevoie să-ți fac eu tema, ești bun la matematică.

- Și dacă sunt bun, ce? Îmi e o lene teribilă să scriu. Așa rămâne. Acum, te rog să mă scuzi.

- Desigur. Dumnezeu să-ți răsplătească!

Începuse ninsoarea. În lumina becurilor, fulgii căpătau un dans amețitor, pe care se opri o clipă în loc să-l privească. Bătăile inimii nu i se potoliseră. Orașul era luminat feeric și toată această feerie vorbea despre o fericire artificială, dar care îți dădea o stare de bine. Viscoala și prin sufletul ei și deodată îi veniseră lacrimile. I se amestecau pe obraji cu fulgii topiți, dar ea nu mai simțea nici frigul, nici fulgii, ci doar inima bătându-i a tristețe, a regrete, dar și a bucurie. În seara asta va veni Moș Crăciun și la ei. Pentru prima dată de când se știu.

Dând cu ochii de gard, reveni la realitate. Același gard dărâpanat, aceeași casă-ntr-o rână, același horn schilod prin care arareori iese fum. Ce contează? A venit Moșul! Intră în

polată, apoi deschise ușa singurei camere unde se îngheșuiau, de regulă, toți într-un pat. Anița plângea într-un colț, cu sughițuri abia auzite, cu pumnișorii la ochi. Georgică adormise, băieții plecaseră să colinde, mămăliga, acum doar pe sfert, înțepenise pe masă. Taică-su sforăia întins pe jumătate de pat, maică-sa, pe un scaun, împletea un ciorap, la lumina lămpii care scotea un fum greu suportabil. Își aminti feeria de lumini din casa lui Ștefan și era gata s-o podidească iar plânsul. Dar își aduse aminte că, în prezența celor mai mici, ea nu avea voie să plângă. Și-apoi, avea de șters lacrimile Aniței. Se duse la ea.

- Aniță, de ce plângi? Nu mai plânge! Am să-ți dau o veste minunată! Ți-am spus că mă duc în oraș. Cu cine crezi că m-am întâlnit în poartă când m-am întors? Cu Moș Crăciun!

- Minți! Mincinoaso! Du-te, să nu te văd!

- Aniță, cum să mint? Ia uite ce de pachete am pentru tine! Pentru tine și frații noștri. Hai să le desfacem, să vedem ce ne-a adus?

- Pleacă! Ești o mincinoasă! Nu mă interesează ce-ai adus în pachetele alea!

Ileana întoarse ochii spre maică-sa, întrebător. Aceasta, cu un semn din cap, adăugă cu voce stinsă:

- Las-o, Ileană! I-am spus.

- Mamă! Ce... i-ai spus?

- Adevărul. Că nu există Moș Crăciun.

- Ce-ai făcuut?!

Strada era luminată de aceleași beculețe, care acum păreau și mai strălucitoare, așa, reflectate în albul zăpezii care se așternuse de-o palmă. Omătul scărțăia ușor sub ciubotele ei uzate. Mergea ca să meargă și inspira aerul rece, pe care îl returna apoi sub forma unui abur fin. Ferestrele erau luminate de instalații care mai de care mai colorate. Parcă și stelele se vorbiseră să participe la feeria sfârșitului de an. Se aplecă și adună în mâini zăpadă, o strânse tare până ajunse bulgăre și-l aruncă în primul bec pe care-l nimeri. *Lumini mincinoase!*

Activitatea Casei poate fi urmărită pe site-ul www.carpbarlad.ro și pe www.youtube.com, pe canalul CARP Elena Cuza Barlad.

110 ani de lectură publică la Bârlad

prof. Cristina VIZITIU

În buna tradiție de sărbătorire a instituțiilor culturale bârlădene, în data de 15 noiembrie 2016, Biblioteca „Stroe S. Belloescu” a sărbătorit 110 ani de neîntreruptă activitate culturală, literară, fiind unul din punctele fierbinți ale implicării în social și nu numai. Sărbătoarea de anul acesta a adunat, cum era și firesc, personalități culturale atât din plan local cât și invitați de la prestigioase foruri culturale naționale.

Festivitatea a fost un adevărat colocviu unde personalitățile invitate au omagiat ctitorul acestui așezământ, Stroe S. Belloescu, au reliefat spiritul vremurilor în care s-a pus piatra de temelie a Casei Naționale, au subliniat importanța acestui for cultural și de spiritualitate profund bârlădeană care pe parcursul a 110 ani a ridicat la cote înalte, de mari profunzimi estetice, morale și sociale viața târgului nostru, ea, Biblioteca, fiind un adevărat așezământ de spiritualitate, adunând în jurul ei oameni de seamă, corifei ai faptului înalt artistic, patrioți și luptători neînfricați pentru unitatea neamului și păstrători sacri ai valorilor naționale, valori care s-au perpetuat până astăzi.

Alocuțiunile au reliefat importanța acestui eveniment de cultură, Casa Națională fiind întotdeauna un liant important al momentelor istorice și culturale importante petrecute în vatra noastră moldavă.

Manifestările aniversării a 110 ani de existență a Casei Naționale au continuat cu lansarea romanului *Fugara*, semnat de Silvia Budescu, cu expoziții panotate cu istoricul instituției, cu alocuțiuni și luări de cuvânt ale participanților, cu rememorări ale momentelor importante, manifestarea transformându-se într-un moment indimenticabil, așa cum sunt majoritatea activităților susținute la Biblioteca noastră, bunul gust, informația corectă, spiritul de înaltă comuniune spirituală, fiind pilonii dintotdeauna ce susțin această instituție, neuitând să-i amintim aici și pe slujitorii ei, bibliotecarii, ce neîncetat mențin flacăra vie a interesului pentru cultură, informare și modelare a numeroaselor generații.

În cadrul manifestărilor s-a evidențiat și ajutorul de care a beneficiat Biblioteca din partea Consiliului Local și al Primăriei care întotdeauna au ajutat de câte ori a fost nevoie moral și material această instituție.

Cristina Vizitiu, șef serviciu Bibliotecă și Gabriela Crețu, senator

Dumitru Boroș, primarul municipiului Bârlad

Prof. Silvia Budescu

Bustul lui Stroe S. Belloescu

Prof. Zăna Tămășanu, director al Bibliotecii între 1983-1990

Prof. Zâna TĂMĂȘANU

La 15 noiembrie 1906 a luat ființă prima bibliotecă publică din ținutul Tutovei, actuala Bibliotecă Municipală, din inițiativa unui grup de intelectuali bârlădeni organizați într-un Comitet de inițiativă al cărui președinte era George Tutoveanu și care spunea: „Astăzi, 15 noiembrie 1906, legându-ne între noi prin cuvânt de cinste, am hotărât să lucrăm, cu entuziasmul curat al tinereții, pentru întemeierea Bibliotecii publice din Bârlad. Așa să ne ajute Dumnezeu!” și semnează A. Simionov, T. Raiescu, Al. Balaban, F. Chiriac, H. Dimopol, V. Georgescu – Bârlad, N. Petrea, P. Nichifor, N. Darie și G. Tutoveanu.

G. Tutoveanu face apel la iubitorii de cultură să sprijine această inițiativă prin donarea de cărți și mai ales menționează că este *necesar un local* propriu pentru a primi aceste cărți. La scurt timp, ziarul „Paloda”, nr.7 din 15 februarie 1907, anunța că „gândul acesta (n.n. localul) ni se va îndeplini mai curând chiar decât ne-am așteptat deoarece domnul Stroe Belloescu, omul pe care nici imaginația cea mai bogată nu mai poate iscodi vreun cuvânt de laudă, ne-a făgăduit că va ridica singur și foarte curând acest local propriu al bibliotecii”.

Pe 12 decembrie 1907, distinsul profesor de matematică de la Liceul „Gheorghe Roșca Codreanu” adresează Primăriei Bârlad o cerere: „Dorind a înzestra Bârladul... cu un local merit a servi de bibliotecă publică, muzeu și o mare sală a artelor, vă rog domnule primar să binevoiați... a pune la dispozițiunea mea terenul necesar pentru clădirea acestui local.” Cererea este aprobată și începe construirea în centrul orașului, pe strada Regală a unui edificiu arhitectonic deosebit, cel mai frumos și mai mare la acea dată, pe care donatorul îl numește CASA NAȚIONALĂ și la 29 noiembrie 1909 îl dă în grija Primăriei cu mențiunea: „Comuna Bârlad să întrețină și să îngrijească acest așezământ. Acest așezământ nu va putea servi decât numai ca bibliotecă publică, pinacotecă și muzeu.”

Printre primii donatori sunt menționați George Tutoveanu, Nicolae Iorga, Spiru Haret, Emil Gîrleanu, A. D. Xenopol, Alexandru Brătescu-Voinești, Alexandru Philippide, Stroe Belloescu. Pe parcursul anilor la donatori individuali s-au adăugat și instituții cum ar fi Academia Română, Ministerul Instrucțiunii Publice, Cancelaria Monumentelor Istorice, Centrul Cultural Român, diverse edituri.

În prezent instituția deține peste 152.000 unități de

bibliotecă (cărți, manuscrise, microformate, documente cartografice, publicații seriale, documente audiovizuale, casete, documente de muzică tipărită) și oferă o diversitate de servicii cititorilor. În incinta Bibliotecii de-a lungul anilor și-au desfășurat activitatea **Liga culturală**, înființată în octombrie 1909, **Academia Bârlădeană** înființată în 1915, în cadrul căreia au conferențiat Nicolae Iorga, Tudor Vianu, Victor Ion Popa, Ion Minulescu, Alexandru Vlahuță, Vasile Voiculescu, George Topârceanu, Ionel Teodoreanu etc.

A funcționat asociația **Casa Națională de citire a orașului Bârlad „Stroe Belloescu”** care a luat ființă în 1928. În timpul primului război mondial Biblioteca este pusă la dispoziția cercetașilor, iar în timpul celui de al doilea război mondial își întrerupe activitatea fiind reluată după septembrie 1944. Biblioteca deține și un important fond documentar de carte veche înscris în patrimoniul național cultural, presă veche națională și locală, enciclopedii – franceză, germană, rusă, britanică, dicționare valoroase etc. ce pot fi consultate în sala de lectură a instituției, având un regim special.

Lucia Munteanu, Maria Budescu, Mircea Fitcal și Vasile Lăiu (plan secund) prezenți la manifestare

Nelu Sorin Stancu – un neoromantic la început de mileniu

Prof. Petruș ANDREI

„E-ndreptățirea ramurei obscure
leșită la lumină din pădure.”
(Tudor Arghezi)

În strălucitul său studiu „Clasicism, romantism, baroc” din volumul „Impresii asupra literaturii spaniole” (E.P.L., București, 1965), George Călinescu făcea afirmația pertinentă că nu există curent literar în stare genuină, așa că putem vorbi despre romantismul lui Shakespeare sau clasicismul lui Eminescu. Actul de naștere al romantismului în literatura universală este considerat a fi prefața dramei „Cromwell”, iar în literatura română „Introducție” la „Dacia literară” (1840), aparținând lui Mihail Kogălniceanu.

Am citit captivantul roman *Diamantul din șatră* al tânărului scriitor Nelu Sorin Stancu în paradigma neoromantică, „nume generic denumind tendințele artistice moderne care urmăresc resurecția romantismului” (conform DEXI, Editura „Arc Gunivas”, Chișinău, 2007). Reamintim că romantismul s-a definit prin individualism, prin respectul față de transcendental, prin încrederea în puterea imaginației și valoarea supremă a artei, prin libertatea de expresie, introducând noi categorii estetice, noi specii literare. Romanul este și el o specie romantică. „Dumas zice că romanul a existat dintotdeauna. Se poate. El e metafora vieții. Priviți reversul aurit al unei monede calpe, ascultați cântecul absurd al unei zile care n-a avut pretențiunea de a face mai mult zgomot în lume decât celelalte în genere, extrageți din astea poezia ce poate exista în ele și iată roman”. (Mihai Eminescu – Fraza de debut a romanului „Geniu pustiu”)

Romanul *Diamantul din șatră* (Show Bizz Event, București, 2016) are o dedicație de suflet: „Pentru Bogdan și

Nicoleta, nestematele sufletului meu” și o mărturisire la fel de emoționantă: „Prin scrierea acestui roman, mi-am deschis baierile sufletului pentru a vă invita să explorați un univers aparte, plin de emoții și sentimente” (Prefață, p. 7).

Diamantul din șatră nu este romanul lui Șandor, „eroul principal al romanului”, personaj excepțional pus în situații excepționale, ci este romanul unei etnii, un roman exotic, scris într-o corectă limbă română, îmbogățită cu expresii neaoșe. Este un roman senzațional, asemănător *Misterelor Parisului* al lui Eugén Sue, cu pasiuni devoratoare, cu răpiri, crime și răzbunări sângeroase conform legii talionului. Este o frescă socială care prezintă avatarurile unei etnii pe parcursul unui secol, dar și un roman de dragoste, cuprinzând unele dintre cele mai frumoase povești din literatura română.

Timpul și spațiul romanului

Incipitul este precizat din „Prolog”: 11 iulie 1942, iar spațiul este cel european – România, Moldova, Franța. De apreciat tehnica prin care autorul îmbină realitatea cu ficțiunea. Sursele de inspirație sunt documentele oficiale, dar și „vechile cântece rome” peste care a țesut fantezia și inspirația sa. Arta romancierului este dovedită de talentul de povestitor, măiestria dialogului, realismul descrierii, poezia naturii și tehnica portretului. Personajele sunt bine realizate. Mai întâi compoziția. Romanul cuprinde nouă părți, fiind așadar un „nonameron”, asemănător prozelor din

Hanu Ancuței al lui Mihail Sadoveanu sau *Decameronului* lui Boccaccio, *Heptameronului* Margaretei de Navarra sau *Pentameronului* lui Basile Gianbattista. Cifra 9 „simbolizează încununarea eforturilor, desăvârșirea unei creații” (conform „Dicționarului de simboluri”). Îngerii, după Pseudo-Dionisie Areopagitul, sunt ierarhizați în nouă ceruri sau trei triade: desăvârșirea desăvârșirii, ordinea în ordine, unitatea în unitate. Fiecare lume este simbolizată de un triunghi, o cifră ternară: cerul, pământul, infernul. Nouă este totalitatea celor trei lumi.

Pe 11 iulie 1942 a început deportarea: „O sută treizeci de bărbați, două sute opt femei și nouăzeci și doi de copii sub doisprezece ani, în total patru sute treizeci de suflete”, la care se adaugă „cei optzeci de oameni deja aflați sub escortă”, trăiesc dureroasa dramă.

Diamantul din șatră are pagini de roman psihologic, autorul folosind experimentul și introspecția: „În sufletul bărbatului (Gheorghită Cămătaru, Gheag n.n.) se dezlănțuise furtuna și demonii interiori îi înveninau mintea. Era cuprins de o suferință și o ciudă, cum nu simțise niciodată. Îi venea să urle de durere, să rupă carnea de pe el.” Simțea iubirea (pentru Amanda n.n.) „aproape ca pe o boală ce-i măcina întreaga ființă” (p.29).

Capitolul 6 dă titlul romanului și cheia lui. Mama Sia, descântându-l de deochi pe Șandru și văzându-l că-i merge mintea, i-a pus mâna pe cap și i-a spus: „Aici ai un diamant, băiete!” De altfel, și Tudor Arghezi elogia acel „Giuvaer ascuns ce nu se vede”, în poemul sociogonic *Cântare omului*. „Noi, rromii, îi spune Moș Godrun lui Șandru, suntem diferiți de ceilalți oameni, pentru că noi trăim așa cum simțim. Pentru noi, ce ne spune sufletu’ e mai important decât ce ne îndrumă mintea” (p.61).

Remarcăm printre virtuți, primatul factorului emoțional asupra celui rațional, al imaginației asupra realității, exacerbarea sensibilității, sentimentul naturii, evadarea în vis, în trecut, poezia nopții, predilecția pentru peisajul feeric, primatul cromatic, antiteza dintre lumină și umbră, preferința pentru limbajul frust, piperat, neaoș, elogiul libertății...

Cele trei momente importante din viața omului sunt bine reprezentate: nașterea, nunta, moartea. Impresionează plenitudinea trăirii. Muzica și dansul îi însoțesc pretutindeni: „Fetele se distrau de minune: dansau, chiuiau... Sâniilor lor, puși în evidență de dans, atrăgeau ochii lacomi ai bărbaților” (p.82). Răpirea Amandei pune șatra pe picior de război: „În aceste momente, se treziseră în ei acele instincte ancestrale, ce-i îndemna să se revolte – luptând, dacă era nevoie, până la sacrificiul suprem împotriva asupritorilor ce-i făcuseră să pătimească de-a lungul timpului, asupritori ce, în aceste momente, se identificau cu răpitorul Amandei”.

Un punct forte al romanului este comicul: de limbaj, de situație, de onomastică. Un singur exemplu, Papurică făcându-și autocritica: „Fir-aș al dracului, spune acesta cu obidă, prost m-a mai făcut mama!” (p.111). Sunt în roman

câteva perechi de îndrăgostiți: Paris și Amanda, Șandor și Iris, Ciocolată și Casandra, Magdalena și Papurică, Zuzulea și Elena, Secundă și Diana. Iată o pagină de adevărată poezie a inimii din capitolul intitulat „Primul sărut” (p.160) pe care și-l dau Șandor și Iris: „Buzele lor se întâlneau pentru prima dată. Sufletele li se contopiseră – două jumătăți ce se căutau de sute de ani, de mii de ani, dintotdeauna. Două suflete într-unul singur. Candoarea sufletului și puterea minții: o simbioză perfectă. Clipa deveni eternitate. Pluteau printre stele, ținându-se de mână; zburdau printre câmpii pline de flori; se îmbrățișau sub cireșii înfloriți; zburdau peste văi, munți, ape străvezii; alergau printre lanuri de grâu; se cufundau ochi în ochi; se jucau pe nisipul plajei; se scăldau în lacuri cristaline; adorau soarele care le inunda ființa cu raze de aur; visau sub clar de lună. În sufletul lor comun, nu exista dorință, nu exista patimă, nu exista niciun alt sentiment în

afară de iubire. O iubire pură, plină de liniște și fericire. Doar ei: două universuri într-o simbioză desăvârșită” (pp.160-161).

Două capitole au titluri celebre: „Singur pe lume” de Hector Malot și „Pe aripile vântului” de Margaret Mitchell. Nelu Sorin Stancu surprinde cu talent dorul depărtărilor de care sunt cuprinși rromii nomazi: „Șatra era cuprinsă de febra plecării. Ardeau de nerăbdare să hoinărească prin lumea largă, simțind chemarea ne-

cunoscutului” (p.165).

Când nu citește Cioran („Ispita de a exista”), Șandor privește natura înconjurătoare: „Cel mai frumos peisaj, ce-i tăiasă răsuflarea când îl văzuse, era câmpul cu maci – o mare roșie ce se unduia sub adierea vântului” (p.167). Autorul anonim din străvechime nu a rămas nici el insensibil la astfel de frumuseți din Grădina Maicii Domnului, mărturisindu-i celei dragi: „Dragostea mea pentru tine/ Arde-n macii din coline”.

Celor câteva proverberomede din roman le mai adaugă unul: „Printre oameni, unii sunt de piatră, alții din pietre scumpe”. Cititorul romanului *Diamantul din șatră* va fi impresionat de tradițiile, datinile și obiceiurile rromilor: Ritualul blestemului sub care e pus aurul șatrei, nunta care „este un deliciu vizual – fetele nemăritate erau gătite cu fuste largi, crețe, lungi până la pământ, pictate cu flori multicolore, iar bluzele înnodate sub sâniilor slobozi stârneau pasiuni nebune”. „Tradiția rromă” nu permite „unei femei măritate să joace în horă alături de vreun bărbat, chiar dacă este omul ei” (p.30), prețul miresei e negociat, jocul cămășii; la ospăț „Bulibașa se așează cu bărbații la o masă, iar femeile la alta, după datină. Și tot după datină, se mănâncă doar cu mâna, iar ciorba cu linguri de lemn. Nunta este cu dar și cu dedicații fără număr; femeile rromice nu se fardează, dar Amanda „nici nu avea nevoie, căci buzele ei aveau culoarea cireșii, iar tenul bronzat contrasta în mod plăcut cu ochii ca de turcoaz”; la rromi, onoarea unei fecioare e sfântă, iar jurămintele sunt sacre. Tamango este înmormântat „la umbra unei sălcii plângătoare, nu înainte

Petrus Andrei alături de Nelu Sorin Stancu

de a-i lega mâinile și picioarele cu ață roșie și albă, conform tradiției" (p.119), iar hainele lui cad pradă focului; meniul miresei, logodna între copii, elemente de medicină naturistă, respectarea conceptelor uzo-maxrime, toate alcătuiesc acel cod după care se ghidează o șatră și, în sfârșit, „o rromă se dăruiește unui singur bărbat” (p.358).

Stilul romancierului are calitățile cerute, la care se adaugă ineditul: tinerii rromi ies „la agățat”, o rromiță atrage privirile fiindcă este „șucară gagică”; rromii fac rost de „lovele” turnând ceaune, unii sunt lăutari, alții fierari; la paranghelii au „xamos” și „pimos” (Mâncare și băutură). Un rrom își laudă prietena în stilul său: „Să vezi ce gagică mi-am tras! Dac-o vezi, rămâi afix! E blondă cu ochi albaștri. E româncă” (p.28). Elemente de vocabular rrom: șpilu, jagardea, nașparliu, matolit, julă, babaroase, ciordeală, harneală, iar când e rost de mardeală atunci rromii o hușchesc...

Romanul freamătă de viață. Personajele sunt vii,

autentice. „Atunci când ai reușit să închizi în cuvinte câteva clipe de viață adevărată (spunea marele romancier Liviu Rebreanu în confesiunea „Cred” din volumul „Amalgam” din 1943), ai reușit un lucru mai frumos decât toate frazele frumoase din lume”.

Existența rromilor este prezentată idilic, veridic, romantic, dar și modern. Romanul este captivant prin situațiile conflictuale (între ei sau cu autoritățile), prin poezia și magia vieții libere, prin senzualitatea fetelor de etnie rromă, prin codul lor moral, prin ritualuri, prin argoul pe care-l folosesc. Autorul cultivă senzaționalul, ficțiunea împletindu-se cu realitatea obiectivă. Sângele eroilor și eroinelor le clocotește în vine, ei trăiesc la cea mai înaltă tensiune, iar violența extremă ține, uneori, de cotidian. Pe lângă valoarea artistică, romanul are și o înaltă valoare etică, Nelu Sorin Stancu militând pentru un ideal, căruia merită să-i jertfești întreaga viață pentru a-l putea vedea împlinit, fiindcă „adevăratele înfrângeri sunt renunțările la vis”.

De-a lungul anilor am fost prezent la o serie de lansări de carte, dar experiența trăită pe 17 noiembrie 2016 a fost una inedită. Show Bizz Event și Doinița Oancea ne-au invitat în sala New York de la Hotelul Pullman Word Trade Center din București la lansarea romanului *Diamantul din șatră* scris de Nelu Sorin Stancu. Cu oarece timp în urmă primisem manuscrisul romanului, despre care, domnul președinte al Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, magistrat pensionar Nicoalaie Mihai îl rugase pe scriitorul Petruș Andrei să scrie o recenzie. Timpul a trecut și parcă totul fusese dat uitării, când iată că domnul Nelu Sorin Stancu ne-a pus în fața faptului împlinit. Îi apăruse romanul și, pentru coperta exterioară îl rugase pe Petruș Andrei să-i permită să reproducă un fragment din recenzie:

Romanul Diamantul din șatră al scriitorului Nelu Sorin Stancu, este banul de aur care lipsea din salba operelor literare inspirate de etnia romă, salbă alcătuită din epopeea Țiganiada de Ion Budai Deleanu, din Cântece țigănești de Miron Radu Paraschivescu și din romanul Șatra de Zaharia Stancu. Avem de-a face cu un roman exotic, scris într-o frumoasă limbă română îmbogățită cu expresii neaoșe din limba indo-europeană a patriei natale a romilor, India fiind „izvorul tuturor limbilor, a întregii înțelepciuni și a toată poezia spiritului uman” (Schlegel). Existența rromilor este prezentată idilic, dar și veridic, romantic, dar și modern. Romanul este captivant prin situațiile conflictuale (între ei sau cu autoritățile), prin poezia și magia vieții libere, prin senzualitatea fetelor de etnie romă, prin codul lor moral, prin ritualuri, prin argoul pe care îl

Nelu Sorin Stancu

folosesc. Autorul cultivă senzaționalul, ficțiunea împletindu-se cu realitatea obiectivă. Sângele eroilor și eroinelor le clocotește în vine, ei trăiesc la cea mai înaltă tensiune, iar violența extremă ține, uneori, de cotidian.

Pe lângă valoarea artistică, romanul are și o înaltă valoare etică, romancierul militând pentru un ideal, căruia merită să-i jertfești întreaga viață pentru a-l vedea împlinit, fiindcă „adevăratele înfrângeri sunt renunțările la vis”.

Împreună cu scriitorul Petruș Andrei și cu Jenică Rusu, de la Compartimentul Media al C.A.R.P. „Elena Cuza”, înarmați cu aparatura necesară, am plecat spre București. Am fost surprinși de fastul cu care editorul Marius Ioniță a organizat această lansare la care au participat personalități din toate domeniile vieții capitalei. De la așezarea atipică a mobilierului (fără scaune și cu mese tip cocktail) până la desfășurarea lansării ca atare, totul a fost surprinzător.

Doi actori carismatici au prezentat evenimentul: Zita Moldovan și Sandu Sorin. După o prezentare pertinentă a romanului de către scriitorul Petruș Andrei, prezentare întreruptă de aplauze, a luat cuvântul autorul, în glasul căruia se simțeau emoțiile debutului său în lumea literară. Au vorbit apoi Cătălin Manea, din partea Partidei Rromilor Pro-Europa; Vasile Ionescu de la Frontul antidiscriminare, Eugen Crai, consilierul ministrului Educației și Marius Ioniță, editor. Prin cuvinte puține s-au spus multe și a fost suficient ca asistența să fie interesată de roman și fiecare a primit câte un exemplar cu autograf, câte o floare de „nu mă uita”, simbolul rromilor de pretutindeni și câte o revistă „Viața noastră”, aparținând C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad.

A fost o seară ce nu se uită ușor care ne-a arătat că fiecare popor, fiecare etnie își are valorile sale, iar cultura și tradiția rromilor nu sunt de neglijat, constituind întotdeauna o atracție pentru marii scriitori ai lumii.

A consemnat,

Vlad Andrei HRISCU

Directorul economic al C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad

Zita Moldovan și Sandu Sorin, prezentatorii evenimentului

Poeta Andreea Laura Păunescu

Prof. Petruș ANDREI

O adevărată *Floare de colț* (Editura „Istru”, Galați, 1999) este placheta poetei Andreea Laura Păunescu, fiica universitarului-poet Coriolan Păunescu, membru U.S.R.

Nu i-am citit placheta de debut *Noaptea albă de sânziene* (1995) despre care au scris, cu generozitate, Daniel Cristea Enache și Constantin S. Dimofte. Floarea, de la Eminescu și Novalis este „simbolul dragostei și armoniei caracteristice pentru natura primordială; ea se identifică și cu simbolismul copilăriei și într-un fel cu starea edenică”... „Floarea se înfățișează adesea ca o figură arhetip a sufletului, ca un centru spiritual” (conform „Dicționarului de simboluri”). „Ikebana” poetei conține un număr de 34 de flori (de spirit). „Tânără și neliniștită”, poeta Andreea Laura Păunescu stă de vorbă cu sine și cu cel care-i este cel mai aproape de sufletul ei și care o cheamă, din nefericire, nu în paradisul terestru ci în iadul existențial, „pe treapta bolgiei”. Poezia sa este construită pe contraste: „deși amplificate/ simțurile mele au tăcut” („Poveste fără timp”). Poeta nu s-a desprins bine de adolescență și face gesturi copilărești: „îmi ascund mâinile la spate”; „desculță, pășesc pe un petec de cer”; „te aștept ca un copil/ pe un colț de cometă”. Alteori, având „Revelații” este ludică: „Umbla pe sub castanii din rai/ în pielea goală” (însă avea cravata la gât). Dacă n-aș ști că-i de răs, aș plânge, fiindcă personajul este demn de compătimire: „Recita poeme cu îngeri și șerpi:/ întrebându-se ce-o fi gândit/ Verlaine despre sinucidere” (p.41). Puține flori ajung lângă „Floarea de colț”, lotușii numai, dar simbolurile sunt numeroase: ochiul, îngerii, lupul, fluturele, pasărea, șarpele, greierele, cocoșul ș.a.

Andreea Laura Păunescu este însă o poetă a umbrei: „te cuprind cu umbra” (p.9), „legea templului – umbră” (p.11), „umbra gândului nerostit” (p.13), „miezul umbrei îngerului” (p.15), „treci cu pași peste umbre” (p.25), „umbra în zdrențe m-apasă” (p.26), „simt cum îmi crește umbra” (p.29), „oamenii își calcă umbra în picioare” (p.38). Umbra „este, pe de o parte, ceea ce se opune luminii, iar pe de alta, însăși imaginea lucrurilor trecătoare, ireale și schimbătoare. Umbra este aspectul yin opus aspectului yang”. Când nici „daimonul”, nici „demonul” și nici sufletul nu mai fac umbră este „ora păcii interioare”. Sunt mai întotdeauna două ființe în fiecare dintre noi, iar „coexistența contrariilor este greu de încheșat”, dar, pentru omul creator, bogată în posibilități.

Are dreptate latinul: „Inter arma silent musae”, are dreptate și poeta Andreea Laura Păunescu. În templul artei nu se intră cu „bocancii”, pentru că atunci oamenii închid „porțile sufletului” lor: „În mileniul trei,/ soldații ar trebui să cadă în afara timpului” (p.20). Alături de oximoronul remarcat de criticul literar Daniel Cristea Enache, întâlnim și alte figuri de stil: - metafore („Floare de colț”, „apa vie”, „alba neliniște”, „dealul tăcerii” ș.a.); - epitete („porțile vechiului oraș”, „unda răgușită a fluviului”); - comparații („copii de suflet ca puii de țigan”, „în bocanci cât toate zilele”, „când ai ajuns ca un orb călcând pe silabe”). O interferență a simțurilor: „răsuflarea cu gust de întuneric” este cu totul neașteptată.

Îmi place să cred că daimonul poetei îi șoptește, în continuare, „vorbe de șarpe” și că poeta Andreea Laura Păunescu „mai are loc pentru greieri/ în buzunare”.

BUTADE JURIDICE

Avocat Carmen FRĂȚIMAN

◆ Se spune că acei copii care nu vin niciodată când îi chemi vor ajunge medici însă cei care vin întotdeauna înainte de a-i chema mai mult ca sigur că vor ajunge avocați. Și de câte ori am venit eu nechemată...

◆ În cadrul dosarelor penale avocații vorbesc înainte de a se da „ultimul cuvânt” inculpaților. După ce Maestrul a ținut o pledoarie inculpatul a declarat: „După ce l-am ascultat pe domnul avocat sunt ferm convins că nu eu am furat”. Asta înseamnă forța de convingere...

◆ În cadrul dosarelor civile propunerea de probe are și ea „un timp al ei”. Un pârât...

„decăzut” din dreptul de a propune probe îi spune instanței că și Dumnezeu poate să-i fie martor că nu el a fost cel care a mutat gardul dintre proprietăți. Cu umor colegul avocat solicită să se consemneze opoziția lui având în vedere că acest martor nu a fost indicat la „termenul de propunere de probe”. Și pe Dumnezeu trebuie să-l chemi la timp...

◆ Un vechi „client” al penitenciarelor, cam înaintat în vârstă, în cadrul „ultimului cuvânt” acordat de instanță solicită să nu i se dea prea mulți ani de condamnare pentru că nu crede că va mai trăi mult. Profund... mișcat judecătorul i-a spus: „Ei, lasă, faci și dumneata cât poți!”

◆ Pentru că mesajele pe telefon sunt tot mai scurte avocatul îi comunică clientului că „Dreptatea a triumfat”. Răspunsul clientului... nevinovat „Nu-i nimic, facem recurs”. ECCE HOMO!

O carte cu tematică mai rară: **ASISTENȚA SOCIALĂ ÎN ROMÂNIA CONTEMPORANĂ** -o radiografie a umanului-

Prof. Dumitru V. APOSTOLACHE

Autoarea cărții, doamna Cleopatra RAVARU, s-a născut la 25.12.1973, la Vaslui, și a urmat liceul în orașul natal și la Bârlad. Este absolventă a Facultății de Filosofie, specializarea Pedagogie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași și a obținut un Master în „Politici educaționale” la aceeași universitate, în anul 2002. Apoi a absolvit Facultatea de Limbi și Literaturi Străine (în 2009) la Universitatea „Spiru Haret” București, având specializarea Engleză-Italiană, devenind traducător și interpret în ambele limbi. Din anul 2006 este consilier în cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului, Vaslui.

A colaborat la reviste și ziare din Iași, Vaslui, Giurcani-Vaslui și la Revista de Asistență Socială a FICE (București), unde a publicat texte literare, articole de specialitate psihopedagogică și studii de gen, recenzii de carte și articole pe teme culturale.

Înainte cărții pe care o prezentăm, *Asistența socială în România contemporană – o radiografie a umanului*, publicată în 2016 la Editura PIM din Iași, doamna Cleopatra Ravaru a mai publicat două volume: *Zilele Demiurgului*, Editura NONA, Piatra-Neamț, 1999 și *Creativitatea artistică la copilul cu dizabilități*, Editura PIM, Iași, 2013. Coperta IV este realizată de profesorul Gheorghe Alupoaei (membru al Uniunii Artiștilor Plastici), iar coperta I și grafica cărții aparțin Carinei Cadinoiu.

Lucrarea a apărut cu sprijinul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului, Vaslui. Cartea, așa cum ne mărturisește autoarea în „Cuvânt înainte”, se vrea „o adunare de opinii și observații deloc exhaustive, unele literare, altele scrise în stil jurnalistic” (a se vedea textul final, intitulat „În loc de încheiere: Despre Asistența socială, în dialog cu un politician”), despre *Asistența socială* în general și cea de la nivelul județului Vaslui, în special. Tematicile sunt: „familia, învățământul și piața muncii, boala și dizabilitatea, fenomenul migrației, sentimentul valorii personale și apartenența la grup și gen (ecco: feminismul), tradițiile populare și integrarea în UE, performanța și eșecul, pierderea unor valori și înlocuirea lor cu altele noi, etichetate drept așa - valori”.

Lucrarea este structurată pe trei părți, partea întâi cuprinde 18 articole, partea a doua o culegere de 23 de texte și cea de-a treia cinci recenzii. Cele zece articole proprii sunt: „Profesia» de elev și stresul psihic”, „Creativitatea copilului cu dizabilități”, „Despre violența domestică în România sau despre femeia-peruș”, „Influențe ale violenței domestice în plan școlar”, „Creativitate, personalitate feminină, talent

literar”, „Feminismul – pentru o filosofie a cenușii”, „Femeile și rolul lor social”, „Scrisoare deschisă către legiuitori – Legea pensiilor, «egalizatoare» de gen?”, „Educația și «handicapul» feminin” și „Din (ne)fericire, ne-am obișnuit”.

Articolele scrise în colaborare cu prof. Ionel Armeanu-Ștefănică: „Asistența Socială în Vaslui. D.G.A.S.P.C și «mega-provocările» României contemporane”, „F.I.C.E. România în an aniversar”, „Pledoarie pentru o educație incluzivă reală a copiilor cu dizabilități”, „Urme imprimate în piatră”, „Centrele rezidențiale – un plus sau un minus pentru copil?”, „Meșteșuguri...sufletești” și „Violența ca fenomen paradoxal în învățământul preșcolar”, dar și cu pedagogul Ionela Maxim, „Rolul școlii în integrarea socială a copiilor cu cerințe educative speciale”, întregesc volumul.

În partea a doua, autoarea ne oferă 23 de texte bine gândite, precedate de un „Argument” din care aflăm că sunt incluse aici și „unele [texte n.n.] care reprezintă emanații ale câmpului profesional” în care activează doamna Cleopatra Ravaru și care „reflectă impresii „simțite” [nota autoarei] în mod direct, prin contact nemijlocit cu beneficiarii (aici copiii) din domeniul Asistenței sociale și cu familiile lor, de origine sau de plasament”.

Apreciem în mod deosebit precizarea: „Numeroși sunt lucrătorii din Asistența socială pentru care «serviciul» nu este doar un loc în care mergi zilnic pentru a-ți putea plăti facturile, ci o «slujbă», o experiență adesea religioasă, deoarece ești acolo pentru a oferi ajutor, înțelegere, călăuzire și dragoste celor care au cea mai mare trebuință de ele” (pagina 167).

Partea a treia începe cu eseul „Feminin scriitoricesc la timpul prezent” și conține recenzii a cinci cărți: *Femeia în lumea Greco-romană și în creștinism. Maica Domnului – modelul suprem*, Editura „Detectiv”, București, 2011, a profesoarei de religie Maria Zaharia, *Țara mea inventată*, Editura Humanitas Fiction, București, 2010, 2013 (în traducere), a scriitoarei Isabel Allende, *Forța politică a femeilor*, Editura Polirom, Iași, 2011, a deputatei Andreea Paul (Vass), *De ce este România altfel?*, Editura Humanitas, București, 2012, aparținând profesorului universitar clujean Lucian Boia și *Curajul de a spune DESTUL!* a senatoarei Gabriela Crețu, unde amintește și de alte lucrări ale acestei autoare: *Femeile sunt de vină* (2009), *Urăsc „realismul” politic* (2009), *Democrația virtuală* (2010) și *Reinventarea stângii* (2012).

Cartea doamnei Cleopatra Ravaru este utilă tuturor celor care lucrează în cadrul D.G.A.S.P.C. Vaslui și celor care vor să se informeze cu privire la activitatea acestei importante instituții. Cititorul va găsi în carte o serie din

„Ignoranța este noaptea minții,
dar o noapte fără lună și stele.”
(Confucius)

preocupările D.G.A.S.P.C. Vaslui pe plan local, dar și național, privind asigurarea unor servicii de calitate, de implicare în modificarea legislației de specialitate, de corelare a unor sectoare ale Educației și Sănătății, grija conducerii pentru profesionalizarea permanentă a angajaților instituției și de a dezvolta relații de parteneriat autentic cu asistenții sociali din primăriile și spitalele județului.

Pentru toți cei preocupați de educație, pentru cititorii acestui articol, redăm poezia „Copiii trăiesc cum învață”, de Dorothy Law Nolte, de la pagina 115 a cărții:

Copiii trăiesc cum învață

Dacă un copil este criticat,

Învață să condamne.

Dacă un copil trăiește într-un mediu ostil,

Învață să fie violent.

Dacă un copil este ridiculizat,

Învață să fie timid.

Dacă un copil trăiește în rușine,

Învață să se simtă vinovat.

Dacă un copil este încurajat,

Învață să aibă încredere.

Dacă un copil este lăudat,

Învață să aprecieze.

Dacă un copil este tratat drept,

Învață ce înseamnă dreptatea.

Dacă un copil trăiește în siguranță,

Învață ce este credința.

Dacă un copil este acceptat,

Învață să se placă pe sine însuși.

Dacă un copil este înconjurat de prieteni,

Învață să iubească oamenii.

AI MUȘCAT DIN MINE TOAMNĂ

Iftene CIORICIU

Printre stropii mici de ploaie,
Alerg după primăvară
Ce-am uitat-o-ntr-o odaie
În sân la o domnișoară.

Ce ai tu, Toamnă, cu mine?
Căci noi, nu am fost dușmani
Ne-nțelegeam de minune
Acum vreo cincizeci de ani.

Mai ții minte, la chindie,
Când eram fecior în sat?
M-ai găsit cu o fată-n vie
Și toți trei am înnoptat.

Pe atunci îmi erai dragă
Te iubeam, eram flăcău,
Hoinăream noaptea întregă,
Mă-mbătam cu mustul tău.

Ce vrei, Toamnă, de la mine?
Nu știu cu ce am greșit,
De m-am procopsit cu tine
Și cu palidu-ți argint.

Ai tupeu, alții te cântă,
Poate te crezi și frumoasă!
Toamnă bogată și mândră,
Leși din suflet, intră-n casă.

Căci la anii bătrâneții
Toate-s în maro și gri.
Toamnă nebună a vieții,
Nu credeam ca-i să mai vii !

 CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR "ELENA CUZA" BÂRLAD

Împreună suntem mai puternici !

Diracționază

2% **2%** **2%** **2%** **2%** **2%**

pentru casa ta!

Alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca domn al Moldovei și Valahiei (4.3)*

La 29 ianuarie 1859, la Iași, a fost primită cu bucurie și mare însuflețire o delegație din Țara Românească, condusă de episcopul de Argeș, Clement, care cuprindea importanți oameni de stat, precum C.A. Rosetti, Scarlat Crețulescu, Alexandru Florescu, Nicolae Opran, cu misiunea de a înainta domnitorului Cuza actele oficiale ale alegerii sale la București. În cinstea delegației muntene, la Palatul Domnitorului s-a dat o serată de gală care a solicitat-o mult pe soția Domnitorului, Elena Cuza. Aceasta adresează o scrisoare mamei sale în care îi cere sprijin moral și binecuvântarea ei care îi erau atât de necesare. „Măine dau o serată și-ți mărturisesc că nu-mi mai văd capul. Am trăit mai întotdeauna departe de societate și nu știu nici eticheta, nici îndatoririle pe care trebuie să le am acum. Sper totuși că vor fi generoase cu mine compatrioatele, și-mi vor ierta naivitatea și simplitatea mea. Și, tu, mult iubită mamă, roagă-te la Dumnezeu pentru mine ca să mă ocrotească și să-mi acorde bunătatea lor.”¹

La 5 februarie 1859, Alexandru Ioan Cuza, însoțit de o delegație oficială a plecat spre București, unde urma să depună jurământul și ca domn al Țării Românești, eveniment pe care l-am relatat cu câteva pagini mai înainte. Soția sa, Elena, a rămas la Iași, unde îl reprezenta pe soțul său, până la momentul când va fi recunoscută pe plan internațional dubla alegere a lui Cuza, urmând a se așeza și ea în noua capitală ce s-a stabilit la București. Noua poziție pe care o aveau în stat, a schimbat cu totul viața intimă a familiei Cuza, clipele în care puteau să fie numai ei doi, erau tot mai puține. Elena Cuza, de felul ei o ființă timidă, retrasă, prefera singurătatea căminului ei, dar viața oficială o obliga să fie în centrul atenției, o solicita uneori peste puterile ei, dar ea din dorința de a-și ajuta soțul, de a-i ușura sarcinile, de a face față imenselor responsabilități pe care și le asumase, făcea eforturi mari să fie la înălțimea situației și a reușit. Alexandru Ioan Cuza în perioada 1859-1862, până Marile Puteri au recunoscut dubla sa alegere, a fost obligat să facă naveta între cele două capitale, Iași și București, iar pe timpul absenței sale era reprezentat de soția sa, Elena.

În absența din Iași a soțului, Elena Cuza dădea audiențe, asculta cu răbdare problemele ridicate de solicitanți, a luat sub înaltul ei patronaj școlile, a înființat și a coordonat instituții de binefacere și culturale, contribuind la bunul mers al treburilor țării. Un lucru deosebit pe care l-a făcut pentru a atrage simpatia și aprecierea împăratului Napoleon al III-lea

și al împărătesei Eugenia, împreună cu două bune prietene a confecționat un minunat costum popular românesc pe care l-a dăruit cuplului imperial, ca un dar din partea românilor. În momente importante din an, la Iași erau organizate în Palatul Domnesc baluri la care participau persoane din înalta societate ieșeană, baluri la care Alexandru Ioan Cuza participa cu plăcere, pe când soția sa, care era o fire liniștită, făcea față cu greu, obligată să aibă o bunăvoință silită, să nu fie ea însăși, să zâmbească și să schimbe amabilități cu cei care știa că în spate o vorbesc de rău.

De multe ori doamna Cuza era obligată să tolereze scene care o făceau să sufere, să se simtă umilită, observând că soțul ei, care iubea sexul frumos, făcea pe față curte doamnelor care, pur și simplu, roiau în jurul său, căutând să speculeze aceste scăpări și lipsuri ale domnului țării. Uneori, biata doamnă era nevoită să observe cum doamne pe care le considera prietene, roiau în jurul soțului său, căutând cu tot dinadinsul să atragă atenția acestuia asupra lor. Multe din înaltele doamne, așa se considerau ele, o invidiau, o pizmuiau, o urau pur și simplu, considerând că nu merită cu nimic poziția de primă doamnă a țării. Dar doamna Elena era egală cu ea însăși, căutând să aibă o comportare egală cu toți cei din jurul ei, căuta să fie respectuoasă, corectă, să nu jighească și să nu supere pe nimeni. Era preocupată să-și ajute soțul în greaua funcție deținută, și din mândrie căuta să nu-l împovăreze și cu propriile suferințe și nedreptăți suferite. Pe lângă femei, chiar și unii bărbați, boieri din mari familii, cu merite în evoluția istorică a țării, care la început l-au sprijinit pe domnitor au început să se îndepărteze de el, să-l pizmuiască, să-l vorbească de rău și chiar să acționeze contra sa, organizând diferite comploturi sau acțiuni dușmănoase. Chiar din ianuarie 1859, a apărut o persoană feminină, importantă, care a căutat prin toate mijloacele să atragă atenția domnitorului asupra sa. Aceasta era principesa Maria Obrenovici, fiica marelui boier antiunionist, Costin Catargi, unul din cei mai bogați și influenți boieri ce deținea o avere uriașă. Maria, fiica lui, vestită pentru frumusețea și inteligența ei, elegantă, se îmbrăca cu mult gust, s-a căsătorit destul de tânără cu principele Serbiei Obrenovici.

La niciun an de la căsătorie, a născut un fiu – viitorul Milan Obrenovici, cel care în urma obținerii independenței Serbiei, în 1877, a devenit primul rege al țării. Dar, curând, în urma unei lovitură de stat organizată de familia rivală, Caraghiorghievici,

soțul Mariei a fost ucis, iar ea a fost obligată să se întoarcă în Moldova și s-a stabilit la conacul de la țară al bogatului său tată. Dar obișnuită cu o viață luxoasă, să fie admirată tot timpul, să fie permanent în centrul atenției, Maria nu se simțea bine la moșia tatălui său; știind de slăbiciunea domnitorului Cuza pentru femeile frumoase, a căutat să facă tot ce se putea ca să-i atragă atenția asupra ei, dorind să-l despartă de soția sa, pe care să o înlocuiască.

Maria, prin oamenii pe care îi avea în apropierea cuplului princiar, căuta să speculeze toate neînțelegerile dintre cei doi soți pe care să le folosească în favoarea sa. Elena Cuza, observând cu atenție manevrele dubioase pe care le făcea rivala sa, și-a dat seama că Maria Obrenovici era interesată mai mult de poziția de principesă domnitoare, decât de cea de soție a lui Cuza. Înțeleaptă, cu toate mizeriile și umilințele la care a fost supusă, ea nu a mai procedat cum făcuse înainte, adică să plece din țară. Ea rămase alături de soțul ei, trecând cu vederea trădările acestuia, știind că o plecare a ei putea însemna o despărțire definitivă de soț și nu dorea acest lucru, pentru că îl iubea din toată inima sa, cinstită și curată, cu toate că știa de toate infidelitățile comise de acesta. Ea nu dorea în niciun fel să permită ca rivala să-l domine cu totul pe Cuza, care era orbit de farmecele acestei femei, care se spunea că se află în serviciul de spionaj al Rusiei. Aceasta era viața cu necazurile și tulburările pe care a fost nevoită să le sufere Elena Cuza în iarna 1859-1860. Cuza însuși era în mare dilemă, nu se putea hotări pentru soție sau pentru amantă, el se temea de nemulțumire generală pentru că marii boieri moldoveni l-au atenționat că o eventuală despărțire de soția sa ar fi putut duce la desfacerea unirii celor 2 țări surori, lucru de neacceptat pentru el, dar nici nu putea să renunțe la farmecele Mariei Obrenovici.

În vara anului 1860, situația cuplului princiar a continuat să se deterioreze, pentru că Alexandru a întreprins o vizită în Oltenia, unde a fost foarte bine primit, iar soția sa Elena și-a petrecut vacanța în casa mamei sale de la Solești. Aici nu a avut parte de liniște, pentru că a primit mai multe scrisori anonime care o înștiințau de manevrele pe care le făcea rivala sa Maria Obrenovici care fără nicio rușine, intra la orice oră din zi și din noapte, în Palatul Domnesc din București, căutând să ia locul soției oficiale. De altfel, Elena a venit în București o singură dată, în august 1859, dar nu s-a întâlnit cu soțul său, care era plecat la Florești – Prahova ca să asiste la manevrele militare ale Armatei Române. De la București, Elena Cuza s-a oprit la Galați, la soacra sa, Sultana Cuza, iar de aici cu o șalupă a plecat la Brăila, unde populația orașului i-a făcut o primire triumfală. Cu timpul, Alexandru Cuza era tot mai subjugat de grațiile frivolei Mariei Obrenovici, iar bucureștenii, care la început l-au primit cu brațele deschise, cunoscându-i acum viața și comportarea scandaloasă alături de prietena sa, au început să-l privească cu suspiciune, să se îndepărteze de el. Mai grav a devenit faptul că vrăjmașii își sporesc acțiunile contra sa, sporind ura, invidia și comploturile care devin tot mai numeroase, nemulțumiți că Domnitorul nu le acordă atenția pe care aceștia considerau că o merită.

La greutățile provocate de dușmanii interni, se adaugă și acțiunile diplomatice europene din țările care tot timpul s-au opus unirii Principatelor Române, în special Imperiul Otoman și Austria. În această situație complexă, Elena Cuza, deși a suferit atâtea umilințe care veneau, culmea, din partea bărbatului pe care îl iubea cel mai mult, căreia îi pusese pe tavă inima sa curată, sinceră, conștientă de greutățile pe care Cuza le avea, atât pe plan intern cât și extern, a continuat să-l sprijine, să stea alături de el și deși avea probleme de sănătate, a continuat să-și facă datoria de consoartă, să-și îndeplinească corect sarcinile de principesă domnitoare în toată iarna anului 1860. Dar, Maria Obrenovici acționa pe toate căile posibile pentru a o face pe soția legitimă să plece din țară, căci scopul ei era acela de a deveni soția șefului statului. Alexandru Cuza, orbit de patima sa pentru această femeie fatală, a acceptat sugestiile acesteia și a cerut într-o convorbire cu soția sa, ca aceasta să plece în străinătate pentru a-și îngriji sănătatea compromisă tocmai de comportarea sa și a Mariei Obrenovici, care îi provocase atâtea umilințe și suferințe. Elena Cuza a refuzat cu demnitate, știind că în spatele acestei cerințe se află rivala ei, în acest conflict a intervenit și mama sa, Catinca care a cerut ginerelui său să fie bărbat și să rezolve această situație delicată, care îi provoacă atâtea dureri și suferință fiicei sale care avusese tot timpul o poziție corectă.

Catinca Rosetti, o mamă iubitoare, a intervenit cu hotărâre pentru a-și apăra copilul mult iubit, căutând să obțină simpatia populației pentru oropsita Doamnă, lucru care a ieșit în evidență cu ocazia sărbătoririi zilei de 24 ianuarie 1861, când principesa Elena a prezentat, cu demnitate și eleganță care a uimit pe cei prezenți, ceremonia organizată la Iași, în lipsa lui Alexandru Cuza care a rămas la București, alături de Maria Obrenovici. Comportarea ireproșabilă a Elenei Cuza, care a primit felicitările diplomaților, a oficialilor ieșeni, stând cu demnitate lângă tronul gol al soțului ei, a făcut ca sentimentele de prețuire pentru ea să crească tot mai mult. Poporul ieșean o prețuia tot mai mult pe Elena Cuza pentru modul corect cum se purta, pentru modestia, cinstea, corectitudinea, bunătatea ce reieșeau zilnic din comportarea ei ireproșabilă. Acestea toate nu l-au impresionat cu nimic pe Alexandru Cuza, care, orbit de pasiunea sa pentru Maria Obrenovici era gata să renunțe la tot pentru a fi cu ea și numai faptul că, era conștient, că un asemenea gest ar fi periclitat Unirea realizată cu atâtea eforturi, l-a oprit. Relațiile dintre cei doi soți au devenit extrem de încordate și atunci, sătulă de suferință și umilințele îndurate, Elena Cuza a luat decizia de a pleca pentru o perioadă de timp în străinătate, sperând că gestul său, îl va face pe irascibilul soț să se calmeze și să gândească corect situația lor matrimonială, dar și la consecințele grave ce le-ar fi putut avea pentru țară.

* Fragmentul face parte din volumul semnat Gheorghe Vlad, *Sfânta. Viața Doamnei Elena Cuza*, Alexandria, Editura Cartea Ortodoxă, 2015, p.50-54

¹ Arh. Ist. Centrală, Fond Elena Cuza, scrisori, mapa III, fila 11

- Va urma -

Cu zâmbet trist (III)

Educatoare Teodora Costea CAZACU

Sucursala Șuletea

Nora lăsase bagajele, după cum plănuise la șeful gării, domnul Cocuț, care, amabil ca întotdeauna, i le primi cu zâmbetul pe buze, apoi, schimbându-și încălțăminte, îl urmă pe Ștef, care o luase înainte, străbătând deja prima colină. Soarele, trecuse deja și el dealul opus, grăbind spre apus, privind, parcă, în urmă, cu regret, la ziua deja trecută. Era destul de cald, iar vântul adiiind ușor, creea o atmosferă plăcută, anunțând din timp o noapte de mai feerică. Nora urca dealul plină de elan, dorindu-și să prindă aripi, să ajungă îndată spre iubirea dragului ei. Primul deal era înșiriat, de parcă nu se mai termina. Al doilea deal era mai abrupt, mai adunat. Fata îl zări pe Ștef pe culmea celui de al doilea deal, așteptând-o și făcându-i din mâini. Acolo se afla jumătatea distanței între gară și sat. Între coborâșul primului deal și urcușul celui de al doilea se afla o fântână cu ciutură și cumpănă. Nora o știa din copilărie, pe când bătea drumurile acestea, venind în vacanță spre casă. Rămânând totdeauna în urma călătorilor, copila găsea ciutura plină cu apă, așezată pe ghizdeiul fântânii, de fiecare dată oprindu-se să bea apa limpede, răcoroasă, prindea noi puteri pentru a continua drumul greoi. De astă dată găsisse ciutura plină cu apa scoasă de Ștef. Se opri bălăcindu-se peste tot, răcorindu-se, o luă în goană spre iubitul ei, care alesese ca loc de popas latura nordică a dealului, unde iarba era mai deasă. Nora alerga spre Ștef, iar acesta, văzând că parcă nu mai ajunge, îi ieși alergând în întâmpinare. O cuprinse îmbrățișându-o și rotind-o până au amețit amândoi și s-au prăvălit peste iarba molatică, închipuită drept culcușul iubirii. Bărbatul o trase asupra lui, protejându-i rochia albă de mătase. S-au îmbrățișat îndelung, mâinile lui mângâindu-i alert tot trupul. S-au iubit tumultos, sperați parcă supărați pe timp. Și-au revenit ușor, rămânând mult timp unul în brațele celui alt tăcuți,

epuizați.

-Te-am văzut oprindu-te la fântână, apoi ridicând dealul în fugă, spuse șoptit Ștef. Părul, rochia fluturau... O imagine, pe care n-am s-o uit niciodată. Veneai gonind spre mine, spre iubire... Nimic nu te putea opri. Semn că sunt tânăr, că totul mi se cuvine, că totul îmi este prielnic... Niciodată nu va mai fi așa în viață! Niciodată! vorbi Ștef cuprins de melancolie.

-Alergam vrăjită, nebună spre iubire, spre tine... Spune-mi că e adevărat, că nu e vis! Lovește-mă, dă-mi palme

bărbatului un zâmbet trist, de parcă realitatea s-ar fi instalat brusc, înainte de vreme, nepoftită în sufletul lui și în acel moment o cuprinse o stare de leșin, bolborosind aproape imperceptibil: "Cu zâmbet trist, tu..." Ștef se străduia să înțeleagă ce vrea să spună fata, dar în acel moment Nora o luă la fugă brusc, înapoi pe drumul gării, coborând dealul abrupt spre fântâna cu ciutură, făcând cale întoarsă spre gară. Ștef nu înțelegea nimic și până să se dezmeticească, fata prinse viteză, astfel că nu mai reușea să se oprească. Atunci băr-

să mă pot trezi din visare... Cum, de suntem împreună acum, aici, la ceasul acesta?!

S-au sărutat iar și iar, apoi au rămas cu mâinile strâns împreunate, cu ochii larg deschiși spre cer.

Se lăsase noaptea și răcoarea le pătrundea în oase. S-au ridicat deodată amândoi, la același gând, ca la o comandă, s-au echipat, au rămas apoi multă vreme strâns îmbrățișați, Ștef încălzindu-i trupul cu mâinile și cu suflarea. În lumina lunii zări pe chipul

batul o luă pieziș, punându-i stavilă, iar impactul fu violent. Ștef strânse fata la piept aplanând șocul.

-Ce-i cu tine, ce-ai vrut să faci? Ce se întâmplă? Unde vroiai să fugi? Spune-mi, Nora! Spune-mi, ce-ai vrut să faci?

Fata îl privea cu obrăzii scăldați în lacrimi, cu ochii răătăciți. Bărbatul o mângâia continuu ținându-i capul în căușul palmelor, căutându-i intens privirile.

-Spune-mi, Nora, ce s-a întâmplat?

Spune! Am greșit eu cu ceva? Eu am greșit?

Fata își înăbușea suspinele în pieptul lui și căutându-i privirile îi spuse abia șoptind:

-Tu nu ai nicio vină... Eu nu știu să trăiesc clipa până la capăt.

-Ba, eu te chinui. Liniștește-te acum, apoi o să vorbești.

Îi mângâia fruntea, îi săruta tâmplele.

-Ce-ai vrut să zici atunci „cu zâmbet trist”?

Privindu-l în ochi, Nora șopti fraza până la capăt, așa cum fusese aceasta în mintea ei.

-Cu zâmbet trist, tu vei rosti șoptit „Eu o să plec de acum”... Aceasta era continuarea frazei, pe care o începusem. Îți zăriseam pe chip regretul că totul trece, că vei pleca prea repede, că ne vom despărți curând...

-Copil mititel, copil mititel!... o strânse duios la piept bărbatul, simțindu-i bătăile inimii alerte.

-Fuga mea a fost o reacție spontană... Probabil că a fost o clipă de rătăcire... de nebunie. Voiam să fug oriunde, numai spre sat, nu. Nu mai vroiam să accept realitatea...

Bărbatul îi ridică fruntea căutându-i privirile triste.

-Greșit, domnișoară, greșit! Altele sunt planurile mele cu tine pentru noaptea asta. Voi rămâne la tine până în zori! N-am să las eu să se încheie o zi minunată, atât de trist. Vom sta mult împreună! Mult!

Lipiți strâns unul lângă altul o luară încet spre sat.

-Să urcăm același deal de două ori... murmură Ștef.

Mergeau agale, la pas, coborând continuu către sat. O luară pe o uliță dosnică scurtând drumul. La fiecare colț de gard le ieșea în cale câte un câine.

-Să nu-ți fie teamă când ești cu mine, zise Ștef simțind încordarea fetei.

Satul dormea buștean. Luminile caselor erau stinse, totul era cufundat în beznă. Tânăra pereche înainta încet apropiindu-se de casă cu fiecare pas făcut. Singurele lumini aprinse se aflau la Primărie, la școală, la magazin și tocmai la grajdurile comunale.

-Eu o să ies primul, o să mă opresc la fântână, voi scoate apă, iar tu vei merge în casă, vei aduce găleata la fântână, eu voi intra prin portița secretă și ne vom vedea în casă, spuse Ștef. Se regăsiră în casă, în legea lor, fericiți că vor petrece nestingheriți, câteva ore împreună.

Nora desfăcu pachetul de la Focșani, de la Stelian, care se afla în stare foarte bună, dar niciunul nu se atinse de mâncare.

-Trebuie să-i răspund la prima scrisoare pe care mi-o va scrie Stelian. Trebuie să cunosc adevărul. Nu tot adevărul, dar trebuie să-l opresc să-și mai facă speranțe deșarte.

-Da, Nora mea! Să fii cinstită cu el. N-ai idee cât de greu e și pentru un băiat să aștepte în zadar, să-și facă iluzii...

-Ți s-a întâmplat?

-Poate în liceu... iubiri minore.

Dar am văzut pe viu, suferința altora din dragoste. Nici nu știi de ce sunt în stare...

Cei doi se regăsiră în pat, iubindu-se cu patimă.

-De ce e atât de frumos? spuse bărbatul.

-Pentru că e... greșală, șopti Nora.

-Ba nu. E de la Dumnezeu, rosti bărbatul. Dumnezeu ne iubește. Suntem copiii Lui...

Adormiră curând, strâns îmbrățișați.

-Să mă trezești la 4, murmură Ștef, pe jumătate adormit.

***

Aerul răcoros al nopții strecură fiori reci către bătrâna doamnă, trezind-o din visare, aducând-o spre realitate. Citise cândva într-un almanah că toate trăirile, toate amintirile și toate secretele omenirii nu se pierd în timp, dispărând o dată cu omul, intrând în neființă, ci sunt adoptate undeva în stratosferă, stocate pentru veșnicie. Luă această informație ca pe o consolare a sufletului său...

Ridicându-se ușor, adunându-și lucrurile din verandă își târâi pașii spre odaia de dormit, convinsă fiind că și în noaptea aceea, iubitul ei din tinerețe îi va apărea în vis, veghindu-i somnul, mângâindu-i bătrânețile.

Neiertătoare...

Neiertătoare-a timpului secure,
Al vieții vameș iar va cere vamă,
Bătrânii arbori prind încet să geamă,
C-abia mai pot furtuna să îndure.

V-aș da un sfat, de mi-l luați în seamă:
Să nu stârniți, când mergeți după mure,
Nici cuib de viespi, nici ursul din pădure,
Nici să fugiți de el, cuprinși de teamă.

Umblați, prin codrul verde, cu fereală,
Pășind, ca într-un templu, cu sfială,
Pătruși de taina cea dumnezeiască..

Trăiți din plin oricare bucurie
Dar nu stricați a lumii armonie
Ca bunul Dumnezeu să vă iubească.

Petruș ANDREI

Când Phebus...

Când Phebus, obosit, oprește carul
Și caii albi își cer și ei tainul,
Începe să se-ntunece seninul
Și-n vatra nopții se aprinde jarul.

Devine verbul mai gustos ca vinul
Și Euterpe îndulcește-amarul
Iar Armonia își revarsă harul
Să capete veșminte noi suspinul.

Desprinsă din oceanele de stele,
O rază-aprinde gândurile mele
Să-nvie vremea care va să vină.

Trudesc mereu dar nu o fac de-a surda
Că Domnu-n cer îmi răsplătește truda:
Murind o stea, mai lasă-n jur lumină.

Petruleana (IV)

educatoare Teodora Costea CAZACU
sucursala Șuletea

Petruleana urla continuu, nevenindu-i să creadă că așa ceva i se întâmplă cu adevărat. Veniră pe rând la patul ei cohortă de angajați ai orfelinatului, încercând să o împace, s-o îmbuneze, dar nimeni nu reuși asta. Timp de două săptămâni, fetița plânse fără încetare, refuzând cu înverșunare orice gest de apropiere, de blândețe, de mângâiere din partea cuiva, iar de mâncat nu mâncase nimic, simțind că dacă va încerca să îmbuce ceva, va muri!

-Domnule director, domnule administrator, dați vă rog mai multe dulciuri pentru fetița „nouă” s-o mai atragem, căci de când a venit plânge continuu, zi și noapte și nu a mâncat nimic, spuse îngrijorată bucătăreasa.

După perioada de carantină, fusese introdusă în masa largă de orfani, simțind momentul ca pe o împotmolire, ca o cădere „din lac în puț”. Regimul aspru „de cazarmă” cu trezitul de dimineață, la ora 6:00, cu înviorarea prin înconjurul internatului de câte 4 ori, indiferent de aspectul meteo, cu spălătul cu apă foarte rece, cu așteptatul la rând, în curte, indiferent de vreme, până le vine rândul copiilor să intre la sala de mese, iată, doar câteva dintre aspectele menite săucidă copilăria..., dar urmau și alte aspecte, cu mult mai înspăimântătoare: tonul răstit, de comandă, intoleranța și atitudinea dură în fața oricărui gest mărunț „greșit”, pe deasupra nemiloasă pentru orice, făceau viața fetiței un negru coșmar. Copiii lăsați nesupravegheați, de capul lor, devin monștri în fața grupei din care fac parte. Educatoarele, după ce semnau condica, se retrăgeau prin cine știe ce colț al căminului, uneori se strecurau pe poartă și se întorceau acasă, după diverse interese, lăsând copiii nesupravegheați, numind o „responsabilă” – dintre copii, iar acesta devine călău pentru ceilalți copii. Așa nimerise Petruleana în grupa groazei, unde responsabilă clasei era o elevă de aceeași vârstă cu ea, dar de un sadism extrem, care nu înțelegea să-și exercite funcția decât lovindu-și colegile cu cruzime, insultându-le, reguli absurde și pedepsindu-le foarte aspru pentru orice, mereu găsindu-le motive pentru a fi dur lovite. În cruzimea ei, căuta cele mai aspre metode de pedepsire. Își făcuse o colecție de vârguțe subțiri, care tăiau pielea fetiței pedepsite. Lazăr Maricica era numele zbirului, căruia educatoarea Alexa îi dăduse mână liberă să facă tot ce dorește din fetițele nevinovate. Erai lovită crunt doar pentru că ai fi vorbit în timpul mesei, sau pentru că ai fi primit aprecieri pozitive de la tovarășa educatoare, pentru o faptă bună, o notă mare. Se știa bine că toate aceste laude erau urmate de lovituri crunte, în intimitatea dormitorului, departe de ochii educatoarei inconștiente. Invidia zbirului lăsa vârci adânci pe spinarea copilelor nevinovate. Erau bătute crunt, dacă nu aducea desertul de la masa de prânz, să-l dea zbirului, sau dacă primeau pachet de acasă și nu-i

satisfăceau lăcomia zbirului. De asemenea, erau bătute dacă nu se încadrau în timp la spălător, la îmbrăcat dimineța, la dezbrăcat seara. Seara la ora 21:00, fetițele trebuiau să fie în așternut, cu pătura peste cap și să nu miște. În acest timp, zbirul își descuia valiza de lemn, din care scotea dulciurile depozitate peste zi, adunate de la fetițe și începea să molfăie împreună cu sora ei mai mare, venită din alt dormitor. Dacă în timpul acesta se mișca vreo fetiță pe sub pătură, dându-se în vileag că încă nu este adormită, îndată fetița se trezea cu potop de lovituri barbare peste pătură. Fetițele lovite nu strigau, nu plângeau în hohote, ci doar scoteau niște gemete înfundate, reținute, pentru a nu-l înfuria pe zbir și mai rău.

Petruleana învățase lecția bine și se ferea pe cât putea de greșelile care ar fi stârnit mânia zbirului. Știa cum să se ferească de astfel de pericole. La masă ea nu mânca decât pâine neagră și bea apă, în rest nu-i plăcea niciun fel de mâncare. Nici ceaiul de dimineață cu untul mereu ranced nu-l agreea. Fetițele din jurul ei îi cereau muțește tot ce ea nu mânca, iar ea încuviința doar dând din cap. Doar desertul ar fi vrut să-l mănânce, dar trebuia să se abțină, dacă nu voia să intre pe mâna zbirului.

Directorul orfelinatului, tovarășul Roșioru, o îndrăgea pe fetiță, deoarece fusese și el impresionat de drama prin care trecuse aceasta în perioada de adaptare la regimul orfelinatului. Încă de atunci o reținuse și o numise „Păpușa”, astfel că oricine auzea vorbindu-se despre „Păpușa”, știa la cine se referă discuția.

Într-o zi la masa de prânz Petruleana fusese observată de educatoare că refuzase să mănânce varză cu carne de oaie și că i-o dă altei fetițe. Tovarășa Alexa, cu tactul ei pedagogic, forțată fata să mestece o singură îmbucătură, după care, fetița țâșni din sala de mese, vomitând afară, de crezu că-i sar ochii din cap. Cu greu își reveni în fire, rămânând plângând afară lângă ușă. O găsi bucătăreasa Cerbu și-i duse două felii de pâine cu marmeladă, pe care să le ia în dormitor și să le mănânce când își va reveni complet. Desigur că zbirul îi smulse fetei feliile îndată ce ajunse în dormitor.

Într-o altă zi, Petruleana avu parte de bătaia cruntă a zbirului, bătaie, care până atunci, doar o privise cu groază la alte colege. În ziua respectivă, avusese ca desert la masa de prânz o prăjitură de cofetărie „Amandină” și cum până atunci ea nu mai avusese o astfel de delicată, nu se putu abține și mănca desertul din două îmbucături, ascunzându-se după o ușă, în timp ce venea de la sala de mese.

În dormitor fetița fu izbită cu dosul palmei, de către zbir, lovindu-se strașnic de căpătâiul metalic al patului, bușind-o sângele și din nas și din gingii. În acest moment intră în dormitor directorul Roșioru, iar fetița apucase să se pitească sub pat, cu sângele șiruindu-i peste tot. Directorul intrase în

dormitor să le anunțe pe fetițe că după somnul de amiază vor merge la teatrul de păpuși. Umblase din dormitor în dormitor pentru a le anunța el însuși această veste minunată.

-Dar unde e Păpușa?! întrebă suspicios.

Petruleana se ridică speriată de sub pat, iar directorul panicat o trimise cu îngrijitoarea la spălător, așteptând-o pe hol curios să afle ce se întâmplase.

-Am ieșit de la sala de mese, minți fata, m-am împiedicat și am căzut. Am scăpat prăjitura jos, începu ea să plângă. Directorul a luat-o de mână, a dus-o la bucătărie, i-a dat o altă prăjitură, stând lângă ea până a terminat-o de mâncat. La bucătărie o găsi pe educatoarea Alexa servind masa, împreună cu alte două educatoare, mâncând din porțiile elevilor. Mai găsi cinci prăjituri rămase în bucătărie și luând trei din ele, i le oferi fetiței.

-În timp ce dumneavoastră lipsiți dintre copii, în dormitor avea să se întâmple o nenorocire cu fetița grupei dumevoastră! spuse directorul pe ton de reproș, în timp ce educatoarele se ridicară jenate de la masă, înainte de a termina de mâncat.

-Să duceți fetița direct în dormitor și să o lăsați să mănânce prăjiturile când va vrea ea.

Pe drumul spre dormitor educatoarea Alexa o cercetă pe fetița pentru a afla ce se întâmplase. Fetița spusese aceeași minciună, dar nu pomeni nimic despre zbir. Îndată ce educatoarea dispăru din dormitor, zbirul smulse toate prăjiturile din mâna fetei și le dosi în valiza de scândură.

- Va urma -

Minciuna adevărului

- un gând liber, independent de reguli -

Oana ROTARU

Am prins din zbor, noi, oameni aruncați în văzduhul de dorințe, un sămbure al bucuriei de suflet și un însetat trup de grijă. Acest ros și totodată crud sămbure a luminat în zile negre amarul unui dor nemărginit, ori trista călăuză a regretului. Acest sămbure divin a încolțit o mare de putere în ametele de frică și o mână de speranță în vise prea puțin cunoscute.

Cu greu am crezut noi, păpuși de gheață puse pe simboluri de duh, în arta de a iubi sincer. Dar când am început a înțelege firea acestui tren ce doar merge înainte, fără a se mai întoarce de unde a plecat, am pierdut controlul pentru totdeauna; un control al realității și al viselor.

Totul ajunge acolo unde îi este locul. Un dor forțat nu se va putea ridica la nivelul valului ce l-a adus. Ne contractăm fiecare mușchi al sufletului în speranța că încă mai există acolo, strângem din dinți de funia ce ne-a legat amintirea, clipa, viața. Ne trezim în acest tărâm părăsit de unde un gust amar și înțepător amplifică o stare monotonă din eternul pierdut.

E greu să crezi că ceea ce doare cel mai tare îți face cel mai mult bine, dar da, e așa pentru cel ce știe că iluzia unei fericiri stă în realitatea pe care i-o creionezi visului abstract. Ce e iubirea dacă nu ai afla ce este dorul și dezamăgirea?

Am lăsat-o să plece. Acea emoție ce-a fost pură, acea virtute ce s-a stins, acea imagine creatoare de frumos. Lumea aceasta, cea a valorilor materiale, nu e de vină pentru alegerile noastre. E greu de înțeles că această lume nu ne aparține. Tocmai de asta nu puteam admite că există un loc doar al nostru: o proprietate privată cu monopol duplicitar. Simțim că e ceva neterminat și tocmai prin esența *déjà vu* trăim prin el, acest trecut prezent în noi. Schimbăm o zi, schimbăm un loc, transformăm o iluzie și ne cârpim inima cu ceea ce putea fi. Adevărata cunoaștere a liberului arbitru

începe în momentul renunțării la libera alegere. Deși pare un nonsens, realitatea apare când renunți la realitatea superficială.

Contorzind alianța dintre ceea ce am fost și ceea ce suntem, ajungem în infinitul absolut, dăm întâia dată mâna cu cei ce de fapt suntem și am fost dintotdeauna: ființe raționale fără discernământ de proprie analiză, rasiști ai sentimentelor cu caracter omogen față de răul închipuit și simple suflete, pierdute în duh, ce caută mântuirea în oaza vieții materiale, care curăță viața cu propria lor existență.

Geta BRÂNZEI

Funcționar economic sucursala Banca

Într-o zi mohorâtă cu o ploaie mărunță de toamnă nu ai fi crezut că e o mare sărbătoare în comuna Banca. O dată intrat în biserică în ziua de 8 noiembrie de Sfinții Mihail și Gavril, lumea radia de fericire fiindcă 12 cupluri sărbătoreau 50 de ani de la căsătorie.

Casa de Ajutor Reciproc „Elena Cuza” Bârlad reprezentată de domnul președinte Nicolaie Mihai și Consiliul Director format din domnul contabil șef Dima Dumitru, domnul Filip Stelian, domnul Fitcal Mircea, conducător auto Micu Eugen Claudiu, operator PC Sorin Bocan, administrator IT Cosmin Mihai, împreună cu domnul primar al comunei Banca Vasile Vânătoru și viceprimarul Alexandru Daniel au organizat celebrarea a 50 de ani de la căsătorie a 9 cupluri din comuna Banca și a 3 cupluri din comuna Șuletea.

Cele 12 cupluri sărbătorite sunt:

1. Ștefan și Maria Andone – sat Gherghești, comuna Banca;
2. Chiriac și Valerica Brânzei – sat Stoieniști, comuna Banca;
3. Nicu și Mândița Bordeianu – sat 1 decembrie, comuna Banca;
4. Sterian și Vasilica Bursucanu – sat Ghermănești, comuna Banca;
5. Mihai și Margareta Carp – comuna Banca;
6. Petrache și Ioana Plăcintă – sat Țifu, comuna Banca;
7. Iftene și Constanța Stan – sat 1 decembrie, comuna Banca;
8. Ioan și Maria Stamatin – comuna Banca;
9. Ioan și Aneta Vișan – comuna Banca;
10. Atanasie și Ioana Bucur – sat Jigălia, comuna Șuletea;
11. Gheorghe și Ioana Diaconu – sat Fedești, comuna Șuletea;
12. Gheorghe și Ioana Iftode – sat Șuletea.

Slujba religioasă a avut loc la Biserica „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie” din Gara Banca păstorită de preotul Ghimuș Iulian alături de încă 3 preoți tineri Parpalea Marius – parohia Ghermănești, comuna Banca, Zaharia Alexandru – parohia Țifu, comuna Banca, Agarici Ioan Petronel – parohia Fedești, comuna Șuletea. Alături de cuplurile sărbătorite nu puteau lipsi nașii de cununie Adina și Bogdan Petrea. O bună și pricepută organizatoare a acestei sărbători a fost doamna Doinița Grigore. Slujba religioasă și atmosfera plăcută din frumoasa noastră biserică au adus pe chipurile mirilor și

mireselor lacrimi de bucurie, unii spunând că este ca într-un vis. Cuvintele domnului președinte la sfârșit de ceremonie i-au uns la suflet spunând că „unirea dintre bărbat și femeie se face numai în Biserică în fața lui Dumnezeu,” s-a cântat cu toată forța „Mulți ani trăiască”.

După slujba religioasă nuntașii au fost invitați la Centrul de zi al comunei Banca unde au fost întâmpinați de cei 2 copii frumoși și talentați Grigoruț Elvis și Cucu Lorena – ca la orice petrecere cu pâine și sare. Domnul președinte Nicolaie Mihai împreună cu Consiliul Director și domnul primar Vasile Vânătoru au oferit fiecărui cuplu cadouri – diplome de onoare, medalii aniversare, revista „Viața noastră”, icoană, agendă și pix, cană personalizată „Nunta de aur”, volumul „Omagiu eroilor județului Vaslui”, flori, câte un ajutor nerambursabil în valoare de 50 de lei/familie. Domnul primar Vasile Vânătoru în colaborare cu responsabilii de la sucursalele Banca și Șuletea Grigore Doinița, Brânzei Geta, Parfene Constantin și Parfene Ioana au oferit nuntașilor o masă festivă la care au ajutat și doamnele de la Centrul de zi.

O încântare pentru sărbătorii a fost doamna Diaconescu Gabriela – solistă de muzică populară și învățătoare la Școala Gimnazială din Gara Banca împreună cu cei 2 copii talentați – Grigoruț Elvis și Cucu Lorena din clasa a II-a. Au cântat invitând nuntașii la dans formând o horă moldovenească. Veselia și bucuria le-au înlăturat de pe chipurile îmbătrânite orice urmă de tristețe și chiar spuneau „Ce frumos!”

Ce semnifică Nunta de aur?

În viziunea mea, un cutremur dărâmă case, spitale, școli, biserici, însă nu poate dărâma o căsnicie care este bazată pe credință, înțelepciune, răbdare și puterea de a merge mai departe în orice situație. Surpriza petrecerii a fost tortul aniversar „50 de ani de căsnicie” adus de domnul primar Vasile Vânătoru, s-a cântat un La mulți ani pentru toți sărbătorii.

La încheiere, domnul președinte Nicolaie Mihai le-a urat tuturor sănătate și mulți ani și buni. Toate cuplurile sunt un exemplu demn de urmat și respectat.

Nicolae Mihai și Vasile Vinătoru

Doinița Grigore alături de V. Vinătoru și N. Mihai

Margareta și Mihai Carp

Mircea Fitcal oferind daruri cuplurilor sărbătorite

Măndița Bordeianu

Ioana și Bucur Atanasie alături de V. Vinătoru și Mircea Fitcal

Cuplurile membre ale C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad, Sucursalele Banca și Șuletea, ce au sărbătorit 50 de ani de căsătorie

Ștefan-Cornel RODEAN

Sibiu

Nuntă ca-n povești... de groază

Pentru Vlad, faptul că a fost invitat la nunta lui Daniel, băiatul lui Neluțu Plopșor, nu a fost nicio surpriză, deoarece cu Neluțu era prieten foarte bun încă din adolescență și din prima tinerețe.

Surpriza adevărată a fost când Vlad a primit un telefon din Italia, de la Călin Costea, un alt prieten din aceeași perioadă, de fapt un prieten comun, care i-a spus foarte clar că va depune un efort destul de mare și va veni la nunta respectivă, dar că o va face în primul rând pentru întâlnirea cu el. Îi spunea, printre altele:

„Îmi este nespus de dor de discuțiile pe care le aveam în adolescență. Nu o să uit niciodată cum dezbăteam, în vacanțe, de dimineața până seara, probleme fundamentale pentru noi, de viață și de moarte, în acei ani tumultuoși, în care ne formam, cu adevărat, ca oameni. Dar, de când citeam ore în șir poezii din Topârceanu, îți mai aduci aminte? Am auzit că acum și tu scrii literatură umoristică. Nu este de mirare, deoarece încă din copilărie ai dovedit talent în acest sens. De abia aștept să ne întâlnim și să povestim despre toate.”

Cu Neluțu, viitor socru mare, Vlad se mai întâlnise, dar pe Călin nu-l mai văzuse de foarte mulți ani, nici măcar nu mai luaseră în alt mod legătura, deși mijloacele moderne de comunicare le-ar fi permis. Probabil de vină era și programul prietenului său, Călin asigurând asistența tehnică pentru utilaje răspândite pe toate continentele și fiind aproape în permanență în avion.

Vlad a ajuns fără probleme la nunta din micul oraș transilvan.

La biserică nu l-a întâlnit pe Călin dar, de când a intrat în restaurant, a fost cu ochii doar la ușă.

În sfârșit, a intrat și Călin! Nimic nu îi mai putea împiedica să reia frumoasele discuții din adolescență. Sau... se grăbeau cu anticipările?!

După câteva formalități și „politețuri” inerente, Călin s-a așezat la masă lângă Vlad, au ciocnit un pahar de palincă, pentru încălzire și pentru dezlegarea limbilor și... în acel moment a început să cânte muzica.

Era o formație puțin numeroasă, cu un solist care urla din toți răunchii într-un microfon cuplat la niște boxe date la maxim. Ce să mai vorbești! Nu se puteau înțelege nici la un metru distanță unul de altul!

Dar, oricum trebuiau să mănânce, așa că au „atacat”, în tăcere, aperitivele, sperând, bineînțeles, că și muzicanții vor lua pauze pentru hrană, pentru hidratare, sau pentru alte nevoi.

Și așa a fost: după 45 de minute solistul a strigat un „Mulțumim frumos!”, a pus microfonul pe stativ, cei trei muzicanți au luat loc la masa alăturată, special destinată lor și... din boxe au început să le spargă timpanele alte melodii, de data aceasta dirijate de altcineva, de la computer.

Până la final, alternanța a fost perfectă: 45 de minute

îi asurzeau muzicanții, 15 minute le spărgea timpanele calculatorul.

Nu au contat nici aluziile fine la organizatori, nici tentativele de mituire a șefului formației (oricum și-a făcut cruce când, pe lângă dese solicitări de a cânta ceva sau altceva, răsplătite binișor, s-a trezit cu Vlad care voia să-l plătească pentru a tăcea măcar câteva minute).

Soluția de a se retrage numai ei doi undeva, la un local în oraș, avea două mari dezavantaje: pe de o parte nu erau siguri că în orașelul respectiv este vreun local cu program de noapte, iar pe de altă parte, această separare ar fi fost o mare jignire pentru organizatori.

Au mai avut o idee, dar nu au descoperit unde este tabloul cu siguranțele electrice (!!).

După încheierea petrecerii, socrul mare l-a abordat pe Vlad (Călin, din păcate, plecase deja):

- În calitate de socru mare eu, personal, am planificat și organizat totul la această nuntă, eu sunt responsabil de toate, și de bune și de rele. Vlad, știu că tu ești un om cinstit și, în plus, ești foarte atent la detalii, te rog spune-mi sincer ce ți-a plăcut și ce nu ți-a plăcut la această petrecere, contează foarte mult părerea ta pentru mine! Să nu mai spun că peste un an vreau să participi și la nunta celui alt fiu al meu.

Vlad a început cu calitatea selectă a invitațiilor, a continuat cu mâncarea excepțională, cu băuturile nemaipomenite, cu repertoriul foarte adecvat al formației muzicale ș.a.m.d.

- Dar - a zis el în final - în concepția mea, o nuntă este, printre altele, un bun prilej de socializare. Din acest punct de vedere, marea hibă a acestei petreceri a fost aceea că nimeni nu a putut vorbi cu nimeni, oricât de tare ar fi urlat. Problema nu a fost doar volumul muzicii, ci și faptul că aceasta nu a luat nicio pauză, de niciun minut măcar.

- De fapt - intervine socrul mare - eu n-am organizat nimic, copiii au hotărât totul, că este nunta lor, eu doar am achitat toate cheltuielile și am avut o singură pretenție: muzica să cânte foarte tare și să nu se întrerupă nicio secundă.

Libertate, credință și comuniune în viața creștină

Doina SĂCĂREANU
Media TV Bârlad

Protopop Vasile Lăiu, părintele Calistrat și Nicolae Mihai

Duminică 13 noiembrie, părintele Calistrat de la mănăstirea Vlădiceni a poposit pentru a doua oară în acest an la Bârlad. L-ați chemat dumneavoastră bârlădenii, iar Nicolae Mihai, președintele Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad alături de părintele Vasile Lăiu, protopop de Bârlad au făcut posibilă întâlnirea de la suflet la suflet cu părintele Calistrat. Gazdă primitoare a fost Casa de Cultură a Sindicatelor „George Tutoveanu” a cărei sală s-a dovedit neîncăpătoare pentru setea de cunoaștere și de ascultare a bârlădenilor.

„Libertate, credință și comuniune în viața creștină” a fost tema generoasă a conferinței de la întâlnirea cu părintele Calistrat ascultată cu mare bucurie.

Preoții sunt aleșii prin care Dumnezeu lucrează în chip văzut în lume și păstorii prin care Însuși Mântuitorul Hristos are grijă de noi. Preotul îl aduce pe Dumnezeu în mijlocul oamenilor și astfel devine prezent în toate momentele importante din viața lor. Așa face și părintele Calistrat un om viu, plin de energie, cu multă dragoste pentru aproapele său, așa cum rar mai găsim în ziua de astăzi, cu un suflet mare și cald care răspândește bucurie și ascultare.

S-a vorbit despre conștiința curată și binele care bucură sufletul, despre libertate, credință și comuniune în viața

creștină. Am aflat că cine vrea să-L cunoască pe Dumnezeu trebuie să vrea din toată inima și să se străduiască în acest sens deoarece: „Împărăția lui Dumnezeu se ia cu asalt și numai cei ce dau asaltul o cuceresc” (Matei 11, 12). Este nevoie de un efort real și continuu pentru a intra, completarea unui formular nu este suficientă. Greutățile vin din dragostea pe care o dăruim lucrurilor din această lume, de la oameni și de la diavol. Însă, dacă ești hotărât pentru Hristos și pentru viața veșnică, cu smerenie și ascultare, Dumnezeu va face din noi vase ale Duhului Sfânt. Trebuie să dobândim Duhul Sfânt care ne conectează la toată înțelepciunea dumnezeiască. Toată setea noastră de cunoaștere, de viață, bucurie, iubire se împlinește în Duhul Sfânt.

Și tot de la părintele Calistrat am aflat că bucuria e accesibilă tuturor. Ca să ai bucurie nu îți trebuie bani, frumusețe, inteligență extraordinară sau mai știi eu ce talente deosebite. Și nu îți trebuie deloc „baftă”. Bucuria este accesibilă tuturor și fiecăruia. „Omul e născut pentru fericire la fel ca pasărea pentru zbor” și absolut orice om este născut pentru fericire.

Dar cum se dobândește bucuria? De ce anume depinde cantitatea de bucurie pe care o avem? Toate legile universului, toate adevărurile sunt simple. Legea bucuriei sună așa:

„Când face rău, omul suferă. Când face bine, se bucură”. Dacă această lege este corectă, rezultă că omul se poate bucura mereu dacă își va păzi tot timpul conștiința și va face mereu binele. Și un asemenea mod de viață este firesc pentru om. „Știu oameni care practic la fiecare alegere, mică sau mare, între bine și rău aleg binele, și se bucură mereu”, a spus părintele Calistrat.

După câteva ore de comuniune în viața creștină peste șase sute de suflete i-au cântat cu bucurie părintelui Calistrat

„La mulți ani cu sănătate”, pentru jumătatea de secol pe care părintele i-a împlinit pe 3 decembrie.

La mulți și binecuvântați ani, părinte Calistrat! Vă dorim multă sănătate, bucurii, împliniri duhovnicești și mult ajutor în tot ceea ce faceți pentru credința ortodoxă. Fie ca bunul Dumnezeu să vă sfințească urma pașilor și casele pe la care umblați și mâinile pe care le puneți pe capetele noastre, spre tămăduire sufletească și trupească, și izbăvire de toată boala, de tot răul și necazul.

Daniela TEODORU

Specialist în kinetoterapie și motricitate specială

„Când iubești cu adevărat Dumnezeu se exprimă prin tine.”

Adrian Nuță

A mai trecut un an...

A mai trecut un an cu bune, cu rele. Privim în urmă și cu siguranță mulți dintre dumneavoastră își fac o retrospectivă a anului, o retrospectivă care pe unii îi bucură, iar pe alții mai puțin. Dar ce este important, să nu uităm să-i mulțumim bunului Dumnezeu pentru bucuriile, reușitele pe care le-am avut, să-i mulțumim pentru că în momentele grele am reușit să ne mobilizăm și că am avut forța și tăria să trecem mai departe.

Așteptăm cu drag sărbătorile, ne facem liste (după mine unele prea lungi), ne facem planuri. E foarte bine, e foarte frumos, dee... asta e tradiția. Dar tradiția nu cred că înseamnă multă mâncare, multă băutură. Nu ar trebui cumva să ne limităm un pic, chiar dacă vin cele mai frumoase sărbători Crăciunul și Anul Nou?

Pe măsură ce îmbătrânim, asimilarea vitaminelor B12 din

alimente devine o problemă și aproximativ 85% dintre noi nu reușesc să-și ia necesarul din această vitamină. Când vine vorba de sănătate, nu poate nimeni să zică că este perfect sănătos. Dar când sănătatea noastră o putem controla din alimentație e cu totul altceva.

În mod normal, hrana circulă de sus în jos, cu excepția momentelor în care avem o stare de rău, și atunci mâncarea sau lichidele o iau în sens invers.

Vă propun un exercițiu de imaginație, și să vedem cum parcurge o bucată de hrană tractul digestiv.

În primă fază avem gura. O să vă surprindă faptul că dinții ne pot spune foarte multe despre sănătatea noastră, existând o legătură puternică între afecțiunile gingiilor și un sistem cardiovascular instabil. După un mestecat bine, mâncarea trece prin esofag, joncțiunea gastroesofagiană. Acesta este legat de stomac printr-un unghi care se închide după ce trece mâncarea pentru a nu se întoarce în esofag. Am ajuns la stomac, coșul unde se adună mâncarea. Cu cât mâncarea stă mai mult, cu atât ne simțim mai plini, mai sătui. Trece și de stomac și intră (mâncarea) în intestinul subțire unde se amestecă cu bila care are rolul de a dizolva grăsimile. Intestinul subțire este mai lung și mai subțire decât intestinul gros, este locul unde se absorb cele mai multe elemente nutritive din mâncare, pe când intestinul gros

sau colonul absoarbe apa pentru a forma materiile fecale.

Timpul de procesare a hranei, de la început și până la final, este

de circa patru ore, iar ultima oprire este zona de care toată lumea se rușinează, nu vorbește, și anume rectul care duce la anus.

Este un traseu lung, complex și complicat, iar, dacă nu-l înțelegem și nu-l ajutăm, nu facem decât să-l îmbolnăvim.

Cu câteva reguli simple și ușoare putem să ne facem zilele mai bune, mai vesele, și anume: să bem apă, să ne facem ceaiuri care să ne ajute la digestie, să fim atenți la consumul de fibre, să nu mâncăm după ora 18:00, și dacă e nevoie, să fim cumpătați.

Așadar, doar câteva sfaturi, pentru că în fond fiecare ia decizia pe care o dorește, ar putea fi puse lejer în practică în această frumoasă perioadă pe care o așteptăm cu toții. Perioadă în care suntem sfătuiți să fim mai buni. Dar oare nu e mai bine să fim buni tot timpul

anului? Nu știu, vă întreb. Cum poți să fii mai bun, când poate, la un moment dat, ai dat la o parte pe cineva, crezând că ești mai bun profesional, doar de dragul de a te „cocoța”. Acesta este doar un exemplu, pentru că sunt nenumărate și voi știți asta. Un bine îl poți face oricând, nu trebuie să ne amăgim că în această perioadă a sărbătorilor putem spune „Gata, l-am sau am iertat-o”, ca după o perioadă să constați că în sufletul tău încă mai există ură, dușmănie, invidie. A ierta nu înseamnă că, dacă ai spus-o cu gura, s-a și întâmplat. Nu! Din punctul meu de vedere poți spune că ai iertat doar atunci când persoana în cauză îți este indiferentă, aproape că ai uitat-o, și, dacă se întâmplă să-ți ceară ajutorul să-l dai. Este foarte greu, știu, dar tot ceea ce obținem în viață cu multă trudă, multă muncă, este de durată și mai trainic. Altfel nu.

Acum la sfârșit de an, cu permisiunea domniilor voastre, doresc să aduc mulțumirile mele Consiliului Director, dumneavoastră, celor care mi-ați citit articolele, și nu în ultimul rând președintelui Mihai Nicolaie, care m-a încurajat foarte mult să scriu, să scriu liber, să scriu exact ceea ce gândesc. Vă mulțumesc!

Să aveți parte de cele mai frumoase sărbători, să le faceți și să le trăiți așa cum vi le doriți! Fiți naturali, fiți voi, nu intrați în jocurile altora pentru că așa dă bine!

„Liniștea interioară nu e de dat.”
(Magda Câmpeanu)

La mulți ani!

La multi ani,

Nicolae Mihai!

26 noiembrie, 2016

Autori: Serghei Coloşenco, Bogdan Artene

Ai nume îndrăgit...

*Pentru Teodora Elena Zaldea,
de ziua ei*

Ai nume îndrăgit de-mpărăteasă
Inteligentă, cultă și frumoasă,
Ca fiică drăgăstoasă și duioasă,
Pesemne, dintre flori, ai fost aleasă.

Prezență-ntotdeauna luminoasă
Precum o rază în pădurea deasă
Când soarele a îndrăznit să iasă,
De după nouri, într-o zi ploioasă.

Întreci în hărnicie o albină
Și ești asemeni florii din grădină
Ce risipește-n jurul ei parfumul.

Ca sinceră dovadă de iubire,
Îți spunem „La mulți ani!” și fericire
Și Dumnezeu să-ți ocrotească drumul.

**Prof. Livia
și Petruș ANDREI**

Teodora Elena ZALDEA

Un secol spui și rămâi dintr-odată blocat. Repeți, un secol de existență, iar creierul parcă nu vrea să proceseze informația, și te gândești că e ceva în neregulă cu tine.

Pare ciudat și totuși nu e, într-o societate unde rata mortalității e la cote ridicate, iar speranța de viață înregistrează valori dintre cele mai scăzute. Să te gândești că vei ajunge să trăiești până la vârsta de 100 de ani pare astăzi un lux, ca atâtea alte lucruri pe care nu ți le poți permite, întrucât ai fi nevoit să-ți sacrifici tot venitul pe luna respectivă, iar până vine poștașul din nou la ușa ta mai e vreme lungă...

Și totuși, se poate, mai ales că „Un om este bătrân doar atunci când regretele au luat locul viselor”, vorba lui John Barrymore. E doar o chestiune de spirit, de gândire pozitivă, de dorință de a răzbate în viață și de a ține piept tuturor. Și știi, acum mă veți acuza că vă vorbesc despre filosofii ce funcționează de minune pentru cei ce nu au grija zilei de mâine.

Și totuși, greu de crezut în aceste vremuri de restriște, dar da, mai poți întâlni și exemple de longevitate.

V-o mai amintiți spre exemplu, pe Ștefana Tănăsă din satul Docăneasa, comuna Vinderei?

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad a avut prilejul să fie alături de ea la aniversarea a 100 de ani și iată că anul acesta am putut să o felicităm și la împlinirea frumoasei vârste de 101 ani.

Așa cum singură ne-a mărturisit o rețetă a longevității nu posedă, poate că bunul Dumnezeu a fost blând cu ea, în ciuda numeroaselor probleme pe care viața i le-a adus. S-a născut la 6 noiembrie 1915 în satul Docăneasa, comuna Vinderei din părinții Toderașc Floarea și Constantin. S-a căsătorit cu Jenică Tănase, a născut cinci copii, din care doi i-au decedat. Au fost oameni nevoiași care au muncit petecul de pământ pe care l-au avut. Fiul cel mic, Aurel Tănase, în vârstă acum de 60 de ani, se îngrijește de soarta sa, mai ales că de mai bine de doi ani Ștefana Tănăsă este imobilizată la pat.

Delegația C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad în frunte cu președintele Nicoalaie Mihai și consilierii Filip Stelian și Veruța Tănase s-au deplasat pe 17 noiembrie a.c. la locuința bătrânei cu daruri special pregătite pentru ea: tort și flori, diplomă de excelență, medalia de aur a Casei, un ajutor nerambursabil în valoare de 100 de lei.

Impresionată de situația bătrânei, doamna Tănase Veruța, consilier C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad i-a oferit sărbătoritei și un cărucior pentru a se deplasa mai ușor prin gospodărie.

La mulți ani, stimată doamnă!

Cosmin MIHAI

Compartimentul Media al
C.A.R.P. „Elena Cuza”

O viață cât un veac

Un centenar este ca un salt în timp. Începutul și sfârșitul se contopesc într-o clipă, iar clipa este viața unui om desfășurată în zile, săptămâni, luni și ani care parcă doar în vis au trecut. Puțini sunt cei care pot spune că viața lor a marcat schimbări și fapte ce s-au întins pe parcursul unui secol care a transformat lumea mai mult decât alte veacuri la un loc. **Constantin Țicău** este unul dintre acești puțini fericiți.

Născut în 1916, anul în care Regatul României intra în Marele Război alături de Antanta, pentru a împlini visul cel mai frumos al românilor - România Mare, Constantin Țicău a copilărit în satul Schineni, comuna Murgeni, fiind fiul lui Nicolae Țicău și al soției sale, Maria. Școală a făcut și nu puțină: șapte clase primare, trei de comerț, apoi doi ani la Școala de Maiștri la Drumuri și Poduri și alte cursuri de calificare. Timp de trei ani a servit ca soldat în Regimentul 2 Transmisii - Iași, iar în 1938 devenea soțul Elenei, care i-a dăruit singurul său copil, pe fiul Viorel, la rândul său tată și bunic de băiat.

Tineretea avea să-i fie marcată de izbucnirea celui de-al Doilea Război Mondial, fiind trimis pe front 4 luni în 1941 în cadrul serviciului de intendență. A muncit apoi o viață întreagă la Drumuri și Poduri, fiind inclusiv șef de șantier. Pentru unii poate părea o viață simplă, un destin liniar, dar Constantin Țicău se consideră un om împlinit.

Aniversarea unui secol de viață l-a găsit înconjurat nu doar de familie, ci și de oaspeți de seamă care au ținut să-și arate respectul și să-i aducă un omagiu omului care a atins o vârstă de aur. Comandantul Centrului Județean Vaslui, locotenent-colonel Daniel Florinel Rusu i-a înmănat sărbătoritul diplome din partea Secretariatului de Stat al Senatului, prefectului județului Vaslui și a C.M.J., suma de 200 de lei și drapelul României. Președintele Consiliului Județean, Dumitru Buzatu,

i-a oferit o plachetă jubiliară și o sticlă de șampanie, iar primarul municipiului Bârlad, Dumitru Boroș, i-a dăruit o diplomă de onoare și o sumă de bani.

C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad, prin președintele magistrat pensionar Nicolae Mihai, inițiatorul acestei acțiuni, i-a oferit membrului său de 39 de ani, medalia de aur a Casei și ultimul număr al revistei „Viața noastră”.

Nici armata nu l-a uitat pe veteranul de război, oferindu-i prin intermediul ofițerilor în rezervă Mircea Fitcal și Liviu Adrian Râncu, o diplomă de onoare, flori, o medalie de argint, cartea „Omagiu eroilor județului Vaslui”, o sticlă de șampanie, un tort, o iconiță sfințită de părintele protopop Vasile Lăiu și un ajutor bănesc de 100 de lei. Reprezentantul A.N.V.R. Vaslui i-a înmănat de asemenea, o diplomă și suma de 200 de lei.

Dar poate cel mai scump dar pe care l-a primit Constantin Țicău în ceas aniversar a fost aprecierea celor din jur, neuitarea. Cu acest gând, îi urăm să se îndrepte spre o nouă și frumoasă aniversare.

Participare la ASTRO 2016 - Gala Națională de Astronomie

prof. Ioan ADAM

Președinte Asociației Astronomice „Sirius” – Club Unesco

În perioada 30 septembrie - 1 octombrie, a avut loc la Târgoviște evenimentul ASTRO 2016 - Gala Națională de Astronomie, organizat de Societatea Astronomică Română de Meteorii, Primăria Târgoviște, Complexul Național Muzeal „Curtea Domnească” și Fundația Județeană pentru Tineret Dâmbovița. Au participat entități juridice (planetarii, observatoare, instituții de învățământ, Palate ale Copiilor, astrocluburi etc.) și persoane fizice (astronomi amatori, pasionați de astronomie, olimpici la astronomie, observatoare astronomice private, organizatori de evenimente publice de astronomie).

Participanții și-au prezentat în cadrul Galei de Astronomie organizată la Muzeul de Istorie, activitatea desfășurată în perioada septembrie 2015 - septembrie 2016 și au fost premiați cu diplome și trofee pentru performanța în astronomie și activitatea de educație prin astronomie.

Din Bârlad au participat prof. Ioan Adam – președintele Asociației Astronomice „Sirius” și Dumitru Ciprian Vîntdevară – coordonatorul Astroclubului „Perseus”. Președintele A.A.S. a prezentat în cadrul conferinței activitatea desfășurată în ultimul an, sub genericul „Experiența creează succese remarcabile”. Mulțumim și cu această ocazie domnului Gabi

Săndulescu de la Cony Sat Bârlad, pentru contribuția adusă la realizarea filmului prezentat la această ediție a Galei.

Evenimentul a inclus: vernisajul expoziției de astrofotografie „Lumină din Univers 2”, lansarea de carte cu tema „Aventura cunoașterii. Memoria înaintașilor”, prezentarea revistei „Exploratorii Moderni”, „Space” – Revistă de astronomie, un workshop unde a fost prezentat pentru prima dată în România kit-ul educațional Quality Lighting Teaching, susținut de dr. Connie Walker din S.U.A. (Departamentul de Educație și Promovare Publică - Observatorul Astronomic Optic Național - NOAO al S.U.A.), președinte Societatea Astronomică a Pacificului.

Participanții au avut ocazia să vizite obiective istorice: Mănăstirea Stelea, Turnul Chindiei și să participe la „Noaptea Cercetătorilor Europeni la Târgoviște” cu standuri de prezentare, machete ale Sistemului Solar și nave spațiale, observații prin telescop.

Evenimentul ASTRO 2016 a fost continuat în perioada 1-3 octombrie, la Runcu Stone, prin susținerea unui workshop dedicat constituirii Calendarului Național de Activități Astronomice 2017 și sesiuni de observații astronomice vizuale și telescopice.

Gruia NOVAC

O altă didascalie... impusă

Vă îndemn, pentru început, să vă gândiți la deosebirea dintre o **revistă** și o **publicație**. Cu cine va fi în stare, mergem înainte; pe ceilalți îi rog să nu ne mai ațină calea, fiindcă timpul înseamnă bani!... Ce bine ar fi să convenim, odată pentru... eternitate, că vremea țâfnelor a trecut sau ar trebui să treacă, iar *genus irritabile* să rămână doar în zona alergiilor patologice! Ion Heliade Rădulescu, cel atât de des citat (însă trunchiat, adică incomplet) de către neofiți („Scrieți, băieți, numai scrieți!”, uitând [sic!] să mai adauge cuvântul frisonant „românește...”), amintesc deci că savantul, pe frontispiciul unei reviste ctitorite, a pus cuvintele-avertisment: „*Se vor discuta doar cărțile care merită stimă*”. Întreb (și mă întreb) eu astăzi, după 188 ani: dar ce te faci cu cartea egolatră și inutilă?

Iată, altfel spus, motivul pentru care vreau, vreau, vreau să mă erijez în **profesor**, dar **profesor specialist**, dând, de la această înălțime, câteva sfaturi de... **scris**, având totuși în fața ochilor minții niște exemple, „cu subiect și predicat”, pe care, fiți fără grijă, nu le voi divulga. (Nici un exemplu dat vreodată n-are doar izvor inventat; toate au rădăcini în fapte care pot fi probate oricând.) Ce facem noi de fapt, cei din colectivul de redacție cu rang de activi responsabili, nu este, domnilor și (mai ales) doamnelor, cenzură. Pentru nedumeriții iritați afirm și afirmăm că încercarea fermă de restabilire a *valorii*, repet(ăm): valorii, termenul de cenzură nu-i cel mai potrivit. Nedumeririle pot fi disipate, apelând la studiu, chiar și la studii, îndelungi și permanente. Mulți dintre nemulțumiți vor descoperi, astfel, **autocenzura!**

Încercarea asta a mea (a noastră!) are un singur și suveran scop: să arătăm, cui vrea să afle, **ce este scrisul**; nu intenționăm să vă învățăm să scrieți. Degeaba vrea cineva să ajungă celebru, doar pentru că știe... alfabetul. Folosirea alfabetului presupune trudă întinsă pe ani de zile, cu popasuri lungi-lungi în biblioteci (nu pe tastele leneșilor repeziți!!!), în-negrind teancuri de fișe și ciorne, „vizitând” clasici și părinți...

Înainte de „exemplificări” (vii, sigur, pentru că au... rădăcini), mai adaug doar că doresc să deschid niște minți

– sănătoase, dar insuficient prelucrate! – ca să poată vedea până și ceea ce li se părea, până ieri, invizibil sau, pe românește, nevăzut.

Un colaborator/colaboratoare își propune subiecte legate de propriile sale preocupări, de obicei adunându-și (da, am zis corect) informațiile din surse la îndemână, comode, relativ cunoscute – cel puțin în zona locală – și adesea amendate de cunoscători, fie pentru greșeli elementare de gramatică, compoziție șchioapă, fie pentru interpretări superficiale, puerile. „Cărțile se scriu din cărți!” – se justifică colaboratorul/colaboratoarea care, în tinerețea profesională nu și-a exersat tocul nici măcar pentru scrierea unui articol la... „gazeta de perete” (metodă de propagandă a vremii!), uitând însă că aserțiunea trebuie nu numai bine înțeleasă, ci și bine interpretată; adică, e adevărat, cărțile se scriu din cărți (citite, mai întâi), nu **copiate** din cărți. Ba, preluând chiar și greșelile de punctuație ale... sursei!

„Cărțile se scriu din cărți” e o aserțiune foarte la îndemâna superficialului, a celui comod și neobișnuit cu cercetarea proprie (de gândire, ce să mai spun!). Transformându-te în persoană lubrică (vezi, eventual, un dicționar?!), nu vei ajunge niciodată să fii original, originalitatea fiindu-ți o necunoscută, fiindcă limbajul, în totalitate, e furat de la altul. Nu-i neg memoria unui asemenea individ, dar în absența judecății (că de...), memoria nu mai face nici cât o degerată de Buzău!

Cunosc și alt caz (poate fi al aceluiași „colaborator”): articolele „copiate” suferă de un schematism lexical cras. Limbajul e sec, șchiop, expresiile sunt dezgolite și, deci, reci, lăsând la vedere lacune de compunere și redactare.

Și mai adaug/adăugăm ceva important, ceva care frizează veșmântul moral al omului: sunt unii care profită de conjunctură sau relația cu dirigitorul, având mai des pretenții; ba chiar solicitându-le. (!) În asemenea situații, bunul simț cere să mai și oferi, să te faci de folos, să mai pui și umărul. „Spectatori” se găsesc la orice colț!...

Poșta redacției

Obiceiul unora de a-și exersa dorințele creative este lăudabil. Necazul e că unii ori încep această „indeletnicire” prea devreme, ori prea târziu. La cei din prima categorie, lucrurile sunt mai simple: pot fi călăuziți, cu condiția să fie receptivi și harnici. Tardivii sunt o

problemă, fiindcă cei mai mulți, cunoscând sentimentul frustrării, nu acceptă niciun sprijin, niciun sfat. Uitând că în tinerețe (de vor fi avut-o!), n-au scris nici măcar o relatare la vreo gazetă de perete, li se pare că ei sunt descoperitorii roții și, în compensație, cer acces în faetonul de gală. Încețoșându-li-se rațiunea, vor declara că sunt neînțeleși și că-s înconjurați doar de invidioși. Iar când își scriu reclamația, uită (ha, ha!) să pună virgula între subiect și apozitie.

Un veterinar (M.D.) din Botoșani, cu legături liceale în Bârlad, ne trimite, prin intermediari, câteva poezii (8), pe care, din obligație morală, le-am citit. În afară de trei versuri oneste, care „spun” artistic ceva, „...bobul mic de grâu/ Se-afundă-n pământ să moară mai întâi / Și apoi în primăvară să răsară...”, toate celelalte se-neacă-n prozaism, iar absența lecturilor de poezie bună îl obligă să apeleze la naivități, mai jos decât banalul, locuri comune, anoste, nesugestive, sintagme ridicole ca acelea în care sentimentele au însușiri olfactive, dezacorduri nonșalante, asocieri puerile, rizibile, rime afone frizând necunoașterea prozodiei. Pe scurt, „creații” șchioape, fără șansă de perfecționare, care m-au întristat aflând

că autorul a lăsat în urmă adolescența acum mai bine de jumătate de secol...

Prezentarea îi este făcută, într-o „cronică” încropită, de doi prieteni sau colegi, care subliniază „*curajul de a-și dezvălui, într-un final, fața pe care foarte mulți dintre noi nu i-am cunoscut-o*”. Nu-mi dau seama dacă prietenii/collegii au fost obiectivi sau **ironici**, dar cert e că „poetul” a demonstrat mare neînfricare când și-a tipărit un volum cu asemenea texte la Editura Litera din Botoșani, nu în adolescență, ci acum, în 2016. Că se cheamă **Tentative lirice** nu mai are nicio relevanță!

N.B. Revista „Viața noastră” și-a căpătat, în ultima vreme, notorietate, mai cu seamă prin intenția afirmată răspicat că e hotărâtă să publice, cu excepțiile oneste de rigoare, contribuții bune și originale, ale acelor colaboratori care nu acceptă superficialitatea și copierea neverificată a... internetului și a surselor neconcludente. Mulțumim celor care ne stimează pentru întronarea criteriilor valorice în apreciere!

**Red. Rev. „Viața noastră”
(p. conf. Gruia Novac)**

Ecouri

Stimate Domnule redactor șef,

Vă mulțumesc pentru prezentarea făcută într-o revistă excepțională, de cultură, de la conținut la condițiile grafice. Felicitări!

„Valsul Timișoarei” l-am simțit ca fiind ceva aparte și voiam să cuprind în text trăirile mele de fecior de țăran (paore) ajuns la oraș. Nu în cele din urmă, am considerat că mă achit onorabil de o îndatorire civică față de orașul în care m-am format ca om și scriitor...

Se apropie Marea Sărbătoare a Crăciunului. Nașterea. Dare-ar bunul Dumnezeu ca în țară să fie o „renaștere” spre bine!

Vă doresc Sărbători vesele și La mulți ani!

Cu prețuire,

Ionel Iacob-Bencei

12 decembrie 2016
Timișoara

Stimate domnule profesor Gruia Novac,
Inspirat de Editorial, vă trimit această

Sinteză la acuratețe

Ne spune dascălul galant:
Să nu avem - la o adică -
Memorie de elefant
Și judecată de furnică!

Cu bine,

I. I. Bencei

13 decembrie 2016

Stimate Domnule prof. Gruia NOVAC,

La Casa de cultură a Studenților Iași din întâmplare am găsit Revista *Viața noastră*, Nr. 29/iunie 2016 a CARP Bârlad și nu reușeam să mă dumiresc deoarece eu știam de *BAAADUL literar*. Țin să vă felicit pentru revista actuală, pentru grupajul de poezie patriotică *Patria în poezia unor înaintași* realizat de dvs. acum, când unora le e rușine să rostească cuvântul *patrie*.

Mare mi-a fost surpriza când mi-ați trimis prin poștă revista *Viața noastră*, Nr. 31/oct. 2016, unde prin bunăvoința și generozitatea de care dați dovadă mi-ați publicat o recenzie despre Mioara Bahna și un grupaj de sonete. Vă mulțumesc din suflet și vă asigur că voi trimite și alte materiale pe adresa revistei.

Magia scrisului este cartea mea de recenzii literare unde găsiți și recenzia despre Gruia Novac jr. (pag.515)

Intenționez în 2017 să editez o carte cu scriitorii care au scris despre creațiile mele.

Dacă doriți să scrieți câteva rânduri despre cartea mea, *Magia scrisului*, pe care le voi publica în această nouă lucrare, vă mulțumesc anticipat din suflet.

Am început să fac publicitate revistei dvs., *Viața noastră*, arătându-o și altor scriitori care au apreciat-o, vorbindu-le despre lucrurile frumoase care se întâmplă la Bârlad, așa cum am zis și la întâlnirea noastră cu prietenul meu mai mare, scriitorul Vasile Filip.

Sunt uimit și extaziat. Aproape incredibil este cuvântul de ordine.

Felicit încă o dată pe marele scriitor patriot Gruia Novac și adresez multe sărutări de mâini doamnei.

Cu mult respect și deosebită stimă !

Constantin Mănuță

15.IX.2016, Iași

Pregătire de Crăciun

Versuri recitate de părintele Ovidiu Marțiș cu prilejul spectacolului „Trei păstori” desfășurat la Casa de Cultură a Sindicatelor „George Tutoveanu”, 5 decembrie 2016

N-ar fi loc în lumea-ntreagă
Cum Apostolii au spus
Ca să scrii cu de-amănuntul
Tot ce-a făptuit Iisus.

Și deatunci de-am scrie vrafuri
Și volum după volum.
Unde-ar încăpea în lume
Ce-a lucrat El pân-acum.

Iată numai o lucrare
Undeva într-un cătun
Într-o Sfântă Duminică
Mai aproape de Crăciun,

Cu Scriptura Sfântă-n mână
În Biserica din sat,
Predica zelos un Preot
Cu Duh Sfânt și devotat,

Despre văduva sărmană,
Care, printre cei avuți,
A adus și ea la Templu
Cei din urmă doi bănuți.

Frații mei...spunea Preotul.
Mulți au dat arginți și aur.
Văduva, prin bunătate
A adus un sfânt tezaur...
Dacă dai...și dai cu milă
Unui om flămând, stingher,
Un bănuț din sărăcie
E cât o comoară-n Cer.

Și când rupi în două pâinea
Pentru-n frate credincios,
Tu să știi că cel ce-ți spune
Mulțumesc...e chiat Hristos...

Astfel a vorbit Preotul
Și-au răspuns cu toți: Amin!
Dar mai din adânc răspuse
Un biet Suflet de creștin.

Și pornind el către casă
Se gândea...făcând pași iuți,
Doar la văduva sărmană,
Care-a dat cei doi bănuți...

„Doamne...își zicea
strângându-și
Vechitura de cojoc
Ea a dat ce-avea în pungă

Eu nici pungă n-am de loc.

Dar, cei drept, am sănătate
Am picioare, grai - ia stați;
Am să merg din casă-n casă
Și-am să cer la cei bogăți.
Ei au bani...eu am credință,
Și-astfel Domnul Care-l Bun,
Va-ngriji ca și sărmanii
Să se-mbrace de Crăciun”.

Și a doua zi se duse
La băcanul cel fălos,
Ce-n Biserica adesea
Se-nchina către Hristos.

Cum către Crăciun se-ntâmplă
- Prăvălia era plină -
Și printre clienți creștinul
Către negustor se-nclină:

„Domnul să vă aibă-n pază,
Iată ce voiam să spun:
Dați și pentru cei în lipsă
O hăinuță de Crăciun”.

„Altă treabă n-ai măi frate?
Eu am timp de dăruit?”
„Dar, iertați-mi îndrăzneala”
Zise omul umilit...

Și ieșind, își zise-n sine:
Timpu-i scump la negustori,
I-a să-ncerc încă o dată
Măine-n revărsat de zori.
Și în zori, când prăvălia
Se vedea aproape goală,
El intră, dădu binețe
Și cu vocea lui domoală.

Începu: „Acum desigur
Nu sunteți grăbit ca ieri,
Pentru cei sărmani vin iarăși,
Ca să dați după puteri...”

„Ce sărmani?”...zise băcanul
„Ia te rog să ieși afară!
Cine n-are să se-mbrace
Să muncească, nu să ceară”.

Omul iar se-ntoarse-acasă
Plin de gânduri...„Nu se poate
Să nu aibă el un mugur

Cât de mic, de bunătate...

N-am văzut eu cum se roagă?”
Își zicea zorind prin frig.
„Dar aici în prăvălie
Gândul lui e la câștig...”

A! la stai! Să-ncerc mai bine
Să mă duc când stă la masă.
Între-ai săi acel mic mugur
E o floare luminoasă...
Mă voi duce cu credință
Ș-astfel Domnul Care-l Bun
Va-ngriji ca și săracii
Să se-mbrace de Crăciun!”

Iar a doua zi, când veselă
Toți ai casei... la băcan,
Ospătau cu masa plină
În belșug de bogătan,
Lăudând tortul cel strașnic
Și al vinului gust bun.
Cine le răsare-n ușă?
E creștinul din ajun.

Când îl vede iar din ușă
Negustorul, ca trăsniț,
S-a făcut negru la față
Și din scaun a sărit.

Îmbrâncindu-l jos pe scară
Puse mâna pe-un răzlog.
„Na pomană, na pomană”
Și-l croi peste cojoc.

Pe când omul prin zăpadă
Își zicea...strângând din coate,
„Cât doi bani cred că ar face
Vânătăile din spate”
Dar când se opri băcanul,
Omul se sculă de jos,
Și cu plecăciune-i zise:
„Eu vă mulțumesc frumos...”

Pentru mine-atât ajunge...
Dar să nu vă supărați
Spuneți-mi acuma totuși
Pentru cei săraci ce dați?”

Când a auzit băcanul,
A încremenit pe loc.
Parcă l-a străpuns deodată
Dumnezeu din cer cu foc.

Și-așezându-se pe scaun
Zise „Vai, sunt om smintit.
Am lovit un Sfânt, un Înger
Chiar pe Hristos L-am lovit.

Frater, iartă-mi nebunia!
Vino-n casa mea acum.
Și-am să-mi îndreptez de astăzi
Pașii pe-al credinței drum...”

Și de nu a dat atâta
Cât a dăruit Zacheu,
Dar a dat cu voie bună
Cum e drag lui Dumnezeu...
Iar a doua zi creștinul
Vesel a pornit cu bine
După alți Zachei prin viscol
Rostind astfel către sine:

„Ei au bani, eu am credință
Și-astfel Domnul Catre-i Bun,
Va-ngriji ca și săracii
Să se-mbrace de Crăciun...”

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR "ELENA CUZA" BĂRLAD
Împreună suntem mai puternici!

invită membrii săi pe data de 5 DECEMBRIE, ora 18,
la Casa de Cultură a Sindicatelor la spectacolul

Trei Pastori se întâlnira...

Pr. Marius Ciprian Pop

Pr. Ovidiu Ciprian Martis

Pr. Cristian Pomohaci

Formația muzical-instrumentală "ECO" din Bărlad

Parteneri media: MEDIA TV vremea noua

BILETE ȘI RELAȚII
0784107841

Elevi ai Școlii Gimnaziale „Iacov Antonovici”, inv. Mihaela Bădrăgan

Nicolae Mihai primind Diploma de excelență de la organizatorii spectacolului, pentru sprijinul oferit

Formația muzical-instrumentală „Eco”, profesor îndrumător Cornel Pleșu

Dan HORGAN

TRADIȚII DE SĂRBĂTORILE DE IARNĂ

Sărbătorile și obiceiurile populare, grupate în preajma solstiului de iarnă (20 decembrie - 7 ianuarie), poartă numele generic de sărbători de iarnă. Această perioadă este deschisă și închisă de sărbători prefațate de ajunuri, atât Crăciunul, cât și Boboteaza, și intersectate central de noaptea Anului Nou. Sărbători ce au funcționat de-a lungul vremii ca momente independente de înnoire a timpului și de început de an. Românii folosesc, pe lângă calendarul oficial, un calendar arhaic popular transmis prin viu grai din generații în generații. Spre deosebire de calendarul bisericesc oficial și de cel civil, care constituie un simplu tabel al zilelor grupate pe săptămâni și luni, calendarul popular indică timpul optim pentru arat și semănat, pentru peștit și logodit, pentru moștenirea strămoșilor sau aflarea ursitei. Divinități moștenite de la substratul autohton, trac și cele împrumutate și asimilate de la greco-romani și popoarele orientale, cât și creațiile mitice strămoșești și românești alcătuiesc un original panteon, Crăciunul, 25 decembrie, fiind una din principalele sărbători ale creștinătății, care are și un important strat precreeștin. Sărbătorile de iarnă pot fi considerate cu ușurință drept rituri străvechi ce amintesc de un cult al fertilității, dar și rituri de pregătire a feciorilor pentru viitoarea viață de familie.

Primii creștini nu celebrau nașterea lui Iisus pe 25 decembrie, considerând că aceasta ar fi avut loc în luna septembrie, odată cu „Rosh Hashană”, sărbătoare din calendarul iudaic. În anul 264, Saturnaliile au căzut pe 25 decembrie și împăratul roman Aurelian a proclamat această dată „Natalis Solis Invicti”, festivalul nașterii invincibilului Soare.

În anul 320, papa Iuliu I a specificat pentru prima dată oficial data nașterii lui Iisus ca fiind 25 decembrie, în baza cărora în lumea romană, germanică și orientală se celebrau diverse date de naștere ale zeilor păgâni. În 325, împăratul Constantin cel Mare a desemnat oficial Crăciunul ca sărbătoare care celebrează nașterea lui Iisus. De asemenea, el a decis ca duminica să fie „zi sfântă” într-o săptămână de șapte zile. Astfel, Crăciunul a însemnat începutul culturii creștinești.

În legătură cu Moș Crăciun au circulat multe legende. Prin tot ce face, Crăciun se opune sau împiedică nașterea pruncului creștin Iisus, deoarece venirea pe lume a acestuia înseamnă moartea Moșului. Tradițiile contemporane despre „sfântul” Crăciun, despre Moșul „darnic și bun”, „încărcat cu daruri multe” sunt influențe livrești care au pătruns în cultura populară de la vest la est și de la oraș la sat. Determinativul de „moș” arată vârsta zeului adorat, care trebuie să moară și să renască, împreună cu timpul calendaristic, la Anul Nou.

Atunci când Arhanghelul Gavriil a vestit Fecioarei Maria nașterea, prin puterea Duhului Sfânt, a lui Iisus Hristos. Fiul lui Dumnezeu s-a născut într-o peșteră din Bethleem și a fost pus, înfășat, de către Născătoarea de Dumnezeu, în ieslea dobitoacelor. El, Cel care venise să ne mântuiască pe toți de

păcatele noastre, se putea naște într-un palat ca fiu de împărat și să aibă un trai fericit și fără de griji. Nașterea unui mare Împărat fusese prorocită de mult de Vrăjitori, care spuneau că „Stea din Iacov va răsări și va zdrobi stăpâniile lui Moab”. Trei magi, Melchior, Baltazar și Gaspar, cunoscând această prorocie, cercetau când o să apară această stea și când au văzut steaua lui Hristos au urmat-o și, căzând în genunchi, l-au închinat Lui și l-au adus daruri scumpe, aur, tămâie și smirnă. Irod, împăratul iudeilor, temându-se că va pierde tronul prin nașterea lui Mesia, a poruncit ca toți pruncii din Bethleem să fie uciși. Așa au murit 14.000 de copii, dar Iosif și Maria au reușit să-l salveze pe Fiul Domnului, vestiți de un înger, fugind în Egipt.

La români, sărbătoarea Nașterii Domnului se sprijină pe un fond străvechi, legat de cultul solstiului de iarnă, al lui Crăciun, personaj mitic dacic, dar și pe datinile romane legate de zilele „Soarelui Învingător” și Saturnalii. Pentru că acum, la sfârșit de decembrie, este ziua cea mai mică a anului, Soarele trebuie ajutat, prin tot felul de elemente magice, să nu moară. Una din cele mai vechi tradiții de Crăciun, păstrarea luminii, mai este păstrată de foarte puțini moldoveni. Pentru a „prelungi” și a păstra cât mai mult lumina zilei, oamenii făceau rug din bușteni pentru a lumina. În zilele noastre, acest obicei a fost redus la imaginea pâinii, care simbolizează bunăstarea.

În tradiția populară se spune că Fecioara Maria trebuia să-l nască pe fiul lui Dumnezeu și umbla, însoțită de Iosif, din casă în casă, rugând oamenii să-i ofere adăpost. Ajunsă la casa bătrânului Crăciun, acesta refuză să o primească pe Fecioara Maria să-și nască pruncul pentru a nu le „spurca” locuința prin nașterea unui copil conceput din greșeală. În ascuns, Crăciunoaia, soția sa, o găzduiește în ieslea vitelor, pe Maria, moșindu-l astfel pe Iisus. Crăciun a aflat, s-a supărat și i-a tăiat bătrânei mâinile, apoi, de frică, a fugit de acasă. Crăciunoaia a umplut, cum a putut, un ceainic cu apă, l-a încălzit și l-a dus să spele copilul. Maria i-a zis să încerce apa și când a băgat cioturile mâinilor, acestea au crescut la loc. Văzând această minune, Crăciun se convertește la creștinism. De bucurie că nevasta sa a scăpat cu bine, Crăciun aprinde un rug din lemne în jurul căruia încinge o horă. După joc, Crăciun îi face daruri Fecioarei Maria și Pruncului și astfel, se produce transfigurarea lui Crăciun în sfântul care aduce daruri copiilor de ziua Nașterii lui Iisus. În cultura populară românească, Crăciun apare ca un cioban sau un baci la turmele fratelui său personaj cu trăsături ambivalente: are puteri miraculoase, ca eroii și zeii din basme, dar are și calități tipic umane. El este bătrân (barbă lungă, albă) și bogat (de vreme ce are turme și dare de mână).

Sărbătoarea Nașterii Domnului a căpătat o popularitate deosebită, mai ales în Evul Mediu, odată cu răspândirea creștinismului în toată Europa și nu numai. Sunt cunoscute multe explicații ale termenului Crăciun, dintre toate mai convingătoare pare a fi cea care vine din străvechea moldovenească „creare”, ce

înseamnă „naștere”.

Sărbătoarea Crăciunului este cea care deschide cele 12 sărbători religioase domnești, fiind anunțată prin obiceiul copiilor de a merge cu Steaua și colindul pentru a vesti Nașterea Mântuitorului. Sărbătoarea de Crăciun îmbină o mulțime de obiceiuri. Dominantă este componenta creștină care marchează nașterea lui Hristos și ea se vede în colindele religioase „Steaua” și „Irozii”. Crăciunul marchează însă și un nou ciclu de viață, începutul unui nou an roman. Obiceiurile au semnificații multiple; pe de o parte, se întrevede urarea menită a provoca îndeplinirea dorințelor omului și ale comunității, pe de altă parte protejerea față de forțele răului. Colindul, în acest context, începe nu întâmplător seara și după reguli bine stabilite.

Ca și în celelalte jocuri cu măști practicate în timpul sărbătorilor de iarnă, și în jocul caprei și-au făcut loc, pe lângă măștile clasice: ciobanul, țiganul, butucarul, măștile de draci și moși. Profiluri ocupaționale: ursari, crâșmarul, căldărarul, agricultorul etc care, prin strigăte, chiote, mișcări caraghioase, măresc nota de umor și veselie, dând uneori o nuanță de grotesc care are menirea de a stigmatiza toate racile din comunitate.

Începând cu noaptea de 23 spre 24 Decembrie, de la miezul nopții și până la revărsatul zorilor ulițele satelor răsunau de glasul micilor colindători, simboluri ale purității, ale curățeniei fizice și morale, ce merg cu colindul și cu Steaua, pentru a vesti nașterea lui Iisus.

Originea și semnificația colindelor nu este cunoscută cu exactitate în istoria românilor. Copiii merg la colindat, cântând „Steaua sus răsare” și „Bună dimineața la Moș Ajun!”, „Florile dalbe”, „Lerui ler”, „Ziurel de ziuă”, ori „Valerim” și „Veler Doamne”. Cadoul tradițional pentru colindători este pâinea, simbol al belșugului, pentru flăcăi – colaci mari pregătiți special, iar pentru copii – colaci mai mici, hulubi, înnodăței, nuci, mere, bomboane și bani.

În afară de seara mare a colindelor se mai colindă și în seara Sfântului Vasile, paralel cu Plugușorul sau Uratul, precum și de Florii și Paște. Colindele transmit urări de sănătate, rod bogat, împlinirea dorințelor în noul an.

În același cadru trebuie amintite jocurile cu măști: capra cu variantele sale brezaia sau țurca, ursul, căluții, dar și ceata de mascați. Jocul „caprei” (omorârea, bocirea, înmormântarea, învierea) la origine a fost, desigur, un ceremonial grav, un element de cult păgân. În cadrul sărbătorilor agrare jocul a devenit un ritual menit să aducă rodnicie anului care urmează, spor de animale în turmele păstorilor, succesul recoltelor - invocat și evocat de boabele care se aruncau de gazdă peste cortegiul „caprei”. Aceasta probabil că își are originea în obiceiurile romanilor și elinilor: fie în jocurile și cântecele desfășurate în jurul altarelor păgâne de preoții sau cântăreții travestiți în dobitoace cu ocazia sărbătorilor date în cinstea zeilor, ori în versurile satirice contra generalilor ce repurtau vreun triumf, fie în amintirile vagi despre dansurile cunoscute la greci sub numele unor păsări răpitoare.

Capra joacă după fluier, iar la terminare, flăcăii joacă pe stăpâna casei, pe fete și chiar pe servitoare, dacă sunt în casă, și apoi, mulțumind, se îndepărtează.

Interesant este obiceiul respectat de gospodinele din sudul Moldovei și anume prepararea a douăsprezece feluri de mâncare de post în onoarea celor 12 apostoli.

În momentele de bucurie și mister ce preced și însoțesc Anul Nou, multe sate românești continuă tradiția Plugușorului, atât de diferită de la o zonă etnografică la alta. Urare tradițională la români în preajma Anului Nou, plugușorul a păstrat scenariul ritualic al unei invocări magice cu substrat agrar. El e întotdeauna însoțit de strigături, pocnete de bici și sunete de clopoței,

dar plugul adevărat, tras de boi, a fost înlocuit în timp de un plug miniatural, mai ușor de purtat, sau de buhaiul care imită mugetul boilor. Textul plugușorului și-a pierdut astăzi caracterul de incantație magică. Recitată într-un ritm vioi, urarea devine tot mai veselă, mai optimistă, pe măsură ce se apropie de sfârșit.

În Moldova, „Plugul flăcăilor” se bucură de un prestigiu aparte, la sărbătoare participând nu numai tinerii, ci și vârstnicii. Căciulile negre sau brumării de astrahan au „zgărduțe de mărgel și ramuri de busuioac”, însemne ale rangului deținut pe durata ceremonialului. Bătrânii povestesc că fetele care fură aceste fire de busuioac vor avea noroc tot anul.

Pe 1 ianuarie, de Sf. Vasile, copiii merg cu Sorcova și Semănatul pe la rude și vecini, pentru a le ura sănătate și belșug în noul an. Sorcova, odinioară din ramuri înflorite, puse la înmugurit de Sf. Andrei și împodobite cu ciucuri roșii, este astăzi făcută din flori artificiale, din hârtie colorată, agățate pe o vergea de lemn. Acest obicei își are originea, după toate probabilitățile, în lumea romană, latinii adresându-și de Anul Nou urări de sănătate și belșug cu ajutorul unei crengi de laur. În zilele noastre, copiii intră în case recitând „Sorcova vesela,/ Să trăiți,/ Să îmbătrâniți,/ Ca merii,/ Ca perii,/ În mijlocul verii,/ Tare ca piatra,/ Lute ca săgeata,/ Tare că fieru,/ Lute ca oțelu./ La anul și la mulți ani!/ Nouă să ne dați bani!”. După ce și-au încheiat prestația, sorcovitorii sunt înlocuiți de semănători, băieți și fetețe cu trăistuțe cu grâu, porumb, fasole etc. Aceștia încep să arunce boabele prin casă pentru a aduce belșug.

Sărbătorile de iarnă reprezintă o suită de zile deosebite pentru fiecare dintre noi. Ne adună la casa părintească, lângă cei dragi. În aceste momente privim viața altfel, îi vedem pe ceilalți într-o lumină mai favorabilă și ne deschidem sufletul mai ușor. Ciclul sărbătorilor de iarnă se încheie pe 7 ianuarie de Sf. Ion.

Să ne revedem sănătoși în noul an, La mulți ani cu veselie, sănătate pe vecie, casa plină de bucate, dragoste pe săturate, bani mai mulți, noroc cu carul, ce doriți și sus paharul!

Bibliografie:

- Adrian Fochi, *Datini și eresuri populare de la sfârșitul secolului al XIX-lea*, Editura Minerva, București, 1976.
- Arthur Gorovei, *Credinții și superstiții ale poporului român*, Editura Grai și Suflet - Cultură Națională, București, 1995.
- Antoaneta Olteanu, *Calendarele poporului român*, Editura Paideia, 2001.
- Elena Niculiță-Voroncea, *Datinile și Credințele poporului român. Adunate și așezate în ordine mitologică*, Editura Saeculum Vizual, București, 2008.
- Gh. F. Ciaușanu, *Superstițiile poporului român*, Editura Saeculum, București, 2005.
- Ion Ghinoiu, *Obiceiuri populare de peste an*, Editura Fundației Culturale Române, 1997.
- Ion Ghinoiu, *Panteonul românesc*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 2001.
- Ion Ghinoiu, *Sărbători și obiceiuri românești*, Editura Elion, București, 2002.
- Ion Taloș, *Gândirea magico-religioasă la români*, Dicționar, Editura Enciclopedică, București, 2001.
- Irina Nicolau, *Ghidul Sărbătorilor Românești*, Editura Humanitas, 1998.
- Mihai Pop, *Obiceiuri populare românești*, Editura Univers, 1999.
- Mircea Eliade, *Sacrul și profanul*, Editura Humanitas, București, 2002.
- Narcisa Știucă, *Sărbătoarea noastră cea de toate zilele*, Editura Cartea de Buzunar, 2006.
- Marcel Lapteș, *Timpul și sărbătorile țaranului român*, Editura Corvin, 2009.
- Marcel Olinescu, *Mitologie românească*, Editura Saeculum I. O., București, 2001.
- Mihai Coman, *Mitologie populară românească*, Editura Minerva, București, 1988.
- Romulus Vulcănescu, *Mitologie Română*, Editura Academiei R.S.R., București, 1985.
- Simion Florea Marian, *Sărbătorile la români*, Editura Grai și Suflet - Cultură Națională, 2001.
- Tony Brill, *Legende românilor*, Editura Grai și suflet - Cultura națională, București, 1994.
- Tudor Pamfile, *Mitologia română*, Editura ALL, București, 1997.
- Tudor Pamfile, *Sărbătorile la români*, Editura Saeculum I.O., București, 1997.
- *Viețile Sfinților*, Editura Episcopiei Romanului și Hușilor, 1998.

De-a lungul unui an ...

Teodora Elena ZALDEA

S-a mai scurs un an, cu bune, cu rele, c-așa-i în viață!

Ora bilanțului e aproape și deja am început să contorizăm ce am lăsat în urmă, ce am realizat și ce nu am reușit încă să atingem de-a lungul acestui an.

E vreme și de planuri pentru anul ce va să vină, doar să avem curajul să ne dorim mai mult.

Rubrica **De-a lungul unui an...** va căuta în rândurile următoare, să aducă în atenția dumneavoastră manifestările socio-culturale organizate de Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, în ultimele 6 luni ale anului 2016, în speță, în intervalul iulie-decembrie:

♦ **14 iulie a.c.**, membrii Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad au putut asista la lansarea volumului **„Omagiu eroilor județului Vaslui”**, autori: colonel în retragere

Constantin Chiper, magistrat pensionar Nicolai Mihai și maior în retragere Mircea Fitcal. Despre volum a vorbit domnul general de brigadă în retragere Grigore Buciu. De asemenea, membrii asociației noastre au putut audia în

sala „Alexandru Ioan Cuza” și o serie de prelegeri pe teme istorice dedicate **Zilei Drapelului Național (26 iunie)**, **Zilei Imnului Național (29 iulie)** și **cuprilejul aniversării a 100 de ani de la intrarea României în primul război mondial (27 august 1916)**. Conferențieri: col. (rtg.) Constantin Chiper, președintele

Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria”, filiala Prahova și vicepreședinte al Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria”; general de brigadă (rtg.) Grigore Buciu, vicepreședinte al Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria” și colonel (rtg.) Dumitru Roman, redactor șef al revistei „România Eroică”;

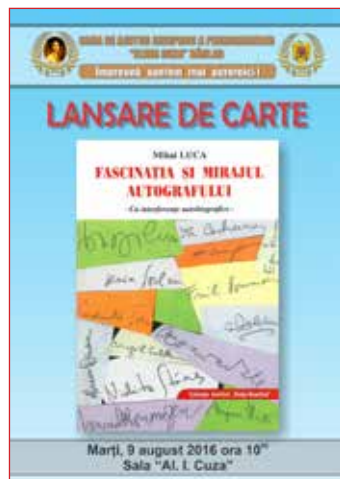
♦ **29 iulie a.c.**, în parteneriat cu C.A.R.P. Reghin, Primăriile Municipiilor Bârlad, respectiv Reghin, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad a oferit un spectacol cu prilejul Zilei Imnului Național (29 iulie) la Casa de Cultură „Dr. Eugen Nicoară” intitulat sugestiv **„Icoana țării noi o purtăm în suflet! Milenii românești între Bârlad și Reghin”**. Au cântat și încântat Corul „Crizantema” al C.A.R.P.

„Elena Cuza” Bârlad, Ansamblul folcloric „Răzeșii” Pogonești, Ansamblul folcloric de mandoline „Doina Similei” din comuna Alexandru Vlahuță, prof. Gruia Novac, prof. Petruș Andrei, prof.

Mihaela Oprea, elevii Magda Sîriac, Eduard Botez, Geanina Pascu și surorile Toma Denisa și Raluca. Manifestarea a fost posibilă în cadrul unui schimb de experiență întreprins de cele două asociații de întraajutorare. De asemenea, în incinta Casei de Cultură „Dr. Eugen Nicoară” din Reghin a fost lansat și **nr.29 al revistei „Viața noastră”** în prezentarea prof. Petruș Andrei;

♦ **9 august a.c.**, după o binemeritată vacanță, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad și-a invitat membrii la conferințele **„Constantin Chiriță, un reprezentant strălucit al spiritului bârlădean”** și **„Nicolae Milescu Spătarul, primul mare cărturar român”**. De această dată conferențieri doi oaspeți din orașul reședință de județ Vaslui, prof. Teodor Pracsiu, membru al Uniunii Scriitorilor din România și prof. dr. Laurențiu Chiriac, muzeograf la Muzeul

Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui. Tot atunci, membrii Casei au putut participa și la lansarea volumului „**Fascinația și mirajul autografului**” semnat de prof. Mihai Luca, precum și la apariția **nr.4 al suplimentului revistei „Viața noastră”, revista de rebus și enigmatică „Crypto”;**

◆ **19 august a.c.**, prof. Gruia Novac, membru al colectivului de redacție al revistei „Viața noastră”, a fost prezent la Biblioteca „Stroe Belloescu” la lansarea volumului „**Cântece de acasă**” semnat George Irava;

◆ **21 august a.c.**, de ziua comunei Ivești, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” a sărbătorit 20 de cupluri din această localitate ce au împlinit 50 de ani de la căsătorie;

◆ Pe **30 august a.c.**, a venit rândul cuplurilor din satele Puiеști, Grivița, Tutova, Coroiești și Perieni, toți reuniți la noua sucursală a C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad din comuna Perieni să celebreze „Nunta de aur”;

◆ **31 august a.c.**, membrii Casei au putut participa de Ziua Limbii Române la manifestarea „**Grai tămiat, cățuie de petale ...**”, conferențiar prof. Livia Andrei. Și tot de Ziua Limbii

Române, prof. Gruia Novac a „predat” lecția „**Viitorul LIMBII ROMÂNE este dependent de preluarea bună a trecutului și de cultivarea judicioasă a prezentului**”;

◆ **8 septembrie a.c.**, prof. Zâna Tămășanu a susținut o alocuțiune pe marginea poetului „**George Coșbuc, suflet în sufletul neamului său**” cu prilejul celebrării a 150 de ani de la naștere. Tot acum, prof. Maria Marin și-a lansat primul său volum „**Tinere personalități bârlădene**”;

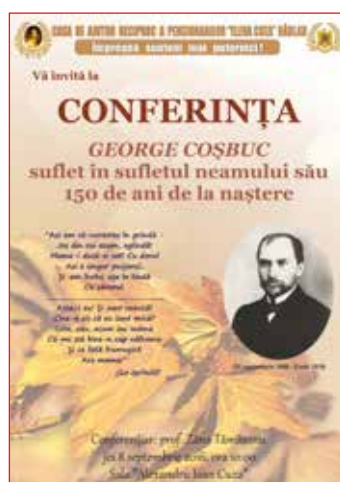
◆ **16 septembrie a.c.**, C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad a fost prezentă la „Biblioteca „Stroe Belloescu” la lansarea volumului semnat Nelu Buța „**Poeme de dragoste, cerești și fabule**”;

◆ **25 septembrie a.c.**, cu ocazia aniversării a 100 de ani de la intrarea României în primul război mondial, Societatea de Științe Istorice, filiala Bârlad a organizat în incinta Primăriei Bârlad simpozionul „**România în războiul de întregire. Centenar**”. La eveniment au participat și membri ai asociației noastre ce au putut asista și la lansarea volumului „**Războiul și jertfa datoriei**” semnat de prof. Oltea Rășcanu Gramaticu;

◆ **25 septembrie a.c.**, o delegație a C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad în frunte cu președintele magistrat pensionar Nicolae Mihai au fost prezenți la Centrul Cultural din comuna Puiеști la cea de a XV-a ediție a **Festivalului Național de muzică religioasă și laică „Gheorghe Cucu**”. Apoi președintele magistrat pensionar Nicolae Mihai a sărbătorit cuplurile de pe raza comunei Băcani ce au împlinit 50 de ani de împreună-viețuire;

◆ **26 septembrie a.c.**, membrii asociației noastre au fost poțitiți la o prelegere despre „**Sfântul Antim Ivireanul, un ierarh care a gândit și simțit românește**”, moment susținut de preotul paroh Răzvan Andrei Acostioaei, iar prof. Gruia Novac a prezentat **nr.30 al revistei „Viața noastră**”. Generalul în rezervă Neculai Rotaru a ales, în preajma Zilei Internaționale a Persoanelor Vârștnice să prezinte tema „**Îmbătrânirea, proces controlat**”;

◆ **29 septembrie a.c.**, atent la recomandarea Federației Naționale a Pensionarilor din România de a organiza manifestări de celebrare a persoanelor de vârstă a treia,

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI BĂRLAD
CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR "ELENA CUZA" BĂRLAD
Impunem cântecul mai puternic!

Nunta de Aur 2016

joi, 13 octombrie 2016

50
ROYAL

Ceremonia religioasă se va oficia începând cu ora 14.00 la Biserica "Sf. Ilie" din Bărlad.
Felicitările și masa festivă se vor desfășura la restaurantul Royal din aceeași localitate, începând cu ora 16.00.
Vi se așteptăm cu drag!

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR "ELENA CUZA" BĂRLAD
Impunem cântecul mai puternic!

Vă invităm la

PRELEGEREA

"Sfântul Antim Ivireanul un ierarh care a gândit și simțit româneste"

Conferențiar: Preot Paroh Academic Razvan Andrei
Luni, 26 septembrie 2016, ora 10:00
Sala "Alexandru Ioan Cuza"

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR "ELENA CUZA" BĂRLAD
Impunem cântecul mai puternic!

Vă invităm la

Tema

Îmbătrânirea, proces controlat

Conferențiar: gos. (r) Nicolai ROTARU
Luni, 26 septembrie 2016, ora 10:00
Sala "Alexandru Ioan Cuza"

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR "ELENA CUZA" BĂRLAD
Impunem cântecul mai puternic!

Vă invităm la lansarea numărului 30 al Revistei

VIATA NOASTRA

Număr 30 septembrie 2016, ora 18:00
Sala "Alexandru Ioan Cuza"

30

prezintă Grăia NOVAC

președintele C.A.R.P. „Elena Cuza” Bărlad, magistrat pensionar Nicolae Mihai a găsit la parlamentarii bărlădeni Adrian Solomon și Gabriela Crețu sprijin în demararea unor astfel de acțiuni. Astfel, deputatul Adrian Solomon, președintele Comisiei de Muncă și Protecție Socială, precum și senatorul Gabriela Crețu, secretarul Comisiei de afaceri europene au propus organizarea unei dezbateri privind condiția vârstnicului din România la sala „Drepturilor omului” din incinta Palatului Parlamentului. Au răspuns invitației de a participa la o astfel de dezbateri Florin Iordache, președintele Camerei Deputaților, Iolanda Stăniloiu, secretar de stat în cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Ileana Ciutan, președintele Casei Naționale de Pensii Publice, Doina Pârcălabu, ex – președinte al Casei Naționale de Pensii Publice, Aura Vasile, consilier al președintelui Comisiei pentru Muncă și Protecție Socială și fost deputat, Ana Birchall, președintele Comisiei pentru afaceri europene din cadrul Camerei Deputaților, precum și reprezentanți ai organismelor de pensionari Augustin Pop, director Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice, Preda Nedelcu, președintele Federației Naționale a Persoanelor Vârstnice din România, Viorel Copil și Luciana Cănilă, prim-vicepreședinte,

respectiv vicepreședinte al Federației Naționale a Persoanelor Vârstnice din România;

♦ **1 octombrie a.c.**, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor a ales să celebreze Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice în mijlocul beneficiarilor Centrului de asistență medico-socială Băcești unde a oferit un spectacol de muzică, poezie și dans intitulat sugestiv „**Înțelepciunea bătrâneții și elanul tinereții dau vigoare vieții.**” Au susținut momente artistice Corul „Crizantema” al C.A.R.P. „Elena Cuza” Bărlad condus de prof. Mihaela Oprea, Ansamblul folcloric „Răzeșii” Pogonești, Corul „Axios” al Protopopiatului Bărlad, Ansamblul de mandoline „Doina Similei” din comuna Alexandru Vlașu, prof. Gruia Novac, Petruș Andrei, surorile Denisa și Raluca Toma coordonate de prof. Mihail Manciu, Dragoș Răzvan Tufă, Magda Siriac, Florentina Albu și mulți alții;

♦ **7-10 octombrie a.c.**, cu prilejul Zilei Internaționale a Persoanelor Vârstnice (1 octombrie) și a aniversării a 118 ani de la înființarea, respectiv a 62 de ani de la reorganizarea asociației (8 octombrie 1954), Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bărlad a organizat **o serie de competiții sportive (tenis de masă, șah, cros);**

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR "ELENA CUZA" BĂRLAD
Impunem cântecul mai puternic!

7-10 octombrie

INTELEPCIUNEA BĂTRĂNEȚII ȘI ELANUL TINEREȚII DAU VIGOARE VIEȚII

dedicată Zilei Internaționale a Persoanelor Vârstnice (1 octombrie) și a reținerii de 62 de ani de la reorganizarea C.A.R.P. "Elena Cuza" Bărlad (8 octombrie 1954)

Spectacolul va avea loc sâmbătă, 1 octombrie ora 13.00 la Centrul de Asistență Medico-Socială din Băcești

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR "ELENA CUZA" BĂRLAD
Impunem cântecul mai puternic!

I.P.J. VASLUI

ORGANIZEAZĂ

CONFERINȚA

Ocotirea și apărarea patrimoniului persoanelor fizice în dreptul penal român

marți, 11 octombrie 2016, ora 10:00
Sala "Alexandru Ioan Cuza"

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR "ELENA CUZA" BĂRLAD

ORGANIZEAZĂ CROSUL TOAMNEI

cu prilejul aniversării a 118 ani de la înființarea, respectiv a 62 de ani de la reorganizarea asociației (8 octombrie)

COMPETIȚIA SE VA DESFUȘURA ÎN INCINTA CALĂȘII PULCER (POJORA), ÎN ZILELE DE 8 OCTOMBRIE 2016, ÎNCEPÂND CU ORA 10:00.

ÎNSCRIERILE 21.09.2016 - 8.10.2016

La concurs sunt acceptați membrii Casei (atât din mediul urban, cât și din cel rural), copii, nepoți și strănepoți acestora din învățământul preuniversitar.
Regulile concursului și modul de desfășurare se regăsesc la sediul C.A.R.P., la sucursalele din teritoriu, la Clubul Sportiv Școlar, la unitățile de învățământ și în mass-media locale.
Pentru înscrierea participanților minori, se va prezenta certificatul de naștere al minorului și actul de identitate al unuia dintre părinți.
Vor fi premiate primele 3 locuri de la fiecare categorie de vârstă.
Se vor acorda diplome honorifice, diplome, medali.
Pentru înscrierea participanților minori, se va prezenta certificatul de naștere al minorului și actul de identitate al unuia dintre părinți, legitimitate sau carnetul de membru.
Regulile participanților ca în ziua concursului să aibă asupra lor legitimitate sau carnetul de membru, precum și C.T.

Evenimentul este coordonat de prof. JORA BOGDAN-SORDIN
telefon 0748.024.828.

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR "ELENA CUZA" BĂRLAD

ORGANIZEAZĂ CONCURSUL DE TENIS DE MASĂ

cu prilejul aniversării a 118 ani de la înființarea, respectiv a 62 de ani de la reorganizarea asociației (8 octombrie)

COMPETIȚIA SE VA DESFUȘURA ÎN INCINTA SALEI DE SPORT A ȘCOLII GIMNAZIALE "M. C. KUPUREANU" BĂRLAD

ÎNSCRIERILE: 21 septembrie - 3 octombrie
la sediul CARP (Ghișeu nr. 10), la sediul Sucursalelor din teritoriu

La concurs sunt acceptați membrii Casei (atât din mediul urban, cât și din cel rural), copii, nepoți și strănepoți acestora din învățământul preuniversitar.
Regulile concursului și modul de desfășurare se vor prezenta în data de 2 octombrie, ora 20:00 ocazia tragerii la sorți a urdii întârziată la concurs.
Vor fi premiate primele 3 locuri de la fiecare categorie de vârstă.
Se vor acorda diplome honorifice, diplome, medali.
Pentru înscrierea participanților minori, se va prezenta certificatul de naștere al minorului și actul de identitate al unuia dintre părinți, legitimitate sau carnetul de membru.
Regulile participanților ca în ziua concursului să aibă asupra lor legitimitate sau carnetul de membru, precum și C.T.

Evenimentul este coordonat de prof. JORA BOGDAN-SORDIN
telefon 0748.024.828.

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR "ELENA CUZA" BĂRLAD

ORGANIZEAZĂ CONCURSUL DE ȘAH

cu prilejul aniversării a 118 ani de la înființarea, respectiv a 62 de ani de la reorganizarea asociației (8 octombrie)

COMPETIȚIA SE VA DESFUȘURA ÎN INCINTA SALEI DE SPORT A ȘCOLII GIMNAZIALE "M. C. KUPUREANU" BĂRLAD

ÎNSCRIERILE: 21 septembrie - 4 octombrie la sediul CARP (Ghișeu nr. 10), la sediul Sucursalelor din teritoriu sau la sediul Cercului Militar Bărlad

La concurs pot participa: membrii C.A.R.P. "Elena Cuza" (atât din mediul urban, cât și din cel rural), cadrele militare MAPN și MAI (active și în rezervă), copii, nepoți și strănepoți acestora.
Regulile concursului și modalitatea de desfășurare se vor prezenta în data de 5 OCTOMBRIE, ora 17:30, Cercul Militar Bărlad atât va avea loc și tragerii la sorți pentru stabilirea urdii întârziată la concurs.
De vor prezenta primele 3 locuri, de vor acorda diplome honorifice, medali, diplome.

Coordonatori: Inginer profesorul MOCANU IOAN - telefon 0748.156.871
profesorul ALEXANDRU MIRON - telefon 0768.771.467

♦ **9 octombrie a.c.**, membrii asociației noastre împreună cu prof. Gruia Novac au fost prezenți la Cinematograful „Victoria” la **evenimentul organizat de deputatul Adrian Solomon și deputatul Aurel Vainer, președintele Federației Comunităților Evreiești din România cu prilejul Zilei Naționale de comemorare a victimelor Holocaustului de pe teritoriul României;**

♦ **11 octombrie a.c.**, sala „Alexandru Ioan Cuza” a găzduit conferința **„Ocrotirea și apărarea patrimoniului persoanelor fizice în dreptul penal român”**, eveniment organizat cu sprijinul Inspectoratului de Poliție al județului Vaslui;

♦ **13 octombrie a.c.**, 79 de familii de pe raza municipiului Bărlad și din 5 comune vecine ce au împlinit 50 de ani de la căsătorie au fost sărbătorite de către C.A.R.P. „Elena Cuza” Bărlad în parteneriat cu Primăria municipiului Bărlad și Protopopiatul Bărlad la restaurantul Royal. Au fost prezenți alături de nuntași și interpreta de muzică populară Mioara Velicu, cântăreții Cătălin Crișan și Fuego alias Paul Surugiu;

♦ **18 octombrie a.c.**, membrii Casei au fost invitați la teatru, respectiv la piesa **„Jocul de-a vacanța”** de Mihail Sebastian în interpretarea actorilor Teatrului „Victor Ion Popa” Bărlad;

♦ **21 octombrie a.c.**, cu ocazia Zilei Armatei Române, asociația noastră a organizat manifestarea **„Armata română – garant al apărării libertății, independenței și suveranității naționale”**, moment susținut de colonelul în rezervă Constantin Chiper, vicepreședintele Asociației Culturii Eroilor „Regina Maria”. De asemenea, prof. Gruia Novac și Maria Marin au asistat la evenimentul de celebrare a 170 de ani de existență a Colegiului Național „Gheorghe Roșca Codreanu”;

♦ **25 octombrie a.c.**, într-o atmosferă destinsă, membrii Casei au putut participa la o **„Șuetă despre plastică și ...Dionisie Gradu”**, protagoniști – prof. Gruia Novac și Dionisie Gradu. De asemenea, tot acum au fost lansate **nr.31 al revistei „Viața noastră” și nr.5 al revistei de enigmistică și rebus „Crypto”;**

♦ **27 octombrie a.c.**, o delegație a C.A.R.P. „Elena Cuza” Bărlad în frunte cu președintele său, Nicolaie Mihai a

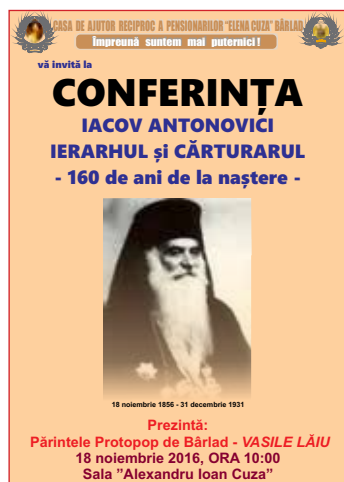
fost prezentă la Mălușteni la Nunta de aur;

♦ **8 noiembrie a.c.**, de Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, la Banca alte 12 cupluri au celebrat Nunta de aur;

♦ **13 noiembrie a.c.**, C.A.R.P. „Elena Cuza” Bărlad în parteneriat cu Casa de Cultură a Sindicatelor „George Tutoveanu”, Protoieria Bărlad și televiziunea Media tv au organizat întâlnirea duhovnicească cu tema **„Libertate, credință și comuniune în viața creștină”**. Prelegerea a fost susținută de părintele Calistrat Chifan de la mănăstirea Vlădiceni;

♦ **15 noiembrie a.c.**, asociația noastră a fost prezentă la Biblioteca „Stroe Belloescu” la evenimentul **„110 ani de lectură publică la Bărlad”**, manifestare prilejuită de aniversarea de către Biblioteca municipală a 110 ani de existență;

♦ **17 noiembrie a.c.**, cu prilejul **aniversării a 160 de ani de la nașterea celui ce a fost episcopul și cărturarul Iacov Antonovici**, C.A.R.P. „Elena Cuza” Bărlad împreună cu Protopopiatul Bărlad au organizat la Biserica „Sf. Ilie” o slujbă de pomenire. De asemenea, la București la hotelul Pullman Word Trade

Center, prof. Petruș și Livia Andrei, Vlad Andrei Hriscu, directorul economic al C.A.R.P. „Elena Cuza” au fost prezenți la lansarea volumului de debut al lui Nelu Sorin Stancu – „**Diamantul din șatră**”;

♦ **18 noiembrie a.c.**, părintele protopop Vasile Lăiu a vorbit celor prezenți în sala „Alexandru Ioan Cuza” despre **personalitatea celui ce a fost episcopul Iacov Antonovici**;

♦ **19 noiembrie a.c.**, membrii asociației noastre alături de președintele Nicolaie Mihai au fost prezenți la **ceremonia de dezvelire a bustului episcopului Iacov Antonovici**, sculptură realizată de Dorinel Filiche în incinta Școlii Gimnaziale „Iacov Antonovici”;

♦ **25 noiembrie a.c.**, C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad a organizat dezbateră **„Sistemul de pensii din România”** cu participarea domnilor Preda Nedelcu, președintele Federației Naționale a Pensionarilor din România și a deputatului Adrian Solomon, președintele Comisiei de Muncă și Protecție Socială. Prof. Gruia Novac, membru al colectivului de redacție al revistei „Viața noastră” a fost prezent la Vaslui, la Biblioteca județeană „Nicolaie

Milescu Spătarul” la lansarea volumului de versuri **„Mușcătura fluturului japonez”** aparținând lui Cornelius Drăgan;

♦ **28 noiembrie a.c.**, în preajma Zilei Naționale a României (1 decembrie) asociația noastră a pregătit membrilor săi un simpozion cu tema **„Contribuția bărlădenilor la înfăptuirea și apărarea Marii Uniri”**.

Au prezentat alocuțiuni pe marginea acestui subiect colonel în rezervă Constantin Chiper, vicepreședintele Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria” și prof. Oltea Rășcanu Gramaticu, președintele Societății de Științe Istorice, filiala Bârlad. Tot acum, prof. Gruia Novac a prezentat **nr.32 al revistei „Viața noastră”**;

♦ **5 decembrie a.c.**, la Casa de Cultură a Sindicatelor „George Tutoveanu” membrii asociației au putut participa la spectacolul **„Trei păstori se întâlniră...”** susținut de preoții Marius Ciprian Pop, Cristian Pomohaci și Ovidiu Ciprian Marțiș alături de formația muzical-instrumentală „Ecou” din Bârlad;

♦ **10 decembrie a.c.**, a avut loc **Întâlnirea de suflet și pentru**

suflet cu grupul artistic „Bucuria copiilor” Floreni, Murgeni, eveniment pregătit de Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad cu prilejul Crăciunului și Anului Nou;

♦ **13 decembrie a.c.**, cunoscutul interpret Fuego și-a dat întâlnire cu membrii C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad la Teatrul „Victor Ion Popa” în cadrul spectacolului **„Zăpezile de altădată”**;

♦ **16 decembrie a.c.**, membrii Casei au fost poftiți la vernisajul expoziției **„Secvențe de realitate”** aparținând pictorului Eugen Iftene. Moderatori: profesorii Gruia Novac și Dionisie Gradu;

♦ **20 decembrie a.c.**, cu ocazia Sărbătorilor de iarnă, asociația noastră a pregătit pentru iubitorii de colinde, datini și obiceiuri românești spectacolul **„Ninge iarăși în decembrie cu credință-n visuri mari!”**.

În încheierea acestor rânduri, nu îmi rămâne decât să vă urez ca Sărbătoarea Crăciunului și a Anului Nou să vă aducă tot ce-i mai bun pe lume, sănătate, fericire și prosperitate.

La mulți ani!

ASPECTE DIN „VIAȚA NOASTRĂ” ÎN VIZIUNEA EPIGRAMIȘTILOR ROMÂNI

Selecție de Nelu Vasile - NEVA

Politica

O entitate ce trăiește
Din paradoxuri și minuni!
Ea adevărul îl slujește
Edificându-l din minciuni.

Stelian IONESCU

La 60-80 de ani

Dimineța pe răcoare
Când te scoli fără efort
Și nimic nu te mai doare,
Să fii sigur că ești mort!

Nicolae GHIȚESCU

Iarna la țară

Bătrânii nu-și mai află locul,
Fiind de-o vreme singurei,
Cum n-au nici cu ce aprinde **focul**,
Se ceartă până sar **scânteii**.

Vasile LARCO

Zădărnice la bloc

La meteo se-anunță ger,
Cer în genunchi ceva căldură
De la al meu calorifer,
Dar fieru-i fier și nu se-ndură.

Ion MUNTEANU

România azi

Spun unii că ar fi în pom,
Că totul este bulversat;
Pe stat îl doare-n dos de om,
Pe om, îl doare-n dos de stat.

Gavril MOISA

Starea națiunii

În țara plină de confuzii,
Cu un guvern tot mai cupid,
E vremea-n care mor iluzii
Și visele se sinucid.

Nicolae NICOLAE

Recensământul pensionarilor

Sculați voi, oropsiți ai vieții,
Flămânzi și goi și duși de nas,
Că vin, în pragul dimineții,
Să vadă câți ați mai rămas...

Marian POPESCU

Pensia

În speranța de-a trăi,
Pensia-i o glumă bună:
Ei te-njură la o lună,
Tu în fiecare zi!

Vlad CERNEA-JERCA

Politica și pensionarii

Iluștrii noștri demnitari
Uniți în cuget și simțire
Nu spun că-s mulți pensionari,
Ci... prea puține cimitire.

Emil IANUȘ

Apocalipsa noastră

Cuibărind în pieptu-mi lipsa
Și în ochi c-un bob de rouă,
Eu sfidez apocalipsa...
C-o trăiesc din optzeci'nouă!

Nichi URȘI

Rugă la Țepeș

Doamne, cinstea vrem să-nceapă
Și tu singur te pricepi
Cum să-i tragi pe toți în țeapă.
Dar de unde-atâtea țepi?

Mircea IONESCU-QUINTUS

Reforma

Cine poate s-o conteste
Pretextând sub orice formă
Când azi toată țara este
Scoasă, practic, la reformă?

Ludovic HENȚIU

Salariile

Primesc bani mulți, tot lei bătuți,
Dar vă mărturisesc năuc:
Așa cum vin, așa se duc,
Atâta sunt de... prost-crescuți!

Ioan ARNDT

Audiență la primar

Vrei un sfat, o aprobare,
Mergi la el ca la un frate,
Zi-i în față ce te doare...
(Că pe el îl doare-n spate).

Neculai DARIE

Nemulțumirea locatarului

Acasă am calorifer
Ce-ar trebui să dea căldură;
Dar când e-afară iarnă, ger,
Fac eu, nu el, temperatură!

Sorin BEIU

Geografia tranziției

Secetă pe la Ploiești,
Fraude pe la Onești,
Viață dulce la Amara
Și Flămânzi prin toată țara.

Gheorghe PĂUN-ULMU

Gânduri de iarnă

Eu nu sunt meșter în cuvinte
Și nu-mi plac frazele solemne,
Însă, decât un car de minte,
Parcă prefer un car de lemne.

Mirel GABOR

La încheierea unui an

Din toate câte mi-am propus
Puține s-au îndeplinit,
Atâta doar c-am prelungit
„Contractul” meu cu cel de sus!

Miltiade IONESCU

Destin

Românii – de-obicei isteți –
Sunt urmăriți de o năpastă:
Deși în piept au șapte vieți,
Ei o trăiesc pe cea mai proastă.

Nicolae IVAN

Tranziția

Greșeli, diletantism angro
Și băjbăieli groțești – duium.
Toți știu să spună „încotro”
Dar nimenea nu știe „cum”.

Cornelius ENESCU

Cetățenească

Vine iarna și-o să cadă
Alba cerului zăpadă.
Cine-o strânge? Că, din nouă,
Opt vecini se fac că plouă.

Dumitru MIHALACHE

Tranziția

Tranziția mă-ncântă
Și-o sprijin cu temei,
Dar ce mă însăimântă
E veșnicia ei.

Nicușor CONSTANTINESCU

Drumurile noastre

Se-ntind găuri cu duiumul
Sub al țării cer albastru,
Dar nezdrcinat ni-i drumul
Spre dezastru.

Florian ABEL

Realizări post decembriste

La ȘPAGĂ ne găsim în top!
CORUPȚIA e campioană...
La PREȚURI, grindină, potop...
Și-n vârf MINCIUNA-i de pomană!

Nicolae BRELEA

Publicitate

Într-o lume disperată
De belele și nevoi
O reclamă ne arată
Cum e viața... de apoi!

Ion GROSU

Florian Pricop

60 de ani de rugby la Bârlad

(5)

Rezultate normale în categoria B la rugby

„Campionatul categoriei B se apropie de sfârșit. Practic n-ar mai fi de jucat decât o etapă. Cel mai interesant meci al etapei de ieri a avut loc în seria a II-a. Este vorba de întâlnirea dintre *Constructorul Bârlad* și *Zimbrul Tecuci*, un adevărat derbi al seriei, care a clarificat situația în fruntea clasamentului. În urma victoriei obținută de bîrlădeni, aceștia se pot socoti promovați în prima categorie a țării. Ultimul meci, cel cu S.N.M. Constanța – indiferent de rezultat –, nu le mai poate bara bîrlădenilor drumul către categoria „A”. Scorul de 11-0 (8-0) cu care *Constructorul Bârlad* a întrecut echipa *Zimbrul Tecuci* a fost realizat de Mănescu (6), Paiu (3), Călin (2). Meciul a fost viu disputant, perioadele de dominare alternînd. De remarcat arbitrajul bun prestat de Dumitru Fulea (București)”.

(ziarul *Sportul popular*, A. Vasiliu – corespondent)

În cotidianul „Flacăra Iașului”, din 09.12.1958, I. Arhip anunță: „**O nouă echipă de rugbi a promovat în categoria A: Constructorul Bârlad**”.

Iată ce scria: „Dorința amatorilor jocului cu balonul oval din orașul Bârlad de a avea o echipă de rugbi în prima categorie a țării s-a îndeplinit încă de la meciul cu *Zimbrul Tecuci*, cînd formația *Constructorul* învingînd cu 11-0 (8-0), își asigurase promovarea. Cei care au urmărit această formație de la o etapă la alta, au constatat cu bucurie jocul modern și în viteza pe care îl practică *Constructorul Bârlad*. Faptul că în retur, bîrlădenii n-au pierdut nici un joc, dovedește că această echipă a ajuns la un nivel de joc superior echipelor de categoria B. Rugbiștii de la *Constructorul* se mai pot mîndri și cu altceva: ei și-au cîpătat în Bârlad mulți simpatizanți, făcînd rugbiului o frumoasă propagandă. Acest fapt s-a datorat jocului deschis, cu acțiuni pe linia de trei-sferturi, echipa jucînd exclusiv numai la mînă, bazîndu-se, în majoritatea cazurilor, pe un joc colectiv. Cele mai frumoase jocuri au fost realizate în compania formațiilor *Petrolul Ploiești* de care a dispus cu scorul de 9-6 și cu *Unirea Brăila*: 30-0”.

În partida cu *Zimbrul Tecuci* a fost folosit următorul XV: Vasiliu, Zbîncu, V. Călin, Păun, Mirea, Negrilă, Cosma, Calalb, Ardöi, E. Gîdei, Paiu, Mănescu, Brăescu, Moraru și Turlacu. Merită felicitări Paiu, Vasiliu și Melinte, jucători care au fost selecționați

în lotul R.P.R. pentru meciul cu Italia. În final, doar Melinte a fost reținut în lot și a făcut deplasarea în Italia.

A luat sfârșit campionatul categoriei B la rugbi

„În ultima etapă a campionatului categoriei B de rugbi (seria a II-a și a III-a) rezultatele au fost în general cele așteptate. În centrul atenției amatorilor sportului cu balonul oval a stat fără îndoială partida de la Constanța, în care echipa locală S.N.M. a primit replica liderului seriei, *Constructorul Bârlad*. Constanțenii, care făcuseră în toate partidele jucate acasă o figură dintre cele mai frumoase (n-au pierdut aproape nici un punct), de data aceasta au „scos”, cu multă greutate, un rezultat de egalitate: 3-3 (0-3), la capătul unui joc în care oaspeții au avut inițiativă în majoritatea timpului. De altfel, echipa oaspete reușise să deschidă scorul chiar în primele minute de la începerea jocului. *Constructorul Bârlad* a demonstrat că practică un joc deschis, modern, cu acțiuni pe treisferturi și promite să fie o formație reductabilă chiar și pentru partenerii ei de categoria A”.

(ziarul „Sportul popular”, A. Vasiliu – corespondent)

Metalul M.I.G.I. București, Constructorul Bârlad și Știința Cluj în prima categorie la rugbi

„Odată cu terminarea ultimei etape a campionatului categoriei B la rugbi s-a tras cortina peste activitatea competițională a acestui sezon. Pentru echipele promovate în categoria A: *Metalul M.I.G.I. București*, *Constructorul Bârlad* și *Știința Cluj* se impune imperios problema unei pregătiri cît mai judicioase. Echipele promovate au dovedit în decursul campionatului o concepție de joc modernă, în care rolul preponderent l-au avut liniile de atac... Formația bîrlădeană *Constructorul*, deși foarte tînără (a luat ființă în 1956), a reușit să se impună în fața unor echipe cu vechi state de servicii (*Petrolul Ploiești*, *Știința Galați* și S.N.M. Constanța) datorită tinereții și dîrzeniei tuturor componentelor echipei. Este demn de remarcat că echipa a dat lotului național de tineret și seniori jucători de valoare. Este vorba de Melinte, Paiu și Mănescu, dar mai ales de Melinte, care a jucat duminică împotriva puternicei formații a Italiei”.

Iată clasamentul seriei a II-a:

1.	Constructorul Birlad	18	15	2	1	216: 29(187)	50 p
2.	Petrolul Ploiești	18	15	0	3	250: 46(204)	48
3.	Zimbrul Tecuci	18	11	4	3	165: 64(101)	44
4.	S.N.M. Constanța	18	11	2	5	136: 66(70)	42
5.	T.U.G. Brăila	18	7	5	6	87: 136(-49)	37
6.	C.F.R. Buzău	18	5	3	10	67: 179(-112)	31
7.	Știința Galați	18	6	0	12	53: 89(-36)	29
8.	Aeronautica București	18	5	1	12	87: 135(-48)	29
9.	Pr. F.B. Galați	18	3	1	14	41: 258(-217)	25
10.	Laminorul Roman	18	2	2	14	37: 137(-100)	22

(ziarul *Sportul popular*, V. Hossu)

Reprezentativa României susține, în 7 decembrie 1958, un meci cu echipa similară a Italiei. Deși activă în Divizia B, *Constructorul* Bârlad a dat un rugbyst de valoare naționalei noastre. Gheorghe Melinte este considerat primul jucător bârlădean selecționat într-un lot reprezentativ al României.

Iată o scurtă cronică a jocului:

Rugbiștii români au obținut un rezultat meritoriu la Catania: 6-3 (6-3)

„...Echipa noastră, deși cu șase debutanți în formație (Al. Ionescu, **Melinte**, Graur, Niculescu, Stanciu și Barbu), nu se descurajează și contraatacă periculos... Compartimentul „forte” al echipei noastre a fost înaintarea, care, deși era handicapată cu 80 kg față de cea italiană, a dus tot greul meciului, depășindu-i pe italieni, atît prin forță, cît și prin tehnică... Arbitrul Durand (Franța) a condus în general bine un joc nervos, dar a refuzat categoric validarea eselui realizat de Penciu. El a fost însă depășit în câteva faze decisive, deciziile sale (nefavorabile nouă) influențînd rezultatul... Presa italiana ne-a considerat învingătorii morali.

Formația României: PENCIU (min. 45 Stanciu) - TEODORESCU, ILIE, Kramer, Barbu - Stanciu, D. Ionescu - Zlătoianu, GRAUR, Niculescu - **MELINTE**, Mladin - Al. IONESCU, IORDĂNESCU, PÎRCĂLĂBESCU”.

(8 decembrie 1958, ziarul „Sportul popular”, D. Ionescu, maestru al sportului)

Pasiunea birlădenilor pentru rugbi a fost răsplătită: Constructorul a intrat în prima categorie a țării

„În primăvara acestui an (1958), pe stadionul Tineretului din Birlad, 4000 de spectatori urmăreau un cuplaj rugbistic de bună calitate, în care evoluau, alături de echipa locală *Constructorul*, campioana țării C.F.R. *Grivița Roșie*, echipa C.C.A. și formația ieșeană C.S.M.S.

- Nu prea îmi vine să cred că un număr așa mare de spectatori cunosc rugbiul. Mai probabil e că birlădenii nu au avut cu ce să-și omoare timpul liber înainte de

masă, ne spunea zîmbind, la terminarea cuplajului, fundașul ceferist Buda. Reflecția lui nu era - de fapt - întemeiată. Spectatorii care urmăriseră cele două partide nu se dovediseră deloc novici în aprecierea diferitelor faze ale acestui joc; dimpotrivă, reacționînd cu aplauze frenetice la unele subtilități tehnice ale lui Țibuleac, Penciu sau Viorel Moraru, dovediseră cu prisosință că veniseră la stadion pentru că, realmente, îndrăgesc rugbiul....

...De atunci, ori de cîte ori mi s-a ivit prilejul, am revenit la Birlad cu satisfacția de a revedea acolo un număr așa de mare de iubitori ai rugbiului și o echipă - *Constructorul* - care, etapă de etapă, se anunță drept o pretendentă sigură la un loc în „A”. Recent, tot la Birlad, am urmărit la lucru echipa locală în fața unei alte formații valoroase, *Petrolul Ploiești*. Spectatorii, în același număr impresionant, și-au încurajat echipa, i-au dat - cum se spune - „aripi” și s-au bucurat la urmă împreună cu jucătorii, de victoria realizată. În cabine, un jucător ploieștean mărturisea: „Nu-mi pare rău că localnicii au cîștigat. Au fost mai buni, au luptat cu mai multă convingere. Și în plus au un public priceput, care își susține cu multă căldură echipa. N-am întîlnit așa ceva în nici un oraș din țară!”. Aceasta reflecție avea să ne fie întregită de o constatare făcută a doua zi, în vizita la I.D.M.S.-ul din localitate: toate cele 400 regulamente ale jocului de rugbi fuseseră epuizate, la fel ca și cele câteva publicații de specialitate.

Cînd vă înapoițați la București - ne spunea responsabilul magazinului - vă rog să arătați cît de solicitat este regulamentul acestui sport. Zilnic trec pe la noi cetățeni care ne asaltează cu întrebarea: cînd sosesc noile regulamente?... Pînă acum peste 1000 de cereri !”

Administratorul hotelului în care locuiam, ne dovedise în câteva rînduri că se pricepe la sport și, mai ales, la rugbi.

- Cum îți explici d-ta marea pasiune a birlădenilor pentru acest sport?

- Foarte simplu. Localnicii s-au cam săturat de fotbal, mai bine-zis de comportarea inconstantă a echipei

Dinamo Birlad. În schimb, simpatia de care se bucurau cîndva fotbalistii de la Dinamo, se îndreaptă astăzi către rugbiști. Băieții de la *Constructorul* ne-au prilejuit un șir de satisfacții: nici un meci pierdut acasă și rezultate bune în deplasare. Ei sînt astăzi îndrăgiți, stimați, apreciați !

Am cunoscut mai aproape și pe băieții... Mai întii la locurile lor de muncă, pe șantierele Întreprinderii nr. 2 Montaj, răspindite pe întreg orașul. Sînt într-adevăr, foarte tineri: utemiștii Laurențiu Cosma, Ilie Pascal, Mircea Paiu, Viorel Călin, Ioan Alexandru, nici n-au împlinit 22 de ani, ceilalți rar depășesc 26... Vezi la fiecare dorința de a munci cu sîrg, de a fi mereu în fruntea întrecerilor organizate în producție. Așa cum este cazul mecanicilor Carol Ardöi și Gh. Calalb, a muncitorului Gh. Vasiliu, a inginerului Gh. Melinte. „Sînt oameni de nădejde, rugbiștii noștri”, ține să ne spună tov. Dumitru Bostaca, secretarul organizației de partid din întreprindere, pe care l-am întîlnit la unul din antrenamente. De cum am înființat secția, nu-mi amintesc să fi avut vreun necaz cu ei. Conștiincioși, modești, disciplinați, tinerii noștri rugbiști sînt un exemplu pentru sportivii din întreg orașul!”

De la antrenorul **Nicolae Balcan** aflăm alte amănunte interesante: cum a luat ființă secția (cu doi ani în urmă), de interesul pentru rugbi manifestat de numeroșii muncitori și tehnicieni din întreprindere, de orientarea către un joc strict ofensiv, de preocuparea pentru un joc corect, în limitele regulamentului.

„Dacă veți cerceta foile de arbitraj, veți vedea că în meciurile desfășurate la Birlad n-a fost nici un jucător accidentat. De bună seamă că și acest fapt a contribuit la ridicarea prestigiului rugbiului în ochii sportivilor din localitate. Rugbiul este, într-adevăr un sport al bărbăției, al curajului. El presupune nu numai forță și rapiditate, ci și îndemînare și o nesfîrșită gamă de subtilități tehnice, care, bineînțeles, și aplicate, încîntă ochiul spectatorului. Jucînd astfel am avut și satisfacția obținerii de rezultate bune, fără a alerga însă după ele, fără a fi pentru noi o obsesie. În plus, am înregistrat și bucuria de a fi dat lotului de tineret a țării doi dintre jucătorii noștri de bază, Paiu și Mănescu, iar recent, naționalei pe Melinte, care a și jucat la Catania, împotriva Italiei”.

- Și perspectivele?

- Pentru început ne-am mulțumi să realizăm performanța celeilalte echipe din regiunea Iași. C.S.M.S., de menținerea în prima categorie de rugbi a țării și apoi, în anii viitori... dar mai bine să lăsăm ca faptele să vorbească...”

(Tiberiu Stama, ziarul „Sportul popular”, decembrie 1958)

VIZIUNE PRIVIND VIAȚA NOASTRĂ (4)

(fantezie)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3			■	□	□	□	■	□	■		
4			□	■	□	□	■	□			
5			□	□	■	□	□				
6			■	□	□	■	□				
7			□	□	□	■	□				
8			□	□	■	□	■	□			
9			■	□	□	□	□	■			
10			□	■	□	□	■	□			
11											
12											

ORIZONTAL: 1) ... 2) ... 3) Nu da – Aurit în interior! – Repusă! **4)** Zona Metropolitană București (siglă) – Inimă de creștin! – Luminiță la bordul mașinii. **5)** A se uni în luptă – Acoperământ la bucătărie (pl.). **6)** Dânsa e bună de leac! – Găsite-n gușă! – Posomorât. **7)** Decembrie cu zăpadă - Animal prins în... statut! **8)** Îți întoarce vorba – Rămas pe margini! – Pătura de jos. **9)** leșire din zăpadă! – Aparat de încălzit în laborator – Intrate în naos!. **10)** Cod aeroport Gravatai (Brazilia) – Jumătatea tatei! – Pasăre... bună de plată. **11) ... 12) ...**

VERTICAL: 1) ... 2) ... 3) Intrate-n radă! – Cuib întors pe dos! – Centru de înot! – Furnizoare de struguri. **4)** Linie la desen – Preot roman din antichitate - Ziar fără conținut! **5)** Sunt oțetite – Bătută să priceapă iapa – Păstrează ochelarii. **6)** Ciocul păsărilor – Animal de-un pol (2 cuv.). **7)** Inima șiiitului! – Trage ponoasele în turmă – Asmute ușor! – Iglu gol! **8)** Combinatul de Prelucrare a Lemnului (abr.) – Miză la jocul de cărți – Extras de ricin. **9)** Coji de arbore! – Pus jos - E evident în sine! **10) ... 11)...**

Dicționar: ZMB, GCV, CPL.

P.S.: Pornind din stânga sus și urmând în spirală traseul rasterat, veți descoperi viziunea lui Nicolae Ghițescu cu privire la viața noastră (o epigramă, începând cu titlul).

Nelu VASILE – Turburea, Gorj

Limba mea maternă

Lui Eminescu-i dau oricând dreptate
Că nouă, limba noastră cea română,
De veacuri, ne e mamă și stăpână
Pe-aceste plaiuri binecuvântate.

Carpații-nalți și Dunărea bătrână
Cu Neagra Mare ce în țărături bate
Au fost făcute de divinitate
Și-n veci de veci aici or să rămână.

În limba mea visez că zbor spre zare
Și tot în ea frământ o cugetare
Că Poezia-i limba mea maternă.

Și tot ea mă mângâie și m-alină,
Ca semn din milosârdia divină,
Suavă, dulce, caldă și eternă.

Declarație de dragoste

Am fost o viață-ntreagă-ndrăgostit
De apă, aer, de pământ și soare,
De păsări și de-a poeziei floare
Făcându-mă cu toate fericit.

Dar și pe unii oameni i-am iubit
Chiar dac-au aruncat cu pietre-n mine
Iar alții s-au grăbit să mă aline
Să-i pot uita pe cei ce m-au rănit.

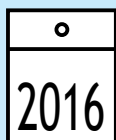
Prin dragoste, nori negri-am risipit
Și iarna vrajbei s-a făcut mai blândă
Iar poezia, la-nceput plâpândă,
Ca flacăra din vreasc a izbucnit.

De-o viață sunt la fel de-ndrăgostit
Și-n timp și spațiu nu găsesc măsură,
Simt dragostea cu-ntreaga mea făptură
De pe la plus la minus infinit.

Petruș ANDREI

DECEMBRIE

(Triverb reflexiv: 4, 2, 5)

ACCIDENT PE GHEAȚĂ

(Triverb reflexiv: 8, 2, 3)

MIEZUL IERNII

Vasile Alecsandri

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

ORIZONTAL:

În păduri... (4-I) trăsesc stejarii! E un ger... (2-II), cumplit!
 ....(3-II; nom.) par înghețate, cerul pare (2-I),
 lar... (1-II) cristalină pe câmpii strălucitoare
 Pare-un lan de diamanturi ce scârție sub picioare.

Fumuri albe se ridică în văzduhul scânteios
 Ca înaltele... (7-I; sg.) unui templu maiestos,
 Și pe... (6-III; sg.) se așează bolta cerului (10-II; masc.),
 Unde luna... (6-II) își... (5-II) farul... (4-II) de lumină.

O! tablou... (10-I), fantastic! Mii de stele... (8-I)
 ... (8-II) nemărginitul templu ard... (6-I) vecinice făclii.
 Munții sunt a lui (9-II), codrii - organe sonoare
 Unde crivățul pătrunde, scoțând note-ngrozitoare.

Totul e în neclintire... (9-I), fără viață, fără glas;
 Nici un zbor în atmosferă... (7-II), pe zăpadă - nici un pas;
 Dar ce văd? În raza... (1-I; nom.) o fantasmă... (5-I) arată...
 E un... (3-I) ce se alungă după prada-i spăimântată!

VERTICAL: 1) Casă - Om liniștit. **2)** Caut! - Ornament. **3)** Ion cel alintat - Capitală nord-africană. **4)** Înfațișare - leșire din orice! **5)** Ion Pătrașcu - Program de lucru. **6)** Zet! - Luptă corp la corp. **7)** Postav alb, fin (reg.) - Râu în Germania. **8)** Alunecă pe gheață (pl.) - Fire textile. **9)** Pedepsit să plătească - Perioadă de timp. **10)** Gherghină - Eroii masculini ai nunților. **11)** Specie de palmier din regiunile calde ale Vechiului Continent - Coautor al filmului muzical „Cântând în ploaie” (Stanley).

Dicționar: TMO, OICE, SAI, AILS, AREC.

Serghei COLOȘENCO

(5; 5; 5; 8)

Patru titluri din pastelurile lui Vasile Alecsandri
 „inspirate” de sezonul hibernal.

DECEMBRE

George Bacovia

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										

ORIZONTAL: Pe coloanele rasterate - **1, 3, 6, 8, 11, 13**
 - veți putea citi câte două versuri din strofele a doua, a treia
 și versul cu care începe poezia **Decembre**, și care se repetă în
 strofele patru și șase.

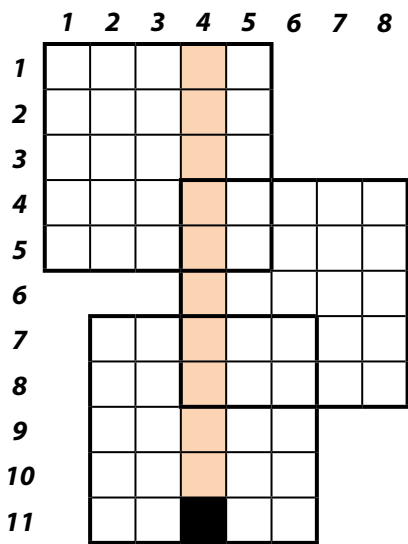
Celelalte definiții: 2) Eroina comediei „Gaițele”, de Al.
 Kirițescu - Prenumele actorului Darie. **4)** Tip de fibră sintetică
 polinitril-acrilică (abr.) - Eu, în cronici - Teșite! **5)** Doamnă, pe
 scurt! - Scaunul călărețului - Primul la număr. **7)** Dromader
 - Tudor Șoimaru - Canoe simplu! **9)** Prin centru! - Cântec
 de slavă - A doua notă muzicală. **10)** Persoană - Unealtă la
 croitorie - Birlic. **12)** Simbolul chimic al molibdenului - Carte!
 - Adverb (abr.).

VERTICAL: 1) Prieten intim al sultanului (od.) - Locuitor
 dintr-o țară africană. **2)** A acoperi cu apă un teren - Pronume
 relativ. **3)** Pigment organic de culoare neagră, care se găsește
 în păr, în piele etc. - Totaluri. **4)** Pseudonim al poetului
 Alexandru T. Stamatiad (1885-1956) - Tocmai - Element
 chimic, cu miros pătrunzător, foarte volatil, întrebuițat
 în medicină. **5)** Gulii - Luat în posesie. **6)** Ca sângele - Con
 gol! - Resort. **7)** Chiar și - Element de compunere care
 înseamnă „în față” - Documente. **8)** Râu în Franța - Om de
 știință și diplomat român, a inițiat subscripția publică pentru
 construirea „Ateneului român” (Constantin). **9)** Afluent al
 Siretului, la sud de Adjud - Cămașă rustică - Regina feelor
 din feeria engleză, înfațișată în „Romeo și Julieta”, de W.
 Shakespeare. **10)** Cuprins, întindere (reg.) - Deal în Munții
 Cindrel, lângă stațiunea Păltiniș - Prefix cu sensul „de bărbat”.
11) Medicament - Contracte cu caracter de fraudă.

Dicționar: SAIP, ATS, OUST, MAB, OIB, ANDR.

Val RĂUTU
 Inginer

Călărași

ORIZONTAL: 1) Spiriduși. 2) Mâncare din carne de porc. 3) A alipi. 4) Mobilieri școlare – Necaz. 5) Vesele – Fibră textilă sintetică. 6) Asirieni. 7) Gripat – Învățat. 8) Floarea societății – Patria lui Ulise (mit.). 9) Calul înhămat lângă ceilalți la trăsură și pe care îl încăleacă vizitiul. 10) Păr înnegrit. 11) Timp – Cută!

VERTICAL: 1) A zori. 2) Ținutul de naștere – Plasă de pescuit pentru mari adâncimi. 3) Laudă! Slavă! – Dor. 4) Persoana mult așteptată de copii să le aducă dulciuri și jucării (2 cuv.). 5) Nicovale (reg.) – Plecat din casă – Apărut (pop.). 6) Drum rural – Clapă. 7) Stil arhitectonic grecesc. 8) Vine de la Ana.

ORIZONTAL: 1) Zăpezi. 2) Nea în anagramă! – Referitor la mușchi. 3) Farmecul iernii. 4) Acum în nămeți! – Poetul care a scris „Își ninge ianuar zăpada” (Tiberiu). 5) Polarul veșnic înghețat – Gheață la țarm!

VERTICAL: 1) Ninge în 13! – Țurțur de gheață. 2) Un fel de Muma pădurii (pl.). 3) Zăpadă. 4) Alunecă bătut pe gheață. 5) Zăpadă. 6) Cutat. 7) Și ea este sărbătorită în ianuarie.

DE SEZON

(Monoverb reflexiv: 6-9)

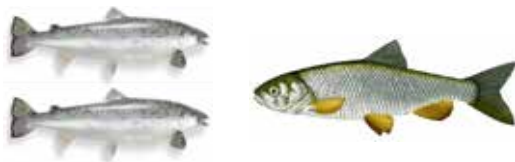
NR HH

(Criptografie: 1, 4, 2, 6)

MULT AȘTEPTAȚII

(Biverb eliptic anagramat: 6 + (5) = 3, 7)

(Biverb anagramat: 6 + 4 = 3, 7)

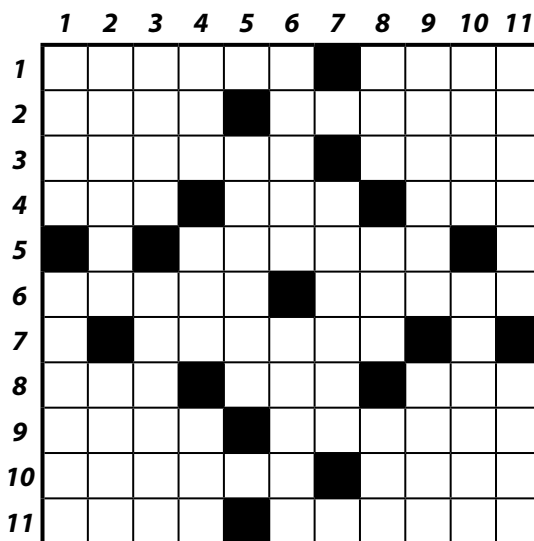

ANAGrame ÎncrucIȘATE

ORIZONTAL: 1) TÂRGUI ■ SUPĂ. 2) ARTĂ ■ NĂRĂVI. 3) SALTEA ■ CIRC. 4) TEA ■ RAI ■ OAC. 5) ÎNȘIRA. 6) COALĂ ■ EGALI. 7) DEȘIRA. 8) COR ■ CAT ■ DUȘ. 9) MACI ■ MĂRITĂ. 10) FATALI ■ ARCĂ. 11) ANTE ■ ÎNSERA.

VERTICAL: 1) ALGĂ ■ GAFARE. 2) TURELĂ ■ MOȚA. 3) ARSE ■ SOCIAL. 4) TĂI ■ CAI ■ INC. 5) RIDATĂ. 6) IVĂRE ■ CARNE. 7) RANIȚĂ. 8) CAR ■ GĂI ■ ȘAM. 9) SIROPA ■ ARȘI. 10) NUCI ■ LATURĂ. 11) CEASLA ■ CEDA.

Costel FILIUȚĂ

(6, 6; 5, 2, 5)

Poet român (1866-1918) și titlul unei poezii de sezon.

Ion Pletea-Grigorescu

Bacău

1	2	3	4	5	6	7
2			■			
3	■					
4		■				
5				■		

Dezlegări rebus:

Viziune privind viața noastră (4): VIATAPICATU - ORDECLIPETR - BA - URI - L - RA - ZMB - EST - LED - ALIA - CAPACE - EA - US - POSAC - NINGAU - TATU - ECOU - RS - TOL - DA - RESOU - AO - GCV - TA - LIRA - LIIZULIEDER - UFERIBUIEDE (Viața / Picătură de culoare, / De iubire, fulg de nea, / Zbor de clipe trecătoare, / De iluzii... cacialma”).

Decembrie: LUNA DE IARNA. Accident pe gheață: LUNECASE PE GHEAȚA.

Miezul iernii: LUNA - ZAPADA - OTELIT - AMAR - C - LUP - STELE - ADUR - TAINIC - SE - APRINDE - CA - LA - EA - D - COLOANA - TMO - ARGINTII - IN - L - EC - ALTARE - MARET - SENIN.

Decembre: SIMANAFOTOL - ANETA - IURIE - IULSPRESOBA - PNA - IO - TT - C - DNA - SA - UN - MAISPUNESAD - A - NAR - TS - NO - UCASICEAIUL - RI - IMN - RE - O - INS - I - AC - AS - TEUITACUMNI - A - MO - RT - ADV - NGEDECEMBRE.

Carte de vizită: GERUL, SANIA, IARNA, CRIVĂȚUL.

Fantezia pătratelelor: GNOMI - RASOL - ATASA - BANCII - CIUDA - ILARE - RELON - ASIRI - RACIT - CITIT - ELITA - ITACA - SEUAS - CANIT - AN - TA.

Fantezie: NINSORI - NAE - MIO - ZAPADA - AM - UTAN - CERC - TA.

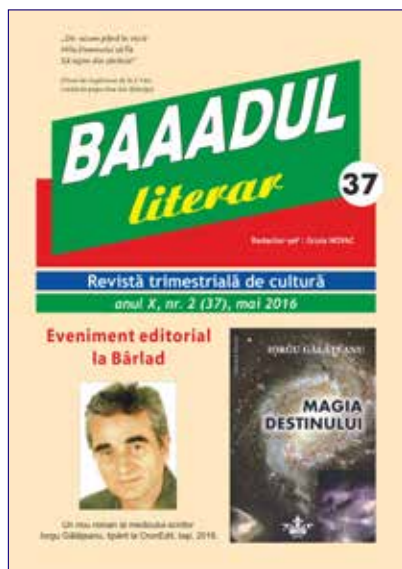
Anagrame încruciate: GURITA - APUS - ARAT - VIRANA - LASATE - CRIC - ATE - IRA - OCA - E - ARINIS - L - ALOCA - AGILE - G - SIDERA - A - ROC - ACT - SUD - AMIC - RIMATA - FALITA - ARAC - ETAN - NASIRE.

De sezon: HIBERNALE; A NINS LA TECUCI.

Mult așteptații: MOȘ NICOLAE (somonii + clean); MOȘ CRĂCIUN (curcan + șoim).

Carte de vizită: GEORGE COȘBUC, IARNA PE ULIȚĂ.

RĂMĂȘIȚE dintr-o revistă care-ar fi putut să fie ! (Sugrumată, azi !)

Rubrică întocmită de Gruia Novac și ilustrată de Gina Gheorghiu

EDITORIAL

Gruia NOVAC

3209

BILANȚ CONCESIV ȘI SUGESTIV

E sfârșit de an - 2016 - și obișnuința îmi spune că e profitabil să ne amintim măcar de o faptă care să ne amăgească speranța...

Anul 2016 a fost și **ULTIMUL** din istoria de aproape un deceniu al revistei **BAAADUL LITERAR**.

Între **20 Mai 2007** și **20 Mai 2016**, durata de apariție eroică a revistei, **Baaadul literar** a ieșit în spațiul național și, parțial, în cel internațional prin cele 37 de numere, într-un tiraj care a variat între 300 și 150 exemplare, în funcție de mofturile unuia sau altuia.

În răstimpul celor 10 ani calendaristici, **Baaadul literar** a totalizat **3209** (treimiidouășutenouă) pagini tipărite, format A4, o adevărată **CARTE DE ONOARE A BĂRLADULUI**, închisă brutal de bunăvoința unor „gospodari” care nu și-au limpezit încă „prioritățile” legate de viitorul orașului...

Aproximativ **300** (treisute) de colaboratori interni, locali și externi au publicat frecvent în revistă, întreținând-o și făcând-o viabilă, netezindu-i astfel drumul spre eternitate. Le mulțumesc frumos și cuviincios, dar știu că niciodată nu va fi suficientă doar plecaciunea cu care vin în întâmpinarea domniilor-lor.

Sper în vremuri mai faste, guvernate de inteligențe adevărate, cărora să nu le fie teamă de textele... grecești(!). Nădăjduiesc să fie de bun augur, cândva, numărul 37 (înscris pe coperta din urmă a „defunței”), știut fiind că Pitagora a considerat nemuritoare numerele impare, plăcute până și zeilor, după cum aflăm dintr-o „Eglogă” a poetului Vergiliu: „Numero deus impari gaudet”, adică „Zeilor le plac numerele neperechi”.

Dar toate acestea ar trebui să le priceapă și d-l primar Bouroș, fiindcă eu tot mă încăpăținez să-l socotesc intelectual! Un gând fără mistere de Anul Nou! La Mulți Ani, 2017!

1 Decembrie 2016
Ziua Țării Mele, România!

CARTEA în spectacol de gală

Despre carte s-au spus și s-au scris foarte multe, mai toate având darul și harul de a conferi „cărții frumoase” forța mirifică de transmitere a nobilului mesaj „cinstei cui te-a scris”. „Carte de căpătâi” nu este doar o vorbă înțeleaptă. În niciun caz nu este o exclamație euforică exprimată într-o clipă de extaz. E chintesența unui adevăr ce nu mai trebuie demonstrat și nu poate fi contestat.

În evoluția sa istorică, semnul grafic, cuvântul, scrisul au marcat fundamental angrenajul comunicării și au facilitat accesul omului la izvoarele cunoașterii, devenind forță motrice nu numai evoluția culturii și civilizației. Reușita s-a dovedit nu doar una spectaculoasă, ci și inepuizabilă. De la semnul străvechi cioplit în piatră sau în lemn, de la manuscrisul realizat cu pană de pasăre pe pergament și până la performanțele actuale ale tiparului modern, inclusiv cel electronic (contestat de unii, de alții chiar respins, în orice caz controversat), pașii s-au săpat adânc în memoria timpului, iar omul se minunează în fața propriei lucrări.

Dar, cum mai toate cele ale civilizației materiale și spirituale au căpătât, de-a lungul vremii, și alte valențe, dincolo de menirea primordială, nu a fost nicio uimire atunci când *omul practic* a descoperit că și produsele artistice dețin în structura lor zăcăminte ce pot fi evaluate prin intermediul celui mai puternic și mai eficient mijloc de tranzacție comercială: banul. În cele din urmă, valoarea inestimabilă a literaturii, a artelor plastice, a muzicii a căpătât și ea un loc în sistemul financiar, cel care - se pare - domină întregul spectru al existenței umane. Proces firesc și unanim acceptat până la urmă...

Mintea omului, fiind una distributivă și analitică, dar și mult sensibilă, a găsit soluții potrivite pentru a nu se confunda comerțul cu car-

tea, cu acela al produselor agroalimentare ori industriale - toate absolut necesare asigurării unui trai convenabil. Așa se face că între producătorul de carte și cititorul de carte a apărut intermediarul, adică vânzătorul de carte. Căruia i s-a spus *librar*, pentru o mai pronunțată demarcație. Concomitent, s-a născut și *librăria*. Imediat - *anticariatul*. Prin anticariat neînțelegându-se *magazin de vechituri*, ci locul în care amatorii pot găsi *cărți vechi și rare*, valori mai mult spirituale și mai puțin materiale, chiar dacă prețurile contrazic adesea afirmația.

De mai multe secole, artele - deci și literatura - au intrat în sfera de preocupări a organismelor statale, gestul prefăcându-se din capul locului în promotor și ocrotitor. Asumate ca bunuri naționale, marele public a devenit, în mod direct, beneficiarul principal. Apariția bibliotecilor publice a fost tratată ca o necesitate. Ideea nu s-a născut, însă, doar din nevoia de a depozita, spre o mai bună păstrare, cartea. Ci și spre a netezi calea de acces a cititorului, mai ales a celui care nu-și putea permite să investească prea mult (sau deloc) în cărți. În timpurile de acum, rețeaua bibliotecilor publice sau ale unor instituții (școlile, mai ales) s-a diversificat și multiplicat, spre egala satisfacție a scriitorilor și a cititorilor.

Cum, de cele mai multe ori, în coordonarea organismelor culturale la nivele statale s-au aflat *oameni de carte*, inventivitatea acestora s-a concretizat într-o sumedenie de manifestări, în realizarea cărora au fost atrase forțe din ambele *tabere*, vădit cointeresate. Și au apărut *expozițiile de carte*; și s-au organizat *salioane de carte*; și au venit pe lume *târgurile de carte*; fără a mai aduce în discuție numeroasele *lansări de carte*, care au devenit un fel de activitate cotidiană. De dimensiuni mai mari sau mai

mici, toate aceste manifestări capătă înfățișare de spectacol și urmăresc cel puțin două mari ținte: să-i pună în lumina cunoașterii publice pe scriitori și să le ofere cititorilor nu doar posibilitatea de a obține la modul direct cartea dorită, ci și de a-i vedea pe autorii respectivi în carne și oase. Se poate observa, astfel, că scriitorii nu sunt ființe exterioare lumii reale, a tuturor. Și ei sunt oameni ca toți oamenii, dar care se pricep la scrierea de povești ce pot fi adevărate. Prefacerea unei realități într-o altă realitate poate la fel de credibilă, în orice caz mai râvnită datorită ispitelor pe care le insinuează, în tentativa de a îmbunătăți, fie și numai în plan ideatic și în spectru iluzoriu, imaginea omului gânditor despre omul care ar trebui să gândească - miraj și miracol în uriașul spectacol al existenței umane.

Bunul Dumnezeu a binerânduit în așa fel lucrurile încât am avut norocul să particip, în Franța, la două ediții ale unui Târg de carte de amplitudine națională, dar cu rezonanțe internaționale. **Nu la Paris.** Nu în una din marile localități franceze. Într-un oraș de dimensiuni mai mici (ca număr de locuitori - sub o sută de mii), dar cu o implicare remarcabilă în viața spirituală a poporului francez. Se spune că, după Festivalul de carte de la Paris, cel ce are loc în **Brive La Gaillarde** se situează pe locul al doilea ca importanță. Nu cu mulți ani în urmă, acest eveniment se situase pe locul al doilea în Europa. Mai în glumă, mai în serios, briviștii ar dori ca și echipa lor de suflet - *CA Brive* - să obțină o asemenea performanță în campionatul intern de rugby. Pe care, cândva, îl și câștigase...

Anul 2015 a însemnat, pentru mine, prima participare - ca simplu vizitator - la Târgul de carte de la Brive la Gaillarde. Manifestarea a avut loc într-un spațiu destinat altor activități (piața agroalimentară), dar metamorfozat, ca într-o frumoasă poveste, în cadru elegant și civilizat de expunere a unei altfel de marfă. **Cartea!** Scrisul frumos condensat între coperte frumoase. Vreo 300 de scriitori s-au aflat printre principalii protagoniști. Între aceștia, am avut șansa să recunosc câteva chipuri: Michel Druker și Patrik Sebastien - cunoscuți și apreciați realizatori de emisiuni de televiziune. Detalii: primul cu rădăcini sătmărene; al doilea, fost rugbist și bun imitator de personalități importante.

Anul 2016. Norocul a dat din nou peste mine. Șederea mea în Brive la Gaillarde a coincis și cu ediția a 35-a a celebrului Târg de carte. Am băgat de seamă o sporită popularizare a evenimentului. De unde, în percepția mea, și numărul sporit al vizitatorilor. Am parcurs

câteva sute de metri printr-un culoar străjuit de nenumărate și felurit colorate ghivece cu flori. Și sub supravegherea unor tineri înarmați, altfel cu chipuri senin-zâmbitoare. „Este o măsură de prevedere, în urma atentatelor din ultimii ani” - au lămurit Adina și Christian nedumerirea mea și a Claudiei.

Atentatele! Dar, oare, pentru ce și cine ar mai putea atenta astăzi la viața cărților? Da, Istoria consemnează cazuri tragice, în care cele ce și-au pierdut viața au fost cărțile. Biblioteca de la Alexandria...

Destinul Bibliotecii din Alexandria a fost unul tragic. Într-o măsură încă mai este, pentru că nici până în zilele noastre nu se cunosc cu exactitate cauzele care au provocat acea pierdere inestimabilă. O parte din certificatul de naștere a omenirii a dispărut, ca și cum nu ar fi fost. O parte însemnată a patrimoniului mondial, la facerea căruia au trudit oameni mulți, timp îndelungat, înainte de era noastră și după aceea. Ptolemeu I, urmașul vestitului Alexandru, a reușit să facă din orașul (până atunci unul oarecare) Alexandria capitala întregii lumi elenistice. Era în secolul al treilea, înainte de Hristos. Luminatul conducător a creat un muzeu, o academie, o universitate și marea Bibliotecă, care număra la început 400.000 de cărți. După vreo 300 de ani, numărul aproape că s-a dublat. Toate volumele trebuiau să fie traduse în grecește și erau păstrate - după

informațiile furnizate de istoricul Strabon - în nișe săpate în pereți.

În privința distrugerii acestei uriașe bogății spirituale a lumii sunt vehiculate trei variante: în timpul războaielor dintre Cezar și Pompei (anul 47 î.e.n.) sau Aurelian și Zenoviu (272 e.n.); din pricina unor dezastre naturale - cutremur și tsunami); prin ardere voită, ca urmare a confruntărilor dintre creștini și păgâni. A mai circulat și o variantă mai... atenuantă a dezastrului: se spune că nu ar fi ars decât vreo 40.000 de copii fără prea mare însemnătate. Certă a rămas uriașa pierdere...

Arderea cărților în piețele publice... Interzicerea autorilor și a cărților lor... Ochii mei se opresc asupra unui titlu de carte: „Tată, de ce l-ai votat pe Hitler?” Și înțeleg. În haosul minților bolnave, până și cărțile devin periculoase. Și ele trebuie ucise...

Din afara incintei, atmosfera de sărbătoare prefața în chip fericit spectacolul din interior. O pace mare stăpânea jur-împrejurul. Eram în siguranță... oameni și cărți...

Înlăuntru, atmosferă caldă, destinsă. Zuzetel, pe care l-am asemănat cu cel de stupină, m-a dus cu gândul că mă aflu într-o prisacă dominată de albine lucrătoare. Fără trântori! Cum nu aveam niciun fel de pretenție, nu m-a mirat faptul că nu am recunoscut pe cineva anume.

Scriitorul Daniel Pennac

Doar pe politicianul Alain Juppé, pe care îl mai văzusem pe micile ecrane. Un gând de taină m-a liniștit într-o măsură: eu nu-i cunosc pe toți scriitorii români contemporani... Tocmai de aceea și renunț la descrierea acelei atmosfere încântătoare, cu un gând mai practic: schița pieței agroalimentare din Brive la Gaillarde, metamorfozată în scenă de sărbătoare în care s-a desfășurat spectacolul de gală al cărții.

Această a 35-a ediție a manifestării briviste a fost prezidată de cunoscutul scriitor **Daniel Pennac**, de mai multe ori laureat al unor importante premii. „Joie de lire et joie de vivre” s-a constituit într-un generic al manifestării și a reușit o participare record: peste 300 de autori, de toate vârstele și din toate domeniile. A fost pus în circulație și un timbru special, atracție nu doar pentru colecționari. Între întâlnirile destinate publicului, cel puțin una s-a dovedit a fi foarte interesantă, mai ales pentru actualitatea subiectului, dar și pentru concluzia finală: „Pourquoi le livre papier résiste au livre électronique?” *Da, cartea tipărită va rezista în concurența cu cea electronică!*

Citesc în revista locală *Brive mag*, în editorialul semnat de dl. **Frédéric Soulier**, primarul orașului (maire de Brive): „L'émotion sera aussi au rendez-vous, grâce à l'association «Les Malraux et la Corrèze» présidée par François David, qui a initié la soirée théâtrale d'ouverture avec la pièce *Le Crépuscule*, adaptée du célèbre ouvrage d'André Malraux *Les chênes qu'on abat.*”

Dl. Frédéric Soulier

În rolul generalului De Gaulle, un actor unanim apreciat - Philippe Girard, - iar în rolul lui André Malraux, un alt actor, la fel de bine cunoscut - John Arnold. Un binemeritat omagiu adus marelui scriitor, dispărut acum 40 de ani.

Pe parcursul a trei zile - 4, 5, 6 noiembrie - au avut loc peste 60 de manifestări, pe cele mai interesante teme, din cele mai diverse domenii - „Cogito ergo sum” impunându-se ca un veritabil motto. La dezbateri au participat, deopotrivă, scriitori și cititori.

Totul într-o vibrantă emoție de o aleasă sărbătoare. Am văzut copii mângâind coperte de carte, ca și cum ar fi mângâiat niște obraji dragi. Am auzit și asemenea dialoguri:

- Ți place, puiule?

Răspunsurile erau aceleași, șoptite sau

Actorii *John Arnold* (în picioare) și *Philippe Girard* (aplecăt)

rostitute doar din priviri:

- Oui!
- Voilà!...

Am văzut și ceva ce nu credeam că se mai poate întâmpla. Deși ar fi trebuit să bănuiesc măcar. Un domn mai în vârstă, probabil și mai necăjit, a privit îndelung o carte despre satul francez: „Villages de charme en France”. Un album uriaș și de o frumusețe aparte, ca realizare tipografică și ca ilustrație. În mod sigur, și ca realizare istorico-literară. O enciclopedie. O enciclopedie, mai precis spus. Omul a dat să se îndepărteze. Șovăielnic, în mod vizibil. Cu părere de rău. Dar, surpriză: o doamnă de la standul respectiv, văzând totul, l-a oprit pe acel domn.

- Domnule, ați vrea să deveniți posesorul acestei cărți?

- O, doamnă, e doar un vis,... un vis imposibil... o dorință irealizabilă... eu sunt țăran.

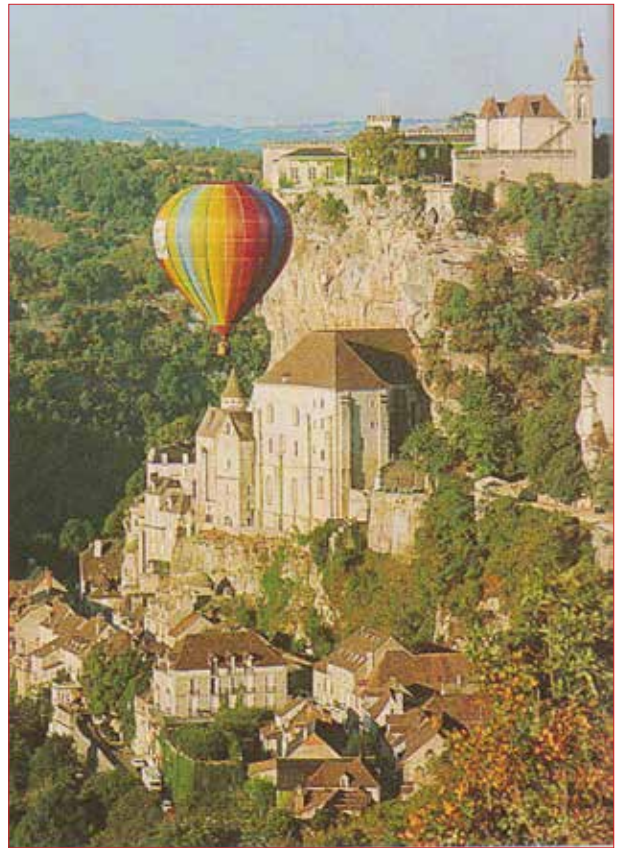
- Dar sunt și vise care se împlinesc, domnule. Iată! Această carte este a dumneavoastră. Vă rog să o primiți.

Fericitul nu a mai avut puterea să mulțumească prin cuvinte. A sărutat mâna doamnei, după care și-a dus palmele la ochi. Printre degete se strecurau picături de rouă...

În casa lui Christian și a Adinei, am avut marea surprindere și marele noroc de a răsfoi și eu acel album enciclopedic. Printre altele, am revăzut imagini de prin sate medievale prin care trecusem în anii anteriori. Rocamadour (secolul al XI-lea), Collonges la Rouge („Satul roșu”) și altele încă, toate bucurându-se nu doar de lumina cărților, ci și de o îngrijire specială din partea autorităților. Mă sfiesc să fac raportare la alte spații, care îmi sunt mult mai bine cunoscute. Și mai apropiate.

Pentru recunoașterea valorilor deja consacrate, dar și în scopul stimulării valorilor în devenire, și această ediție a Târgului de carte de

la Brive la Gaillarde a oferit importante premii. *Premiul pentru Limba Franceză* a revenit scriitorului Philippe Forest, pentru întreaga sa operă. „Le Grand Prix de la Poésie de l’Académie

Rocamadour

Mallarmé” a fost acordat lui Gérard Bayo, pentru volumele *Neige* și *Vivante étoile*. Pentru tinerii scriitori au fost conferite două premii: Éric Senabre („Le dernier songe de Lord Scriven”) și Charlotte Bousquet („Tant d’étoiles dans la nuit”). În motivație se face precizarea: „Acest premiu se acordă în scopul sensibilizării adolescenților la lectură și a fost jurizat de tineri colegieni și liceeni briviști”. Marele public, al cititorilor, a recompensat pe un scriitor originar din Brive la Gaillarde, Franck Bouysse, pentru lucrarea „Plateau”.

Aspect general al Târgului de Carte, organizat în... piața agroalimentară a orașului (!)

Caracterul internațional al manifestării a fost dat, printre altele, și de participarea, ca invitați speciali, a unor personalități literare de peste hotarele Franței, între care italianul Antonio Moresco și britanicul Jonathan Coe.

După trei zile de spectacol de gală, Târgul de carte din orașul francez Brive la Gaillarde s-a încheiat. Generosul spațiu a redevenit la starea inițială, de piață agroalimentară. Ecurile manifestării reverberează încă. Se mai aude foșnetul șoptit al filelor de carte răsoite de degete vibrânde. „Pourquoi lire?” „C'est un mouvement qui donne de l'équilibre”. Cartea scrisă cu condeiul și tipărită pe hârtie

are asigurată Veșnicia. Ceea ce, în mod sigur, principalii organizatori - Primăria, prin primarul Frédéric Soulier, prin viceprimarul Jean-Marc Comas și prin consilierul municipal Jacques Veyssière, dar și mulți alții, benevoli - au înțeles, gândurile lor scrutând de pe acum orizontul anului 2017. Ca punct de pornire, între multe altele, două cifre: 60.000 de vizitatori și peste 700.000 de euro încasați la această ediție. Sunt fericit că în prima cifră mă înscriu și eu, la numărul 59.999...

Precizare: ilustrația este preluată din materialele publicitare franceze.

CĂRȚI PRIMITE

1. Sonia Elvireanu, *Metamorfoză*, roman, Ed. Ars Longa, 2015, Iași, prefață de Pușa Roth, 170 pagini.
2. Emilian Marcu, *Privegherile vulturului orb*, poeme, Editura Rafet, 2014, Râmnicu-Sărat, 159 pagini.
3. Florin Rotaru, *Umor la rotisor* - epigrame și poezie umoristică, caricaturi de Costel Pătrășcan, Editura EIKON, 2015, București, prefață: George Corbu, 190 pagini.
4. Biblioteca „Nicolae Milescu Spătaru”, *Florilegiu poetic vasluian*, coordonator: Liliana Moga, editura Sfera, 2015, Bârlad, 630 pagini.
5. Constantin Mănuță, *Magia scrisului. Recenzii și portrete literare*, Editura ALL ZENIT, 2016, Iași, 528 pagini.
6. Teodor Pracsiu, *Spiritul și oglinda (Publicistică)*, Editura PIM, 2016, Iași, 153 pagini.
7. Teodor Pracsiu, *Spadasin în haine de seară (Umor)*, Editura Sfera, 2016, Bârlad, 219 pagini.
8. Teodor Oancă, *Microsisteme antropomice românești*, Editura GRAFIX, 2016, Craiova, 172 pagini.
9. Alex. Ștefănescu, *Jurnal secret. Serie nouă (2009-2015)*, Guest star: Costel Pătrășcan, Editura CerintBooks, 2016, București, 319 pagini.
10. Nicolae Busuioc, *Amintiri din bibliopolis. Fascinațiile Iașului cultural*, Editura Junimea, 2016, Iași, 287 pagini.

11. Cornelius Drăgan, *Mușcătura fluturului japonez*, versuri, Cuvânt însoțitor („Mal du siècle”) de Ioan Holban, Editura Junimea, 2016, Iași, 121 pagini.
12. Valeriu Stancu, *Erezie pentru anonimul Borges. Poeme*, Editura Cronedit, 2016, Iași, 188 pagini.
13. Ștefan Amariței, *Eșarfele somnului. Poeme*, postfață („Lumea ființelor volatile”) de Ioan Holban, Editura Timpul, 2016, Iași, 69 pagini.
14. Mihai Merticaru, *101 sonete*, Editura Ideal, 2015, Chișinău, 135 pagini.

CĂRȚI PUBLICATE DE BÂRLĂDENI

1. Petruș Andrei, *Călător prin timpul vieții mele. 70 de poezii*, ediție alcătuită de Livia Andrei, Editura Sfera, 2016, Bârlad, 191 pagini.
2. Petruș Andrei, *Fabule, satire, parodii...*, Editura PIM, 2016, Iași, 159 pagini.
3. Silvia Budescu, *Fugara*, roman, prefață („Romanul unui destin”) de Geo Călugăru, editura nementionată, fără an (probabil, 2016), 403 pagini.

HAI SĂ FIM ȘI MAI SERIOȘI

Fapt istoric notoriu și documentat este că Biblioteca Publică din Bârlad a luat ființă în Noiembrie 1906.

În „cinci minute(le)“ televizate ale d-lui Adrian Cioroianu, dintr-un șir de emisiuni de o instructivitate categorică prin densitate și exactitate informațională, distinsul cercetător ne (re)amintește că «*istoria este cea mai frumoasă poveste*».

Să apelăm la o poveste...

Prin luna februarie a.c. (adică „anul acesta“!), dorind ca în nr. 37 al revistei „Baaadul literar“, care trebuia să apară, și a și apărut, în luna Mai, 2016, să public un articol despre cei 110 ani pe care Biblioteca Municipală „Stroe S. Belloescu“ îi împlinea în noiembrie, m-am înfățișat la „capul“ numitei instituții, propunându-i scrierea „materialului“, fie și în colaborare cu... colegii, lăsându-i, ca ghid, și planul cu titlul *Peste un secol de lectură la Bârlad*. Iată planul: 1. Istoric local-documentară succintă 2. Fixarea locului celor unsprezece decenii de lectură instituționalizată în evoluția urbei 3. Creșteri și descreșteri pe o epură fictivă a dinamicii lecturii 4. Poezia statisticilor, interpretarea și semnificația lor 5. Starea lecturii de azi, impactul cu noile deprinderi moderne 6. Perspective?!

Și vremea a curs! În luna Mai 2016 s-a tipărit numărul 37 al revistei „Baaadul literar“, care, din nefericire sau din alte... rațiuni, a fost ultimul.

Revista a apărut fără articolul solicitat...

Îl mai aștept, ca trofeu (?), și acum. E foarte sugestivă zicerea de demult: „cu răbdare frunza agudului se face mătase“, dar nu pot uita nici diatriba lui Cicero din anul 63: „Quousque tandem abutere (...) patientia nostra?“ iar eu comentez (fără traducere): *teme-te de mânia omului răbdător!*

Chiar dacă evoluția temporală a Bârladului își are rădăcinile în legende fantastice, a căror plauzibilitate acceptă avataruri de basm, povestea lui și-a durat deja un traseu secular. Așezarea a apărut „cândva“, a dispărut uneori, a ars, s-a „ars“ nu o dată, dar a rezistat, făurindu-și un curriculum orgolios, din care și prezentul (istoric) își trage sevele și ambițiile. Afirm, deci, cu temei, că veacurile echivoce (în număr de peste opt!) ale Bârladului confirmă aserțiunea sapientipotentăcioroianiană, fiindcă „povestea“ este spusă în cheie romantică de către băștinașii care s-au născut întâmplător aici, în timp ce eu, „nemuritor și rece“, nu pot fi decât realist, asumându-mi dramul de subiectivitate.

Și pentru că, într-o împrejurare ca aceasta („Oare care-o fi!“) se cere o încheiere bengalică, rog *doamnele, domnișoarele(!)* și *domnii* de la peste centenara Bibliotecă să reflecteze, măcar în pauza dintre momentele de odihnă activă, la vorbele spuse, în 1945, de Thomas Stearns Eliot (1888-1965), ca o completare la lecturile permanente ale domniilor lor: „*Cultura este tot ceea ce face ca viața să fie demnă de trăit*“.

La mulți ani, Bibliotecii! O viață vrednică slujitorilor ei!

„...Profesorul, ca și soldatul, N-are viață personală!”

Profesorul de română nu este un om obișnuit, n-are cum să fie. El e poet și prozator, critic și istoric literar, actor și regizor, e un „minor mare” sau, dacă vreți, un disimulant cu floarea tinereții la butonieră sau în doliu după prietenii pierduți prin cărți prăfuite de uitare. Cu ochi de copil rebel sau cu chip de înger răzvrătit, el e mereu pe marginea prăpastiei amenințat de brânciul vreunui „prieten binevoitor” și e gata să-ți ofere și celălalt obraz dacă-l pălmuești. El e mereu cu capul în nori de poezie și mai puțin cu picioarele prinse de rădăcinile acestui pământ.

Cu Biblia sub cap și cu cele zece porunci sub braț, el păstorește copiii altora, pe-al lui lăsându-l în seama lui Dumnezeu.

N-are timp de prieteni căci... dușmanii au timp de el.

Profesorul de română „ca și soldatul/N-are viață personală”. „Acum tăcerea lui ține loc de cuvânt.”

Dar vă conjur, nu puneți mâna pe Profesorul de Română, căci s-ar putea să vă îmbolnăviți de dragoste de oameni.

Trăind până la obsesie cu teama că s-ar putea să nu știe ce se va întâmpla pe pământ

peste 50 de ani, dar și cu lehamitea adunată în ani că nu reușea să-i mulțumească pe câțiva minori cu aere de alergători de cursă lungă, Cibi, cum îi spuneau prietenii, s-a cam întors cu spatele la lumea aceasta, trăgând, în superbia lui, un foc dintr-o ultimă țigară, într-un lift ce avea să-l ducă spre alte lumi.

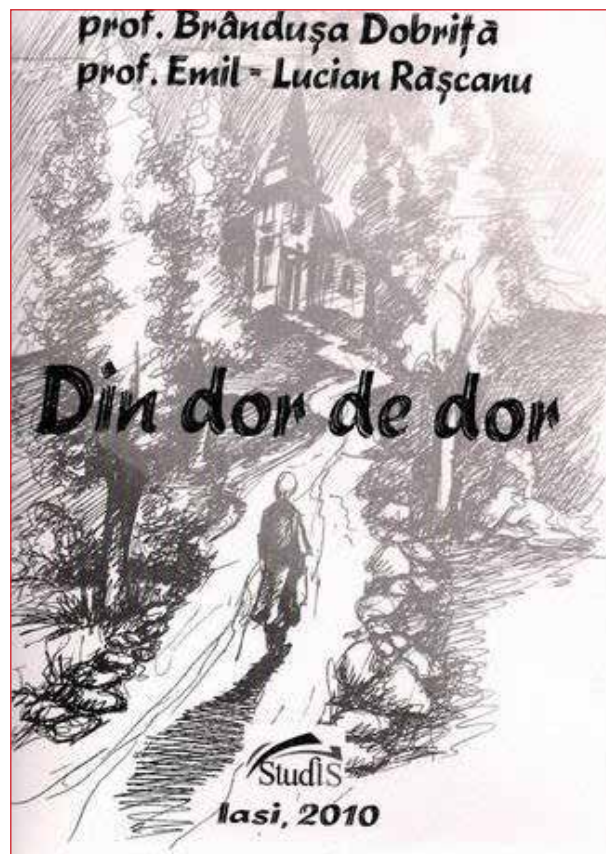
A fost iubit de unii până la adorație, fericiți că au făcut parte din viața lui, el, atât de plin de viață, dar și urât de mulți care n-au înțeles *boemul* din el, „craiu de curte veche”, dar și pentru că nu-l puteau concura. De fapt, Cibi a avut un singur prieten și dușman, *Timpul*, pe care nu l-a putut păcăli, ignorându-l doar.

A fost un devorator de cărți, un caseur desăvârșit, prieten de drum lung pentru mulți care i-au supraviețuit.

Pe cine a iubit? Nu-i greu de aflat dacă ne uităm în jur.

A ars precum o flacăra: intens și puțin. Și acum mă dor ochii de lumina lui și sufletul mă doare de spiritul lui. Celor săraci de prieteni să-și cumpere un Cibi.

Sunt 22 de ani de la dispariția tragică a profesorului de Limba Română, Dobriță lăncică.

CRONOS

Rondelul tinerelor fete
e spada morții mele. Iată
cum vin din nou să mă desfete
cu roata lor catifelată

Arde-n umbra mea deodată
cu senzualele vignete
și roua lui nescuturată
rondelul tinerelor fete

și floarea lor încercănată
o contopesc în menuete
de mirt și ambră descântată;
căci trupul tinerelor fete
e spada morții mele. Iată.

ADONIS MURIND

E dăltuit în frunze trupul tău de mire
floarea palmei albe slobozește sânge
în căușul apei se sleiesc potire
cu numele acelei ce nu te poate plânge

cu stelare coarde cuvintele nătânge
îți legară ochii și buzele-n porfire
scutul greu al pietrei ne-ngăduit te strânge
și-i dăltuit în frunze trupul tău de mire

am încrustat aloe în carnea mâinii stânce
tipicul din libații l-am ridicat zidire
și am stropit cu ambră. Dar n-am putut înfrânge
hotarul alb și rece ce-n zodii de nadire
din floarea palmei albe slobozește sânge.

ACTEON

Cu trup involt, brudiu, suleag,
pândesc în arc să îmi răsară
să-nchid în tolba de pribeag
o interzisă floare rară

mi se desprinde a primăvară
brațul drept cu care trag
când vine ea din noaptea clară
cu trup involt, brudiu, suleag

îmi poartă umbletul prin vară
ochi înțelept, ca de moșneag.
La ceas târziu - când umbra ară
cărare nouă spre hugeag -
pândesc în arc să îmi răsară.

*Deschid ochii.
Pe Iancică Dobriță
nu-l vede nimeni, decât eu.
El trăiește și va trăi
atât timp
cât cei care l-am cunoscut
ne vom aminti de el
așa cum a fost:
o culme printre niște văi
care îi duc dorul.*

Mihaela MANU

Micimea lumii

În adâncimea de praguri a trupului,
Firave stele răzbat aprinse coaja nopții,
În umbletul sângelui, pe meleaguri
Nesfârșite

Mâinile catifelate - sălașul delicatelor atingeri,
Sunt unghere luminoase pentru aștri,
În fantele infime ale pielii, în iureșul pulsațiilor

Lăuntricele nemărginiri ascunse
Țes covorul fulgerelor minuscule,
Pojghița goliciunii desfoaie micimea desăvârșită
A lumii.

Icar, deasupra fericitelor orașe

Cometele cerului, aceste
Apoteoze rotunde ale sensului,
Dansatoare în marele festin luminat,
Perle în Părul Berenicelor noastre,
Înfulecă sufletele, jonglează cu focuri
versicolore,
Cufundă flacăra în râul viitoarelor secole...

(O fereastră însoțită desparte
Ziua de mâine de ziua de poimâine,
Franjurile buzelor roșii de rana
Fulgurantă a morții.
Raza diamantină din ochiul aflat
În agonie deslușită naște
Universul plăsmuit - focul de artificii
Înălțându-se pe cer cu viteza luminii)

La zenit, la nadir, zburătorul Icar se zbate
deasupra
Fericitelor orașe

Focul de jărat întru cenușa serii

Călătoarele lăcuste rod lacom
Cripta făgăduitelor minuni

Sub dalele de bronz
Refluxul de viață sună oriunde

Semințele se ivesc din crăpăturile
Pământului pentru cuceririle științei

(Toate serbările memoriei,
Toată hărmălaia de la porțile orașului
Răspândesc miasma suburbiilor)

Sorocul marilor seisme pornește
Spre biserici, piețe și iconostasele aprinse

Oamenii se risipesc în aventurile lumii
Sub focul de jărat întru cenușa serii

Furia neputinței

Absența vine în momentul impasului,
În clipa dureroasei întreruperi,
La capătul zidului găurit
De forța întunericii inconștient,
Purtând urmele chipului tău, firește, viu -
Oglindă gură de peșteră a neputinței

Glasul mut al asceților

Astrologul și tăietorul de lemne,
Finanțistul și animalele bolnave,
Cu toții au surâsul hăituielilor enorme
În imagini de grotă, în adâncite cripte -
Iluminări ale triumphiului rece al
Pietrei șlefuite

Arhitecții bazilicilor cu înalte cupole,
Manipulatorii frumoaselor hărți de navigație,
Matematicienii retrași în galeriile
De gheață ale formulelor...
Răscolesc optica filosofilor lustruitori de
pahare,
Tatonează sârma ghimpată a prăpastiei,
Încearcă capătul firului dungat al păianjenului

Însuși poetul arcuind cu gingășie verbele
Reînnoadă glasul mut al asceților -
Cerșindu-și dreptul de a gusta dinăuntru
Veșnicul surghiun al poemului

Urmele pașilor plutesc pe ape

Pe zăpada albă urmele pașilor sunt încă
proaspete.
De astă dată, ele se vor topi la primăvară,
În șiroaie de apă curată.
Meandrele pâraielor șerpuiesc spre ocean,
Acolo urmele pașilor plutesc pe ape

Fervoarea metaforei

Cavalerii cuvântului răstoarnă nostalgia
Scribului cu mii de mănuși de trufie.
Fiecare în parte se duce și vine aproape,
Păgâni în vicleana/neglijenta dispariție
A textului

Orgoliul de o clipă smulge în pripă
Măștile oamenilor și lumina soarelui,
Căutând prin hrubele orașului
Cravata pierdută a operei literare

În nopțile cu picioare prelungi,
Pe coama viselor se plămulesc fabuloase
imagini
Lucind tot mai sus în fervoarea metaforei,
Re-alcătuind sămburele de aur al vocabulelor -
Liantul afectului pe cadranul solar
Al vieții

Omul care sunt

Viețuiam și mă aflam întotdeauna acolo

Visam oare?

M-am privit cu luare-aminte în oglinda
unduitoare
A lacului - și tot nu mă cunoșteam îndeajuns

Trebuie să fiu cast să nu mă văd:
Fără gură,
Fără mâini,
Fără ochi,
Fără cap,
Fără...

Adunându-mă iar
Sub zece mii de fețe binecunoscute
Voi rezidi omul care sunt

Căderile

Eu cred că cea mai grea este căderea-n uimire,
Decât căderea pe gânduri cu mult mai ușoară,
Precum niște lungi bățalii purtate-n neștire,
Terminate cu o izbândă dulce-amară.

Numai Feștii-Frumoși ar mai putea să se mire,
În timp ce zmeii își pun buzduganul pe țară;
Eu cred că cea mai grea este căderea-n uimire,
Decât căderea pe gânduri cu mult mai ușoară.

Eu mă și pregătesc pentru a doua venire,
Cu chipul meu trist, metamorfozat în vioară,
Să-mi murmur căderea ca pe o veche doinire,
Când oamenii își aștern pentru somnul de seară.

Eu cred că cea mai grea este căderea-n uimire.

Împăcare cu neputința

Să mă ridic la cer nu sunt în stare,
Mi-s tăpile lipite de țărână,
Privirile mi le-am pierdut în zare
Și fruntea mea se simte prea bătrână.

Nu mă mândresc cu buna mea purtare,
Sunt fericit că m-am născut din grână;
Să mă ridic la cer nu sunt în stare,
Mi-s tăpile lipite de țărână.

Îmi este zborul veșnică visare
Și doar dorința către vis mă mână.
M-am împăcat cu gândul, prin urmare,
Că visul cu iluzia se-ngână -

Să mă ridic la cer nu sunt în stare.

Trădările

De-o vreme trădările nu mă surprind,
Au devenit o practică comună.
Prefer de-aceea să mă retrag pe-un grind,
Din nuferi albi să-mi împletesc cunună.

Dintr-o scânteie mai pot să mă aprind
Să ard definitiv sub clar de lună;

De-o vreme trădările nu mă surprind,
Au devenit o practică comună.

Ci brațul drept spre soare îl întind
S-aduc căldură pentru vreme bună,
Lumina lină s-o aprind fiind
Și candelă și bucium care sună.

De-o vreme trădările nu mă surprind.

De ce...

De ce mă doare capul oare?
Sau poate gândurile dor,
Ori doar privirea mea mă doare,
De prea mult soare, prea mult dor!...

Mă dor și păsări călătoare,
Pentru că eu nu pot să zbor;
De ce mă doare capul oare?
Sau poate gândurile dor.

Aștept o ultimă mișcare -
Să mă prefac în călător,
Să mă ridic mai mult spre soare
Sau spre pământ să mă strecor.

De ce mă doare capul oare?

Nu mă pregătesc

Eu nu mă pregătesc de plecare.
Când am să plec de fapt nici nu știu.
Prefer să mă mai bucur de soare.
Să mai sorb din ulciorul cel viu.

Plecarea mea va fi oarecare,
A unui rătăcit prin pustiu;
Eu nu mă pregătesc de plecare,
Când am să plec de fapt nici nu știu.

E ca o ultimă încercare
De a crede că pot să mai fiu
Măcar o urmă pe ultima cărare
Ce duce spre un timp prea târziu.

Eu nu mă pregătesc de plecare.

Căldurile de vară

Căldurile de vară mă înmoaie,
Prin uși deschise am făcut tiraj.
Dansează orizontul a miraj,
Mă simt de parcă am ieșit din baie.

Un gât de apă e un foc de paie,
Iar soarele coboară în picaj;
Căldurile de vară mă înmoaie,
Prin uși deschise am făcut tiraj.

Parc-aș purta un cojocel de oaie,
Cum am văzut în iarnă prin Siraj.
De-aș mai avea o boabă de curaj,
M-aș cățăra pe vârf de Himalaie.

Căldurile de vară mă înmoaie.

Ultimă osândă

Aș mai primi o ultimă osândă -
Pe umbra nopții vreau să mă răzbun,
Sub care lotrii stau mereu la pândă,
Cu durdele ascunse sub zăbun.

Am fost și eu, dar fără vreo izbândă,
Rătăcitor prin codrul de gorun;
Aș mai primi o ultimă osândă -
Pe umbra nopții vreau să mă răzbun.

Privirea mea era și-atunci mai blândă.
Aveam și o vădană-ntr-un cătun.
Mă mângâia cu vocea ei arzândă
Și mă-ndemna din codru să m-adun.

Aș mai primi o ultimă osândă.

Chin mare

S-a încheiat o săptămână
De când n-am pus în gură vin.
Mi-a spus un doctor să pun frână
Dacă voiesc să mă mențin.

Mă simt acum ca o fântână
Secată pe-un tărâm străin;
S-a încheiat o săptămână
De cân-n-am pus în gură vin.

Mă simt mai moale ca o lână
Și istovit de-atâta chin
Mi-e dor de vița cea bătrână
Și serile cu vin-pelin.

Că n-am băut de-o săptămână.

De-ale gâtului

Un gând ascuns mă tot înțeapă,
Ca o albină astă-vară,
Să nu mai pun în gură apă,
Să mă adăp doar cu Zghihară.

Cu fumătorii nu-s de-o teapă,
Am renunțat și la țigară;
Un gând ascuns mă tot înțeapă,
Ca o albină astă-vară.

Cu pai făcut din cozi de ceapă
Sorb vinuri negre din pahară
Și-mi slobod pleoapă peste pleoapă
După ce beau licori de ceară.

Un gând ascuns mă tot înțeapă.

Atunci când

Atunci când nourii se strâng
Și cerul pare că dispăre,
Se mișcă frunzele în crâng
Și oamenii visează soare.

Săgeți de ploaie se răsfrâng
Și ochii dau în lăcrimare
Atunci când nourii se strâng
Și cerul pare că dispăre.

Când toate cele parcă plâng
Se naște o ciudată stare,
De bucurie și de tâng,
De zi de post și sărbătoare.

Atunci când nourii se strâng.

Toamna

Toamna poama când se coace,
Graurii s-aștern pe treabă -
Ei culeg în mare grabă
Struguri plini de vin(o)-ncoace.

Începând să se strofoace,
Podgoreni se întrebă
De ce poama când se coace,
Graurii s-aștern pe treabă?

Ca să umpli poloboace
Este bună orice boabă,
Prin urmare n-ai ce face:
Fă-te rob și fă-te roabă.

Toamna, poama când se coace!

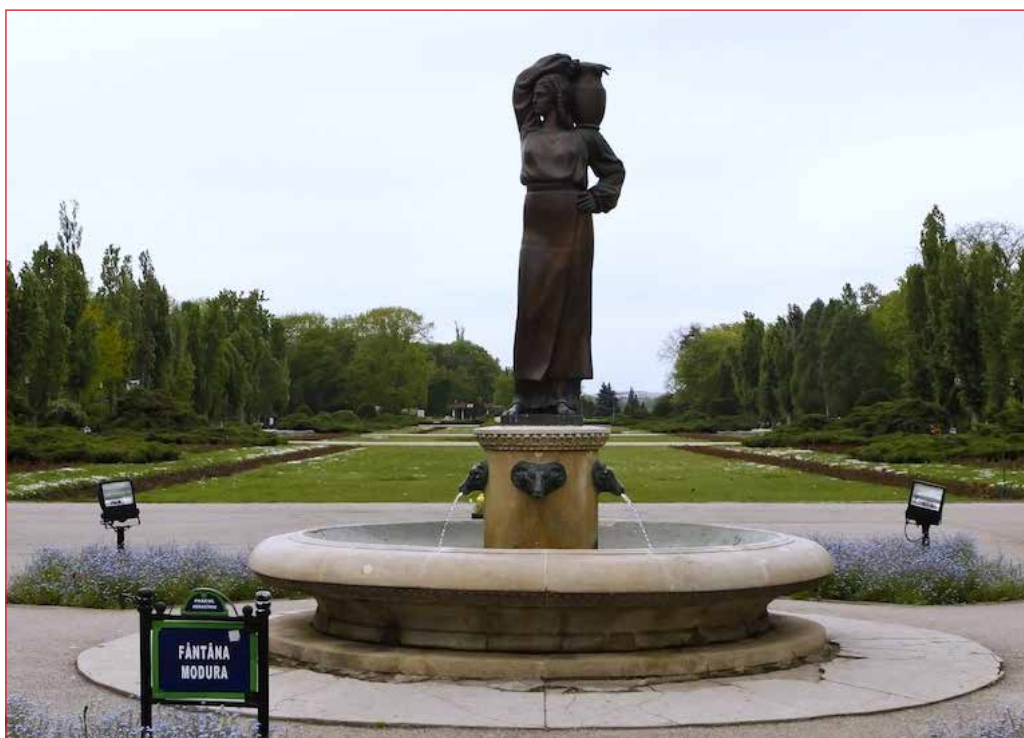
Oricât de amuzant și ridicol mi se relevă prezentarea omului - voit nou - în cadrul/ interiorul curentului realist socialist, în toate formele artei, dar mai ales vizibil în pictură și sculptură, o cercetare mai serioasă a acestuia se impune. Dezbateră polemică e mai la îndemână, dar concluziile n-ar trebui să decurgă din forma polemică a ei, ci din esența subiectului care n-ar evita cauzele, fiindcă efectele - chiar dacă tardive - nu demonstrează că realismul socialist și-ar fi atins scopul. Dovada primă este că orânduirea socialistă însăși a clacat, dispărând. Ceea ce numim noi azi sechele, nu sunt decât niște deprinderi care se manifestă mai mult mimetic decât conștient.

Ăsta-i un punct de vedere încă insuficient abordat, incomplet tratat. De aceea, îmi îngădui să gândesc la o amplă expoziție de tablouri din timpul incriminat, grandioasă prin numărul imens de exponate, care, deschisă publicului larg și eterogen (poate chiar în spațiul megaloman al Pavilionului Expozițional de lângă Casa [Scânteii?!] Presei), ar însemna mai mult decât nu știi câte procese ale comunismului. Inteligent vernisat, bine vorbit, clar exprimat, direct explicat, vernisare punctată și de momente literare și muzical-corale (căror să li se stabilească cu genialitate „clipa“!), ar pleda

pentru anticomunism mai perfect decât zeci de emisiuni tv. anoste, certărețe și nefinalizate.

De unde lucrări de artă? Sunt pline toate depozitele tuturor muzeelor din țară, ba chiar și unele magazii ale Caselor de cultură ale sindicatelor (sic!) cu „pânze“ repartizate pe bază de liste, și „plătite“ de... partid. Să vă amintesc niște nume consacrate de artiști notorii care au „realizat“ - la cerere sau din proprie inițiativă „patriotică“ - lucrări de adevărată artă picturală, dar care „sufereau“ din pricina subiectului, al mesajului. Iată: Traian Brădean, Radu Aftenie, Virgil Almășanu, Corneliu Baba, Constantin Baraschi, Sabin Bălașa, Iftimie Bârleanu, Boris Caragea, Vasile Celmare, Ion Brăduț Covaliu, Vasile Grigore, Marcel Guguianu, Dan Hatmanu, Ion Irimescu, Ion Jalea, Ana Lupaș, Ovidiu Maitec, Gabriela Manole-Adoc, Viorel Mărginean, Cornel Medrea, Ion Pacea, Constantin I. Popovici, Corneliu Vasilescu, Gheza Vida, dar și alte zeci și zeci de artiști care au întregit și întărit moștenirea noastră artistico-spirituală.

Arta, în niciuna din formele ei, nu e benefic să fie etichetată conjunctural, analiza ei obiectivă și nepătimășă însemnând altceva decât gâlceava instinctuală.

Textul trimis de tânărul „romancier“ din B., fragment al romanului *Prieten cu lincșii*, l-am citit cu destulă atenție și, de data aceasta, împotriva obiceiului de demult ce-l am, am renunțat la recitare. Recunosc: n-am plesnit de satisfacție, dar nici nemulțumit de lectură n-am rămas. Nu știu cât câștig aș fi avut cunoscând vârsta autorului, ca să-mi dau cât de cât seama de experiența lui de viață, însă, chiar proveniență letristă de-ar avea, subiectul mi se pare miraculos. Abia o atare constatare, surprinzătoare, explică meandrele evoluției acțiunii pe care mai mult o intuiesc decât o urmăresc, dar și aparent ascunsele comparații (regale, pot zice!) între caracteristicile eminamente instinctuale ale regnului animal și, aceleași, supuse conștiinței oricând pasibile (vai!) de manipularea unui *monstrum hominis*.

Tinere „romancier“, un asemenea subiect „suferă“ de o magnanimitate cu dimensiuni care depășesc, momentan, puterea mea de vizualizare, motiv suficient pentru a mă îndoii omenește, cel puțin deocamdată, de reușită. Un roman nu poate fi inventat în totalitate. Necunoscându-le, mă feresc să aduc în discuție vreun pretext biografic, vreo memorialistică familială orală, poate și niște documente ale neamurilor apropiate sau care i-au fost înmânate de cunoscuți ori prieteni. Dar chiar de-ar exista toate, la care adaug, serios și încrezător, imaginația creatoare a „tânărului“, ele vor trebui clădite într-o structură care să se supună unor reguli obligatorii.

Las deoparte curgerea acțiunii, care pare a avea fluentă; las pentru alt prilej discuția despre fiziomiile și fiziologiile personajelor - ar putea fi niște reușite Ana și Flynn -, nici chiar dialogurile nu pot rămâne în afara unor elogii conjugate cu suficientă speranță. Vreau să insist însă asupra lexicului, el fiind în orice scriitură, chiar și-n cele proaste, osatura fără de care nimic nu rezistă. Cunoașterea perfectă și integrală a limbii în care scrii nu e o cerință facultativă, ci **sine qua non**. Prefer să mi se impute exagerarea decât să mi se reproșeze că accept concesiile de dragul generozității. Adevărata prietenie e cea flancată de onestitate, iar aceasta se cultivă prin conștiințiozitate, deși când perseverezi în a învăța bine și mult poți fi socotit tipicar. E un risc pe care mi-l asum. Iarăși deci...

Tânărul e un ambițios. Se simte din prefigurarea orgolioasă a viitorului transparentizat prin fragment. De ce orgolioasă? Îl divulgă limbajul încă necopt, dar grăbit și veleitar, împănat cu lexeme inabil folosite în contexte epatante. De pildă: „*Era un sentiment pe care nu îl (sic!) mai experimentasem*“. Simțămintele nu se „experimentează“ aprioric. Sau: „...mă simțeam

mai puternic și mai distructiv...“ Semantica nu trebuie forțată niciodată. Ori: „*Am rămas deci aici, în satul în care am eșuat a-l apăra*“, deși eroina ar vrea să ne spună că a încercat, probabil, de mai multe ori și, în cele din urmă, a renunțat.

Există și un simț al limbii, pe care orice scriitor trebuie să-l aibă. El se probează și prin exercițiu permanent și chibzuit, asemenea deprindere formându-se din anii fragezi ai școlarității, prea rar mai târziu. Într-un text artistic, mai cu seamă când nu se pune problema relevării unei anume însușiri caracterizatoare a cutărui personaj, greșeli ca următoarele nu pot fi acceptate nicicum: „*fără a știi exact cum de eram capabil a le rosti...*“ și încă: „*N-o să mai poți fii!*“ Fără comentariu!

Astăzi „navigatorii“ pe internet nu mai au, ca preocupare expresă, grija pentru punctuație și ortografie. Virgula *încă* nu e decorativă și aleatorie. Tânărul nostru e adesea indecis în folosirea acestui semn.

În legătură cu căutarea (de creatori printre tineri): săpăm pentru a găsi comori, deși de cele mai multe ori truda e în zadar. Căutăm comori; niciodată țărână. Dar nu disperăm, în caz de eșec...

Spusa mea nu infirmă harul (talentul), care, la rândul-i, nu împinge în derizoriu munca. Totuși, cu multă prudență, trebuie acceptată ideea lui Lessing (*Emilia Galotti*, dramă) din replica: „Rafael ar fi fost pictor mare, chiar fără mâini“(!). Dar acolo unde intuim (subliniez și eu: *intuim*) talent, ar fi păcat să nu le inspirăm încredere... Câteva pagini nu pot fi edificatoare (în majoritatea zdrobitoare a subiecților) pentru confirmarea talentului. Sau pentru infirmare. În dificultate s-ar afla oricine când i s-ar cere părerea, bazându-se doar pe aceste firave argumente. E prematur să mă pronunț. Dacă nu pătimesti de infatuare; dacă nu-i desconsideri pe ceilalți dintr-o posibilă breaslă; dacă nu ai prejudecăți legate de citirea unor mii de cărți de și despre literatură; dacă nu crezi că gramatica LIMBII ROMÂNE este o trebuință benevolă; dacă nu vrei să-ți faci din scris o profesiune; dacă ești și vei fi receptiv în toate; dacă..., ai toate șansele să te împlinești în imaginea care-ți animă aspirația.

Finalul textului, final de roman sau de capitol de roman, posedă câteva atuuri care mă îndreptățesc să rămân încrezător în steaua Sa. Cheia aurită a succesului nu se află la noi, ci numai și numai în pretențiile sale, cu condiția ca acestea să nu se usuce niciodată de nădușeala osteneții zilnice.

25 februarie 2016
Bârlad

Mătușa Aglaia

Zi de vară fierbinte. Soarele se cațără parcă pe trepte de foc... Fiecare clipă însemna încă o găleată de jar aruncată peste fire. Mătușa Aglaia, femeie voinică la vremea ei - care nici acum nu s-ar da încă pe una tânără și neînvățată cu greul - urcă dealul Dobrinei cu pas măsurat. Din când în când, trebuie să pășească peste linia ferată care urcă ca un șarpe, încolăcindu-se pe după te miri ce tufă sau dâmb... Schimbă traista de pe un umăr pe altul cu icnet de efort, dar nu se oprește decât pe când a ajuns la mijlocul dealului. Și nici atunci nu s-ar fi oprit dacă nu s-ar fi întâlnit cu loana, nevasta lui Petrache, nepotul ei.

– Da' undi ai pornit, mătuș' Aglai', pi așa o căldurî?

– Întreabî-mî sî ti întreb. Cî și tu, cum vād, ai plecat la drum, di parcî te-o fugărit barbatu' di acasî.

– Apâi atâta i-ar trebui lu' Petrachi, sî încerci numai sî dischidî vorba di așa ceava, c-apâi nu mai mânâncî el mânări caldî cât îi hău'și dudău'! Șîi... noaptea i-oi întoarci un fund di l-a apuca tăti năbădăili... Da' dacî tot m-ai întreabat, apâi ia sî stăm gios la umbra tufarilor di colea și ț-oi povisti...

Mătușa Aglaia a lepădat traista de pe umăr cu un oftat de ușurare... loana, tinerică și sprintară, numai cu o bocceluță în mână, s-a așezat, răsfrîndu-și fusta înflorată pe iarba proaspătă...

– Ei? la spuni, loanî fata me', undi te-ai pornit?

– Mă duc la popa din sat di la mini. Popa cari ne-o cununat...

– Da' ci treabî ai tu la popî în mijlocu' săptămâni'?

– Apâi știi și matali cî di când m-am luat cu Petrachi, și uiti îs atâta ani, iar eu n-am rămas gre'

niciodatî. Și or fi vreo cinci ani de atunci.

– Și ci sî-ț faci popa? Șîi...

– Ei, și matali... Am auzât cî știi sî citească și la o vreme îț vini norocu'... C-apâi când sî avem copchii? Când om fi bătrâni?

– Întâi și-ntâi, îi tânăr părintili aista?

– Apâi a ave' cam pi aproape di cincizăci di ani...

– Și la câti le-o citit, tăti o ramas greli?

– Cam tăti...

– Dacî-i așa, atunci sî știi tu fata lelii cî bunâ-i di prăsâlî popa aista!

– Nu grăi și matali așa... cî faci pacati, mătuș' Aglai'.

– Ci mai contează un pacat în plus pi lângî gramada pi cari am făcut-o... Mai ales în tinerețî...

loana, toată numai nuri și vâlvățai plecate de sub gene, a întrebat-o pe mătușa Aglaia:

– Doar nu-i fi mers și matali pi la pochi, ca sî faci copchii' pi cari i-ai avut...

– Și încî pi la câț'! - a răspuns mătușa Aglaia, cu clipet șiret de pleoapă...

– De câte ori ai fost la popă?

– Ei... Mai știi eu di câti ori? Da' știi cî nu iara săptămâni sî nu merg la popî. Și asta vo câțva ani la rând...

– Și ai ramas gre' răpidi?

– Nu pre'. Da' pi urmî, dupî ci l-am făcut pi Niculai, mergem la popî sî-i mulțămesc pentru agiutori și pi rând i-am făcut pi Costicî și pi Petruțî... Pi urmî... Ei, pi urmî popa o găsât pi alta mai tânărî pi cari s-o agiuti... Da' nu mi-ai spus dacî ai mai fost la popa aista.

– Îi pentru prima oară. Nu îndrăznem eu sî merg, da' m-am întâlnit cu el amu' douî zâli și m-o întrebat: „Tu, loanî, ai copchii?” „N-am, părinti”. „Atunci vinî pi la mini și ti-oi agiuta...” „Cum, părinti?” „Apâi ț-oi citi... Ti-oi mai... sfătui... Om vide noi cum a mergi treaba...”

– Apâi sî fii în ceasu' ceal bun, loanî. Și dacî popa îi... vrednic, țâni-ti di el!...

– Așa oi faci, mătuș' Aglai. Da' nu mi-ai spus undi mergi matali.

– Eu mă duc la un prietin de-a lui Gheorghî. Avem o datorii la el și îi duc niști brânzi, niști carni di mânzat și o steclî cu rachiu...

După ce s-au săturat de cislă, s-au ridicat și, luându-și rămas bun, a plecat fiecare la treaba ei... Mătușa Aglaia și-a aburcat traista pe umăr și a pornit cu pas hodinit spre creasta dealului. Mergea cu spor, întâlnind destul de des linia de tren care îi tăia mereu calea... La un moment dat, tocmai când era gata să pășească din nou peste linia

ferată, din dreapta a apărut trenul cu locomotiva toată numai fum și gâfâind mai-mai să-și dea ultima suflare... Mecanicul, care ședea la geam ca de obicei, zărind-o pe bătrână călcând soldățește pe lângă garnitura de tren, a strigat:

– Hai mătușă, urcă în tren, că ți-a fi prea greu să duci traista ceea!

– Nu mai urc, dragu' mami', pentru că mă grăbesc!!!

Mătușă Ileana

Parcă o văd. Vioaie, ațoasă, stăpână pe gânduri ca niciun altul. Nimeni nu putea spune că duce în spate optzeci și șase de toamne... D-apoi, dacă la vârsta ceea nu s-ar fi dat pe nu știu câte fete, trebuie să ne închipuim cam cum călca ea la vreo treizeci de ani! Și apoi, de când o știa lumea, în urma ei fumul de la țigară se vălătucea ca în urma unei locomotive cu cărbuni! Numai bietul moș Costache știa „câte parale face baba me”, cum îi spunea el.

Doamne, câte a avut de îndurat de la ea! Era cam molâu din fire și, spre nenorocul lui, mai avea și un astm. Asta l-a făcut să nu poată merge vara la câmp - ca orice gospodar. Așa că acele treburi le făcea mătușă Ileana, ca un adevărat bărbat...

– Costachi, eu mă duc și ar palanca ceea di pi deal. Vez' că s-o zvântat de-a ghinilea și dacî n-oi ara amu' apoi nu mai mănânci tu măligî cum nu-s eu preuteasî. Sî ai grijî di gobăile celea, sî nu dei' hultanu' în eli și sî hrănești cloșca, că a cheri nimâncatî și însatati pânî oi vini eu...

– Lasî, Ileanî, că am eu grijî...

Abia ieșea mătușă Ileana pe poartă, că moș Costache dădea fuga la cotețul gobăilor. Le dădea drumul afară și le punea de mâncare pentru toată ziua. „Na! Mâncat', fetili tati', da' sî nu mă spuniț' la babî, că moartea-i pi voi!” Cloșca era hrănită și adăpată „regește”...

După ce toate treburile erau - după părerea lui - puse în ordine, alerga la ascunzătoarea unde își pitea de fiecare dată undița și trăistuța în care... se mai nimerea să aducă seara, când se întorcea de pe baltă, câte un chitic-doi acolo... Le scotea și le drămăluia din priviri. Așaaa... Undița îi bunî. Momeală... am. la să văd eu dacă mai esteee... Da' ia uiti! Stecluța îi goalî”. Alerga ca un spiriduș la „dimigeanî”, unde încă se mai găsea ceva țuică de tescovină făcută astă toamnă... Cât era de „astmatic”, atunci când era vorba de vreo treabă la câmp sau chiar prin gospodărie, tot pe atât de fără nicio grijă sau supărare - înarmat cu tot ce-i trebuie pescarului - pleca spre balta din capul gârlei...

Ei! Da' venea și seara când mătușă Ileana, frântă de oboseală și flămândă, trăgând din țigară haiducește, ajungea acasă. În curte, liniște deplină. În casă, țipenie! „Da' undi-i gheavulu' ista, bătu-l-ar Dumnezău? Ti pominești că iar s-o dus pi baltî și sî uiti în curu' draculu' cât îi zâua di lungî... Nu-i așa că Ileana - proasta - sî duci sî tragî la plug ca hargatu'?!... Sî duci! Apâi lasî, Costachi,

cî vii tu acasă!!! Și, cu gândul răzbunării înfipt în inimă, mătușă Ileana - pufăind din țigară de ziceai că i-a luat foc gospodăria - cutreiera ograda în lung și-n lat...

Abia pe când soarele dădea să treacă după deal, în lungul uliței apărea și moș Costache. Cu pălăria trasă cam pe-o sprânceană, purtând undița pe umăr, în mână ducând trăistuța în care se zbăteau câțiva chitici, călca agale... Pe chipul lui nu se putea citi nici un fel de grijă... Ba uneori mai și fluiera, așaaa... doinit. Vorba ceea: „Ce-am avut și ce-am pierdut”. Mătușă Ileana îl zărea de departe... În clipa următoare, aprindea o nouă țigară, chiar dacă între degete avea una fumată doar pe jumătate... Și, pufăind din țigară de săreau scânteii, se repezea la porțiță... Nici n-apuca bietul moș Costache să deschidă bine porțița, că trăistuța cu cei câțiva chitici îi și zbura din mână...

– Ai venit? Ai? Lumea chicî din chișioari di truditî ci-i și tu ti duci pi malu' gârli' și stai cu ochi' înfipti în fundu' lu' Scaraoțchi cât îi zâua di lungî!!! Na! Na, saturâ-ti di pești! Na! Și buf! Și poc cu traista de pământ... Săraccii peștișori! Ce vină aveau? Când obosea, arunca traista cât colo.

– Amu' ie și mănâncă-i, doar știi cum sî zâci: că dacî mănânci pești di undiți și măligî di râșniți te-ai făcut gospodar - sfârșea mătușă Ileana cu năduf.

Aproape de fiecare dată când se petreceau asemenea scene în curtea lui moș Costache, pe la poartă se ițea unul sâsâit și puțin la minte, care i se adresa mătușii Ileana peste gard:

– Tu, Ileanî. Tu doar știi că eu am vrut sî ti ieu când iaram flecău da' tu n-ai vrut sî merzi după mini... Uiti amu si pășasti...

Atât îi trebuia mătușii Ileana, că punea mâna pe măturoi și pornea spre poartă:

– Iii!!! Tu-s irozî mă-ti! Stai, că ti oblojăsc eu și ti discânt di șopârlați! Ia-n ti uitî, numai tu lipsăi, că încolo avem di tăti. Pleacî, pânî nu ti cotonogesc!

Moș Costache, râzând în barbă, zicea, așa, ca pentru el:

– Aha! Așa îț trebuie unu'. Zălud și fonfăit!

Toate acestea însă erau ca un foc de paie. Se aprindeau cu pâlălaie mare de te speriai și tot șă de repede se stingeau, rămânând ici-colo câte un pai cu un grăunte de jar în vârf... Moș Costache lua trăistuța cu chitici și se ducea la izvorul din fundul grădinii, scotea briceagul de la chimir și îi curăța gospodărește. Apoi făcea un foc bun și-i frigea pe jăratec, pregătind între timp și un mujdei ca

acela... Când mămliga tăiată cu ața aburea pe masa din bucătăria de vară, se ducea pâș-pâș spre laița unde mătușa Ileana își „hodine ciolanili”...

– Tu, Ileană. Hai să mânânci ceava, că îți adormi așa flămândî...

Baba, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic, se ridica de pe laiță și, în timp ce se freca la ochi,

întreba cu glas obosit:

– Da’ ai adus și niști vin cumva?

– Apăi dacă peștili n-ari în ci înota, nu-i bun di nimica...

– Pi dracu’ - răspundea mătușa Ileana, ținându-se de șale, în timp ce pășea spre bucătărie...

Nucul

După umila mea părere, timpul nu trece, ci noi trecem prin el, măsurându-ne vârsta... Parcă-l aud pe moș Alecu:

– Nu știu când am trecut pisti anii aiștia, da’ mai ieri iaram holtei. Și cini mai iara ca mini? Când mă prindem în joc, apăi curge’ țărâna din pod nu alta! Și amu’... Ei. Amu’ încă mai pot zăci: Aista chior mă doari și cu aista dau mai tari. Daaa’... până când?...

Și anii au trecut fără să se gândească la moș Alecu - bietul, care acum șede mai mult întins pe laiță. Rareori iese pe prispă și ocolind colțul casei, se așează pe scăunelul lui cu trei picioare - meșterit de el - și privește uitat la nucul din fundul grădinii... Mai deunăzi, pe drumeagul din fața casei, trecea vecinul din sus.

– Să trăiești, moș Alecule! Da’ ci mai faci?

– Iaca că mai stau la soari și mă uitam la nucu’ ceala din fundu’ grădini’.

– Da’ câți ani a ave’ nucu’ ceala, că tari frumos-ii? Tot așa îl știu di când m-am trezât eu pi lumi.

– He-hei! Mândreța aiasta di nuc o crescut odată cu mini! L-o răsădit tata - Dumnezău sî-l hodinească - când am venit eu pi lumi. Și uiti-l amu’! Îi cât casa! Da’ numa’ ci nuci faci! Cât ou’ di bibilicî! Amu’, când eu m-oi duci... a’ sî rămâi sângur saracu...

– D-apoi cum sî rămâi’ sângur? N-ai nepot? A ave’ grijă, că casa n-a rămâne fără stăpân.

– De! Știu și eu? A ave’, n-a ave’...

– Îi musai sî aibă, că doar îi di la bunicu’. Ci mai?...

... Apoi iarnă ca aceea parcă n-a mai apucat moș Alecu din vremea „răzbelului ceal mari” - cum spunea el. Era sergent pe atunci și se afla cu armata noastră în refacere... Tare îi mai plăcea bătrânului să povestească despre acel timp! „Ni aflam încartiruiț’ undeava în partea din sus a țării’ la conacu’ unui boier mari. Uiti că îmi aduc aminti și cum îl cheama. Îi zăce Bașotî. Anastasî Bașotî. Și acolo era o școală. Un liciu făcut di boieru’ acela... Zăceu uni’ din cii mari că am avut mari noroc di un franțuz - general era - cari nu ne-o lasat sî ni ducim în Rusăia pentru refaciri că dacî ni ducem, apăi amu’... tăt românu’ grăie rusăști... Până la urmă o venit vara și cu tăti că aliați noștri - ruși - o plecat di pi front, noi sânguri-sângurei

i-am tras o chelfăneală lu’ Makenzăn acela di i-o sunat apa-n cap! Că așa-i românu’!... Nu-i ghini sî-l calci pi gurguiu’ ochinci’!... Di l-ai calcat, dai de-a băca ca ursu-n huci!”...

Așa își sfârșea moș Alecu povestea, aranjându-și mustața colilie cu un gest anume... Gest din care mai picura încă mândria din vremea tinereții... Și apoi fusese la vremea lui mândrețe de bărbat! Înalt și bine legat. Chip smead, cioplit cu tăieturi măiestre, pe care jucau o pereche de ochi verzi sub sprânceană amplu arcuită, care se mișca în așa fel încât a băgat în boale multe fete și, mai târziu, multe neveste...

Acum însă șede întins pe cuptorul abia dezmoțit cu niște găteje acolo... Își freca mâinile amorțite de frig... Lemnele de sub șopron le înghițise deja iarna nemiloasă... Îl aștepta pe Mitruță, nepotul său, care i-a promis de ieri că astăzi îi va aduce ceva lemne. Afară ninge răzbit... Încet-încet, lumina din cămăruța în care șede se subția încât abia se mai distingeau lucrurile din jur. La un moment dat, s-a gândit să aprindă lampa de pe prichiciul sobei. „Da’ la ci mi-ar folosi?” - l-a învins întrebarea. Așa că a rămas pe cuptor, întins sub lăicer. Pe când întunericul era gata să înghită și ultima spuză de lumină din cămăruță, s-au auzit pași în tindă. Îndată a zdrăngănit clanța ușii și, gemând sub greutatea brațului de lemne, a intrat Mitruță...

– Uite, bunicule, am făcut rost de lemne.

– Ghini, măi Mitruțî. Aprindi oleacă di foc, că nu mă mai dau gios di pi cuptori.

– Îndata mare, bunicule. Numai să aprind lampa.

După oarece timp, lemnele trosneau deja în sobă... Când a simțit că aerul din cămăruță s-a mai dezmoțit, Mitruță a venit lângă bătrân și s-a așezat pe marginea cuptorului. Bătrânul se întorsese cu fața la perete și, deși a simțit prezența nepotului lângă el, nu s-a întors...

– Da’ ce faci, bunicule? Nu te bucuri că am făcut rost de lemne?

Bătrânul s-a întors cu greu cu fața spre nepot. Lacrimi grele îi curgeau pe obraz... După un timp, a reușit să îngaime:

– Amu’, dacî tot ai tăiet nucu’ ceala, fă și o cruci din el, ca sî ai ci sî-mi pui la cap...

13 octombrie 2016

1. O poziție

Mă simt parte a unei elite locale, scunde dar, sper, eterne, deși vocea acesteia nu este ascultată, în schimb e izolată vizibil și insectariată într-un fel de periferie cu sechele medievale, toate petrecându-se din pricina unor insuficient școliți, deși au diplome și aspirații de... doctoranzi, agresivi în limbaj și aroganți în relațiile cu (scuzați!) intelectualii, nerușinarea lor trecând neobservată, fiindcă „superiorii“ le sunt la fel de emfatici și de... dăruți. Într-o frază mai micuță, aceștia n-au accedat la putere pentru a zidi, năruirea fiindu-le mai la îndemână, iar eliminarea puținilor elitiști devenind preocupare națională. Școala românească însăși se arată - din comoditate, din lașitate, din slugărnice - neputincioasă, deși n-ar trebui să fie. Și-atunci, de ce mă mai frământ eu când am un primar pe care încă îl mai cred intelectual!!!... Pigei!

2. Gând

Criteriul estetic - singurul în stare să valideze valoarea unei opere de când literatura e literatură - se aplică, nu știu (sic!) din ce pricini contemporane, într-o suferință crescută, unii - prea mulți - socotindu-l fie inconform cu timpul actual, fie nu destul de bun pentru literatura „nouă, modernă“ (!!!). E prea puțin spus că îl completează, eu afirm cu crezământ că e înlocuit cu un criteriu poetic sau, în cel mai probabil caz, socio-politic. Proletcultismul a înviat sub forma agresiunii semianalfabetismului întreținut de veleitarii afiliați „gugăl“-ului... Mai e de adăugat atacul celor care se ascund sub ranta religiei, care n-ar fi o epidemie așa de rea, de ar cunoaște (măcar!)... biblia.

3. N. Stănescu și cititorii prezumți

- recitari-

Poezia *Cubul* este, probabil, expresia cea mai veritabilă a poftei manieristice pentru metafizică a lui Nichita Stănescu, apetit devenit, nu o dată, pentru colegii de generație (și mai vechi chiar), motiv de acceptare prin

împrăștierea unui soi de calm în jurul său, semn al unei neîncrederi care exploda când și când în polemică. Motivând atitudinea tuturor prin cultul prieteniei pe care-l cultiva ostentativ și neselecționat, Alex Ștefănescu (de exemplu) o spune, dintr-o suflare, că Nichita Stănescu „avea mai mulți prieteni decât cititori“.

De la această constatare și până la a descoperi gratuitatea poeziei stănesciene, pasul gândit este deja făcut, așa că intrarea într-o umbră, deloc metafizică, a poetului nu mai este nici spectaculoasă și nici neașteptată. „Omul care nu a trecut prin filosofie este iremediabil incomplet“ (Jean Piaget).

...Și dacă am încălecat pe-o... bicicletă de „damă“ împărătească, aștept cu duioșie intransigența împiedicată a ... *tablei*...

4. Punctum

Eminescu incorect politic (Edit. Scara Print, 2014, București, 384 pagini), carte a deja consacratului Theodor Codreanu din Huși, se bucură de o prezentare prietenoasă a lui Teodor Pracsiu din Vaslui. Pentru orice cititor inteligent, adjectivul „prietenoasă“, folosit de mine, nu este sinonim cu „subiectivă“, mai cu seamă că, întreaga cronică, este construită după rigorile logicii științifice, autorul neavând în vedere adulări de orice fel, ci etalarea realităților obiective „atacate“ de Eminescu și comentate cu mijloace neprefăcute de Th. Codreanu, aproape exhaustiv, ca un eminescolog născut pentru asta.

5.

„Am devenit catolic pentru a deveni un ortodox mai bun!“

cel mai inteligent și profund paradox al Monseniorului Vladimir GHICA

Creștinul practicant și-a consacrat deja obiceiul de a merge, chiar dacă nu în toate duminicile și sărbătorile de peste an, destul de des la biserică. Astfel, a constatat în timp că slujba propriu-zisă are, teoretic, două părți distincte, fără să fie tratate ca atare: 1. *liturgia* - lungă, aplicată la natura sărbătorii conform cu calendarul ortodox și dogma metodică, dând și caracterul de unicat al oficerii religioase; și 2.

Predica sau omilia, didahia, cazania - mult mai scurtă decât liturghia, adecvată „subiectului“ liturgic și din care preotul face pretextul suprem pentru a explica semnificațiile faptului săvârșit de unul dintre sfinții părinți.

Opinie? **Predica** ar trebui să câștige în durată.

6. O pagină din JURNAL(ul meu) SECRET

Toamna anului 1945. Sfârșit de Noiembrie. După Conferința Națională a P.C.d.R., care avusese loc în octombrie.

Eram elev în clasa a IV-a, la Școala Primară din comuna Cetatea, jud. Teleorman, sat în care fuseserăm repartizați ca refugiați de către Comitetul Român pentru Refugiații din Basarabia și Nordul Bucovinei, după deportarea noastră din 15 august 1940.

...Pe un caiet al tatei, numit de curând învățător în sat, după demobilizarea de pe front, am găsit o poezie de patru versuri. Am recitat-o, am învățat-o pe de rost, fără să am habar despre cine se vorbește în ea.

Pe 22 Noiembrie era ziua mea de naștere. Împlineam 10 ani. Eu și cu fratele meu mai mic ne-am bucurat mai ales pentru delicatasa rară pe care ne-o pregătise, ca surpriză, mama: lapte cu griș. (!) Apoi, într-un moment de proastă inspirație, i-am cerut voie tatei să-i recit o poezie, fără însă să-i divulg sursa. Și am spus-o. Tata a încremenit o clipă, și-a dat seama de primejdie, m-a tras oleacă de urechi, dar, după ce s-a asigurat că n-o mai recitasem nimănui, m-a rugat, cu ochii înrouați, să uit poezia și să n-o mai spun niciodată nimănui. „Suntem în primejdie. Putem fi arestați și trimiși înapoi în Basarabia sau în Siberia. Și-așa Comandamentul Sovietic din Alexandria face recensământul refugiaților...” Tata a tăcut apoi, iar mama, nu știu din ce pricină, aproape că bocea.

Poezia, al cărei autor nu l-am știut niciodată, n-am mai spus-o nimănui, zeci de ani. Și pentru că n-am uitat-o, doar o am și notată, v-o spun acum dumneavoastră, după 71 de ani, călcând promisiunea făcută tatei. Iat-o:

*Jos pe iarbă, în grădină,
Silabisind în surdină,
Gheorghiu-Dej, citește-o carte:
„Amintiri din facultate“. (!...)*

Era în 1945...

Eu v-am spus-o, Dumneavoastră pricepeți ce doriți!

Pentru 1 Decembrie, Ziua Națională a României !

Mamă Țară

de Vasile Dumitru

Ești frumoasă ca Frumoasa Lumii,
Sufletul tău, Țară, e ca al Mumii!

Ești frumoasă, Frumoasa Pământului,
Mamei doar îi semeni la umbrelt...

Nu te-ai îndoit niciodată în bătaia vântului,
Mamei doar îi semeni în dârzenie...

Vii de demult și nu obosești mergând,
Mamei doar îi semeni la neodihnă...

Ți-ai durat lăcașe, vin altele la rând,
Mamei doar îi semeni când văruiește casa...

Cerul ți l-ai păstrat din moși-strămoși senin,
Mamei doar îi semeni la privire...

Și-ai fost, c-așa ni-i datul, cu toții bun vecin,
Mamei doar îi semeni când coace pâine...

Ești frumoasă ca Frumoasa Lumii,
Sufletul tău, Țară, e ca al Mumii!

(1935-2016)

TRATAREA MUȘCĂTURII FLUTURELUI JAPONEZ

Nici la sfârșit de an, 2016, Editura ieșeană JUNIMEA nu se dezmente. Debuturile editoriale, chiar de n-au devenit prioritare, sunt o permanență. În această deprindere se înscrie și volumul de versuri *Mușcătura fluturelui japonez*¹⁾, al tânărului vasluian **Cornelius Drăgan**, volum în patru secțiuni (I. Acustic [peretele interior], II. Acustic [peretele exterior], III. Mușcătura fluturelui japonez, IV. Dual), care, în iunie, 2016, la Botoșani, a obținut premiul pentru debut al Editurii „Junimea” la Festivalul-concurs național „Porni Luceafărul...”, președintele juriului fiind Vasile Spiridon. Glumind, cartea o vor revendica, apriori, entomologii, dar și epidemiologii; apoi, poate, o vor descoperi specialiștii!... Tocmai din această pricină cartea a apărut în Colecția NUMELE POETULUI, onorantă pentru editură dar, mai abitir, pentru aplecarea spre poezia de calitate.

Titlul este năucitor și totodată apropiat de mintea mea, însă nu și de logica pe care o posed. Apărând în zona aburită de semantica tainică a titlului, informațiile mele firave îmi spun că europeanul are, de regulă, gândire logică, pe când a japonezului e **intuitivă**. Dacă un anume soi de pragmatism îl împinge pe european să exprime direct ceea ce are de comunicat, japonezul e preocupat - nu numai

în comunicare - de păstrarea armoniei. Nu cunosc limba japoneză, dar am aflat cum că niponii prelucrează sunetele umane cu emisfera stângă a creierului, iar pe cele mecanice cu emisfera dreaptă. La europeni, e exact invers. Așa se explică respectul manifestat aproape exagerat față de cel cu care intră într-o relație aleatorie. Toți sunt animați (chiar preocupați) de sentimentul de „noi”, ceea ce explică relația de armonie, nu numai între indivizi.

Probabil, nu întâmplător prozatorul Yasunari Kawabata (1899-1972) a primit, în anul 1968, Premiul Nobel pentru Literatură, cu motivația: «pentru măiestria narativă cu care înfățișează esența gândirii japoneze», esență, a gândirii românești de data asta, pe care o intuiesc, și cu uimire, și cu satisfacție, în volum. Nu-mi dau seama cât de conștientă este strădania lui Cornelius Drăgan pentru armonie, dar tentația manifestărilor empatice e sigură. Și aceasta se străvede la nivel lexical, fiindcă poetul nostru nu ezită a se exprima, direct și cald, „ca la mama acasă”, pentru asta el putând **asorta** niște adidași fițoși cu papionul de la cămașa cu jabou. Și totuși...

Laurențiu Ulici scria, în 1983, despre testamentul lui Alfred Nobel, numindu-l „un act al disperării împotriva disperării”. Nu vreau să sar peste ștachete forțate de alții cu mult înaintea mea, dar, citind negrăbit volumul, mi-am dobândit privilegiul de a-l repeta pe regretatul (de mine!) Ulici chiar cu cuvintele lui: cartea lui Cornelius Drăgan este „*un act al disperării împotriva disperării*”, cu abilitate mascată însă. Nițică poezie am mai citit și eu, în timp, uneori chiar de natură asemănătoare, dar aceasta e altfel. Poezia poezie te trage, vorba Nu Știu-Cui, la adânc și-ți dă ghes chiar pentru o glumă. Cu cuvintele vechi ale unui cântec de demult în cap, îi amintesc lui Cornelius, zicerea adaptată: Eu te rog să nu mă minți/ Că fluturele n-are dinți...(!) Dar asta e-o prujitură doar, care nici nu urcă, nici coboară ceea ce-ar trebui să fie valoarea cărții.

Că se înființează pe Sine însuși, curgând astfel nedezis din Plotin, e prima încercare de autoportretizare inițială și de conștientă constatare că „*noaptea e un veșmânt/ timid pentru ceea ce/ sunt*” (pg.15). Senzația de disperare constantă nu-l părăsește, încât

disperarea devine stare ce întreține o speranță care-l stăpânește: „*vara din ochiul meu se va duce subit/ lumina va fi înlocuită de noapte/ voi fi uscat/ și mă voi zbate/ căci nu știu unde am greșit/ și voi regreta că te-am întâlnit*“ (pg.117).

Lăsându-mi însă aplecarea spre analiză pe altă dată, când mă voi putea deda cugetării mai comode, am dat jos sita din cui, pentru ca, cernând, să găsesc cea mai frumoasă poezie, ca, momindu-vă, să fiu astfel util poetului. Și a fost dificil de ales una; am rămas la patru, întărindu-mă în credința că talentul, în alergătura lui prin lume, s-a oprit, așezându-și tabăra, chiar pe postata de viață a lui Cornelius Drăgan. Prima oprire: „*în mine zac sunete/ calc absent/ mă strig pe nume/ în propria-mi durere liturgică/ eccehomo!/ pietrele rozalii ale morții/ sorții*“ (pg. 31). Plotin anticul e prezent masiv, dar pe cititorul obișnuit îl interesează, probabil, spontaneitatea imaginilor edificând stări firești, la poetul nostru prevalând naturalețea netradusă. „Durerea liturgică“ nu e bigotism, ci idealism elaborat, conceptual. E Poetul însuși, înființat pe Sine!

Cea de-a doua oprire. Evoluție vizibilă, ideatică surprinzătoare, formă fluentă exemplară, cu puseuri de oralitate hipocoristică: „*mi-am făcut cerc/ să mă protejiez/ simplu// mi-am făcut un cerc în/ care să pot respira EU/ voi nu aveți voie/ vorba lui Flavus - papa// mi-am făcut cerc/ să mă pot striga pe/ numele meu întreg și complet/ m-am săturat să tot fie pocit/ uneori chiar și/ de mama// mi-am făcut cerc/ să mă aud/ să mă simt/ să mă pipăi pe trup/ mi-am făcut cercuri/ concentrice/ mai mici/ mai mari/ deasupra buricului/ deasupra inimii/ deasupra pieptului// mi-am făcut cerc/ să respir oameni buni// oprește comedia/ vreau să cobor/ zice ciobanul din bâlci/ lanțurile caruselului/ nu s-au oprit/ așa că eu/ mi-am făcut cerc*“ (pg.61). Nicio altă poezie nu susține mai credibil aserțiunea lui Neville Goddard: „Orice schimbare în comportamentul sinelui interior va rezulta în schimbări exterioare corespunzătoare“. Poema lui Drăgan e proba afirmației, larg deschisă și spre alte interpretări, dar vor tinde spre aceeași învățătură.

A treia și a patra oprire vi le semnalez doar; vremea murelor gratis a trecut. Citiți, cu atenție concentrată *Făină Rea e o parte din mine* (pg. 73) și *poemul târfei notabile și al prințesei devenite târfe (sau poemul dualității ființei)* de la pg. 111. E miraculos cum de a reușit Cornelius Drăgan să selecteze asemenea caractere, devenite aici secvențe existențiale.

Nu e vorba de curaj, el e implicit; poetul își strigă deznădejdea, în absența unui răspuns iscat de întrebarea nepusă încă. O adevăresc și stihurile pe care vi le citesc mirat: „*eu nu pot face nimic/ mă uit doar cum/ oameni notabili urcă spre Cer/ prin tine*“. Observați că Sinele - și aici, dar nu numai aici - e atât de profund, încât genurile îi devin inaccesibile, prefigurându-se limita posibilităților noastre. Ca și cititorul, Poetul nu e în totul deznădăjduit, e doar conștient. Asta îl salvează și ne salvează. Ce va fi după zbatere, ne-o vor spune „oamenii notabili“ care, nerostit, ne propun așteptarea și răbdarea.

Într-un foarte apropiat final, mă întorc la titlu, fiindcă, da la el pornind, ne va fi mai lesne să acceptăm că întreaga gândire care guvernează cartea este intuitivă. Titlul nu e nici măcar exotic, e doar epatant, dar de acceptat. Oricum, titlul volumului te călăuzește, aproape natural, pe calea intuitivă, un efort, fără îndoială, care iluminează, iluminare, în tradiția Zen, numită *satori*. Pentru că e vorba de o luminare în această lume în carte trăim, refuzând lumile paradisiace artificiale induse, de pildă, prin droguri. Cartea lui Cornelius Drăgan induce starea de luminare care îndeamnă și ajută la intuiții aproape pragmatice. „*april bolnav de*

plictiseală/ simfonia fluturului japonez/ zborul în spirală/ pupila/ pupilele/ deochete/ toată/ toate (datată cu dinte de fluture)“ (Mușcătura fluturului japonez, pg. 71). Mentalitatea noastră e laxă, deci încăpătoare și tolerantă. Uneori fără discernere, fiindcă discernământul e prea dificil pentru neofiți. Nici măcar insolit nu e. E misterios, fără să fie. E complicat, fără să-l înțelegi; dar îl consimți. De ce? Crezi că l-ai înțeles. Dacă intervine - musai în momentul acela - intuiția ta, pare că ești salvat. Dar ce intuiești însă? Acceptă, Cititorule, să părăsești sintagma, lasă cuvintele, uită titlul. Păstrează, rogu-te, doar aroma (sau poate aburul) unui firav sens pe care l-ai prins (ori l-ai surprins) încă de la prima citire a titlului. Și nu te lăsa dominat de nedumerire. Nedumeriri ai și când ți-e sete. Ce anume să bei! Așa e și acum: oare ce să cred? Că

ceva trebuie să crezi. Dar nu orice; și nu întârzia, că pierzi tangenta. Încearcă, Cititorule, să treci dincolo de intuiție și imaginația se va activa.

Aceasta-i una din marile calități ale acestui mirabil volum de poezie lirică al lui **Cornelius Drăgan**: titlul te incită, versurile te subjugă și devii normal. Adică, te regăsești în familia descompletată a iubitorilor de spirit adevărat, a intelectualilor.

O victorie mare, în niște vremuri așa mici!

25 Noiembrie 2016, Vaslui
Bârlad - Vaslui

¹⁾ Cornelius Drăgan, *Muscătura fluturului japonez, Cuvânt însoțitor („Mal du siècle “) de Ioan Holban, Editura Junimea, Iași, 2016, 121 pagini, Colecția NUMELE POETULUI.*

Viața ca dezlegare... de rebus

Mi-e din ce în ce mai la îndemână să-mi amintesc fapte și întâmplări petrecute cu zeci și zeci de ani în urmă, dar tot mai dificil să-mi închipui ce-aș dori să fac mâine; sau, ca să fiu curajos, poimâne! Și mi se relevează, fără efort, atâtea forme de „viață și cultură” prin care am trecut cu o conștiință neîndestulătoare, încât mă mir, acum, la senectute, că memoria, fidelă, cum îmi place s-o răsfăț, nu mă părăsește la greu.

Cum să vă explic și cum să-mi explic perorația relativă? Senescența însăși implicitează declinul de mai sus. Despre un „*fast al declinului*” scria deosebitul între deosebiți, eruditul și analistul Edgar Papu, în *Barocul ca tip de existență*, lăsându-mă să cred, măcar, că „apusul” fiecăruia are ighemoniconul lui, o splendoare a cărei gradualitate ține de magnitudinea faptelor și întâmplărilor din trecuta maturitate. Cât de eclatante vor fi fost ale mele nu știu, dar că am potențialitatea de a-mi aminti, fie și una dintre ele, mă ajută să cred în „fastul declinului”, ca pe un festin al memoriei...

...Mi s-a întâmplat de curând, nu știu de-s vreo două săptămâni, să găsesc o carte apărută, eheu! în 1987, la Junimea ieșeană, *Dezlegați cu noi*, semnată de doi cunoscuți buni ai mei: **Serghei Coloșenco** (azi profesor pensionar și... specialist național în... rebus!) și **Nicolae-Viorel Vilceanu** (din nefericire, decedat în luna august, 2016).

Nu am fost niciodată un împătimit al cuvintelor încrucișate, dar în anul în care ne

aflăm, grație prietenului Serghei Coloșenco, m-am apropiat de pasiunea ziditorilor de definiții chisnovate puse, prin soluții îndelung căutate, în grile gândite rațional, ajungând să-i apreciez în maniere publicistice care să-i (mai) aducă și cu picioarele pe... pământ. Dar descoperind eu pe copertă numele lui *Nicolae-Viorel Vilceanu*, m-am atașat de volumul care cuprinde 41 de careuri clasice (care mai de care!) și 12 careuri enigmatice, toate punând la încercare istețimea și cultura potențialilor dezlegători, devenind eu însumi vajnic dezlegător... Mai cu seamă că un număr însemnat de careuri, prin tematică și conținut, m-au trimis în anii tinereții mele de la Breazu și Copou, aducându-mi aproape „vorbe din bătrâni”, „pagini de istorie”, ori pe Mihai Eminescu, Ion Creangă, Liviu Rebreanu, Camil Petrescu, George Bacovia, George Topîrceanu, Ion Barbu, lingviști și filologi români, termeni literari, picturi celebre, muzică, anotimpuri, alte personalități ieșene, splendorile naturii...

De unde atâta zel de dezlegător tardiv?! Nu întâmplător făceam, oleacă mai la... deal, apel la memorie! S-o exploatăm: era anul 1964, an furtunos și demn, prin celebra (pentru noi, nu pentru tinerii de azi, din ce în ce mai neinformați și mai dezinteresați!) „Declarație din Aprilie”, în spiritul căreia ne detașam, cel puțin principial și teoretic, de cârmuirea ideologică a Moscovei, cerând „abolirea” intențiilor „Planului Valev” și participare egală în dezbaterea și formularea hotărârilor Tratatului de la Varșovia. În contextul emulativ al acelor luni, postul de Radio Iași,

vechi și serios, trimetea, rînd pe rînd, reporteri în orașele și localitățile mai răsărite ale regiunii. Și într-o asemenea împrejurare, cu culegere de opinii despre „eveniment”, precum și implicațiile în viața social-politică a țării, dar și în viața particulară a cetățenilor, l-am cunoscut pe tânărul venit cu un reportofon, purtat într-un fel de trusă-geantă care imprima pe bandă magnetică pentru RADIO IAȘI și care răspundea la numele de *Vîlceanu*.

Căile noastre s-au mai intersectat apoi, de câteva ori, în anii viitori, rîrindu-se după reîmpărțirea administrativă din 1968, când Bârladul a rămas la Vaslui. Dar de uitat, nu ne-am uitat! Diferența de vîrstă, numai șase ani (el era născut în 1941), dar și originea mea basarabeană, alături de rădăcinile bucovinene ale părinților lui, ne-au apropiat, relațiile fiind dezghețate și aproape afective. Era profesor de matematică, prin formație intelectuală, dar pasiunea pentru astronomie nu și-a ascuns-o niciodată, după cum rebusul făcea parte din preocupările serioase, excluzând divertismentul. Nu uit însă mărturisirea, împreună cu un zâmbet de desfătare, că marea lui dragoste, încă din copilărie înfiripată, este *radio*-ul. Iar când amintea de Postul de Radio Iași, îl potopea un fel de căldură serafică, cu care ușor contamina și interlocutorul. Ce-am prețuit la Nicolae-Viorel Vîlceanu cel mai mult? Pasiunea cu care își exercita „meseria”, bucuria că-și trăia șansa unor satisfacții și speranța neîngrădită că oamenii apreciază munca și, implicit, omul care-o desfășoară.

Imaginați-vă că impresiile mele, toate, ar

fi rămas undeva, în stare latentă, cumiți și în așteptare nesperată. Dacă n-aș fi descoperit cartea aceasta, scrisă, în tandem cu Serghei Coloșenco, în vremea când avea 46 de ani, amintirile mele s-ar fi anchilozat și, poate, ar fi dispărut în neant.

Varietatea tematică este o marcă a volumului (de numai 95 de pagini!) *Dezlegați cu noi*, titlu îndemnător și modest în imperativitatea lui, dar cald și ascunzând grijă pentru spiritul cititorului. Cartea se încheie cu o postfață, intitulată *Cuvintele încrucișate*, un fel de bibliografie consemnată și comentată de *autorii* care și semnează așa. Dar, cunoscându-l pe cel plecat la doar 75 de ani, sesizându-i acribia aproape pedantă, înclin să-i atribui inițiativa adăugării la volum a acestei postfețe, învăluite de semnificațiile unui moto pus sub semnătura lui G.B. Shaw: „*Cuvintele încrucișate - un tratat de logică la îndemâna mulțimii*”.

Mi-e din ce în ce mai la îndemână să-mi amintesc fapte și întâmplări petrecute cu zeci și zeci de ani în urmă...

Despre „întâmplarea” faptică, descoperirea, *cam* târzie, a volumului *Dezlegați cu noi*, cu Serghei Coloșenco și Nicolae-

Viorel Vîlceanu adică, mi-a făcut o imensă plăcere să scriu, deși de atunci au trecut mai bine de 50 de ani...

Gîndindu-mă la cei doi autori, pe care-i felicit *acum*, chiar dacă pe unul în... contumacie, nu pot să nu-mi întăresc certitudinea că există un „*fast al declinului*”.

Omule, adu-ți aminte!

7 noiembrie 2016, Bârlad

Liber la Liter-Club

Recunosc, parțial jenat, că *Liter-Club*, revistă de cultură, anul I, nr. 1, ianuarie - martie 2016, am ucis-o încă din clipa în care mi-a fost oferită de Livia și Petruș Andrei, doi admirabili îndrăgostiți fiecare de fiecare și amândoi adorând Maica noastră Sacră - LIMBA ROMÂNĂ. Așadar...

...Fără să fie un moft (v. turc. müft), revista, rectific : *REVISTA Liter-Club* este chiar certitudinea everestică rostită fără echivoc de Livia Andrei, la pag. 2, în articolul-moto „lubirea și jocul meu e-nțelepciunea!” (Lucian

Blaga): „*Am convingerea, dincolo de orice gând pătimaș, că vom reuși un fapt de cultură minunat ce ar putea fi integrat fenomenului literar contemporan*”.

Bravo! Mai cu seamă că, la timpul în care scriu, revista a ajuns la cititorii cititori prin nr. 4, octombrie-decembrie 2016. La mai multe!

Numele „optașilor” trebuie titrate, fiindcă ei sunt mirabilii realizatori: Lina și Theodor CODREANU, Livia și Petruș ANDREI, Daniela OATU și Teodor PRACSIU, Elena și Ion Gh.

PRICOP, doi (de fapt două!) distingându-se ca Director: **Lina CODREANU** și Redactor-șef: **Livia ANDREI**. Ce vor, totuși, **aceștia**? Ei sunt organizați strategic atât de exact, încât previziunea redactorului-șef, îmbrăcată subtil în haina unui scepticism voit teatral, dar alintător, îmi alungă rapid impresia de joc gratuit, întărindu-mă în credința unei reușite certe, optimiste. Când în februarie 1928, Tudor Arghezi - director - uimea cu niște **bilete de papagal**, într-un „fond“ de prima pagină ne informa: „*Un ziar atât de mic n-a mai apărut niciodată, nici la furnici. Neavând ziarul mare, în care să scriu nerozii importante, redactorul acestei foițe de țigare, dă a lumina mai puțin decât o fițuică și se mărginește să publice crâmpieie surâzătoare*“. Cititorul avizat va sesiza orizontul îngust al intenției, ceea ce nu se poate spune despre **Liter-Club**. Până la nr. 4 n-am remarcat nicio „nerozie importantă“, doar **crâmpieie** cu adevărat importante și, prin aceasta, „surâzătoare“, fiindcă „optiștii“ nu știu să se fi mulțumit vreodată cu... efemerul. Revista, fiindcă nu e o intenție investițională, își crește, cu fiecare număr, valoarea educativă, caracterul moral-cultural, adică nu uită intenția de perspectivă, umanistă.

Formatul, ½ A4 pe verticală, dă revistei zveltețe vizuală, care, adăugată profunzimii cuprinsurilor bogate (rubrici inteligente și articole preconizatoare), îi conferă flexibilitate și preeminență, proeminența fiind implicită.

„Opti(mi)știi“ m-au fermecat, bântu-i-ar norocul (l-am pastișat, na, pe Arghezi!), făcându-mă nu invidios, ci fericit. Dar, mai mult și mai mult, mă sumețesc în fața întâmplării că-i cunosc, și încă bine, pe toți cei opt. Și dacă îl priviți cu puțină fantezie, **8** poate fi supus unui avatar: îi tuflesc deasupra o oală-căciulă, îi plantez o mătură drept mână, îi adaug două cartoafe și un morcov pentru față, patru perje pe

meridianul central să semene a bunghi și... gata-OMUL DE OMĂT. El trage de-un curmei REVELIONUL, cu tot cu ANUL NOU, acum și La Mulți Ani!

ANUL NOU, mai cu folos 2017 (așa cred!), înseamnă Speranță și Spor, Entuziasm și Trudă. E ceea ce „opti(mi)știi“ au cu asupra de măsură, drept pentru care **Liter-Club**, pe bune mâini fiind, va dăinui îndelung, va persista, va dura împrăștiind bucurie prin literă, făcând astfel să se întremeze și altunde (măcar!) un club al făptuitorilor de zidiri, spre fericirea mea și a multora ca mine, care vă prețuim și vă mulțumim.

În tradiția unor familii, a unor comunități, a unor zone mai dăinuiește un obicei: înainte de a pleca la un drum, către slujba de duminică la biserică, de exemplu, ori către un eveniment familial important, cu neamuri sau prieteni, capul familiei invită pe toți cei de față cu cuvintele: Să ne așezăm! Apoi, după momente bune, se îndreaptă cu toții spre fapta obștească devenită obligație morală. Poate că aici trebuie căutat izvorul expresiilor cu vechime neîndoielnică: lucrul bine așezat, căsnicie așezată, gospodar așezat, trai așezat; poate și altele...

Hai, deci, împreună cu „optiștii“ deja consacrați, să ne așezăm preț de câteva respirații, pentru ca apoi, calmi, purificați la suflet și încrezători în virtuțile neaoșe de mulți uitate să fim neșovăielnici în credința că anul al doilea va fi mai rodnic.

Festina lente! Excelsior!

P.S. La Huși, loc de întâlnire pentru frați,
E-un an de când, sus-sus, rotește un hulub...
Pe aripi el are scris cu aur: **Liter-Club**
Și-i urmăresc planarea doi „naturalizați“!

2 Decembrie 2016

Vă amintiți de Nicoiaie Labiș?

Hortensia Papadat-Bengescu Debuturile: 1912, 1913, 1919

Fiică și nepoată de generali în armia română, Hortensia Papadat-Bengescu a avut parte de o educație aleasă, în școală și în familie. Știa la fel de bine să se exprime, atât în limba maternă, cât și în cea franceză, limba aristocrației din spațiul carpato-danubian.

În interviul acordat lui F. Aderca (*Mărturia unei generații*. Măști de Marcel Iancu, București, 1929, Ed. S. Ciornei, pp.203-219), declarația scriitoarei este relevantă privind debuturile ei, începând cu primul:

„Cu un an înainte de a colabora la *Viața românească* - adevăratul meu debut în literatură - am trimis câteva cronici la ziarul conservator din București *La Politique*. De la Focșani, o colaboratoare în limba franceză și poate fără greșeli de ortografie - iată ceva destul de agreabil pentru un ziar de București. Așa se face că în *La Politique* au apărut cronici iscălite Suzon și oarecare studii critice: *Henry Bataille*, *Sur la mort de Liciu*, iscălite Loys.”

Al doilea debut a fost în limba maternă, la revista ieșeană *Viața românească*, o cronică literară titrată *Marcel Prévost*, în cadrul rubricii *Note pe marginea cărților* (nr.1, 1913), semnată cu inițiale: P.B.H., colaborare în numerele următoare, cu povestirea *Dorința* (nr.2, 1913), care va fi integrată în cuprinsul volumului *Ape adânci* (București, 1919), al treilea debut, dar primul editorial.

Așa a început consacrarea prozatoarei, autoare și de versuri... și de texte dramaturgice, scriitoare completă.

Un an mai târziu, va apărea la aceeași publicație ieșeană comentariul la romanul *Le Lys dans la Vallé* de H. de Balzac (nr.4-5, 1914), lecturat cu emoție estetică și psihologică, ceea ce subliniașe și în *nota* despre Marcel Prévost și romanul acestuia *Scrisori de femei*, dar și în piesa *Maman Colibri* de Henry Bataille.

Ulterior s-a apropiat de creațiile lui Marcel Proust, atrasă de exercițiul practicat de psihanalisti în căutarea timpului pierdut, plonjând cu deosebit succes în alcătuirea romanelor, adevărate cadre vivante sau fresce memorabile ale unor familii, obiceiuri și personaje dispărute din societatea noastră la umbra istoriei naționale.

...Lumea se schimbă. Și, odată cu ea, și noi ceilalți!

Hortensia Papadat-Bengescu,
portret de Marcel Iancu

Stela Covaci. *Destinul unei prietenii literare:* *Nichita Stănescu - Aurel Covaci* (1956-1983)

Doamna Stela Covaci este cunoscută în lumea literară în calitate de autoare de cărți dedicate istoriei recente, respectiv perioadei proletcultiste a literaturii comuniste române pe când a fost studentă în București (1954-1958) și după, fiind colegă cu Nicolae Labiș și Aurel Covaci - viitorul său soț, dar și cu Nichita Stănescu și alți creatori de frumos ai generației menționate. În cărțile anterioare (*Timpul asasinilor*, scrisă în colaborare cu marele poet Cezar Ivănescu; *Persecuția* relatarea propriei detenții politice comuniste, dar și a altor patru studenți colegi, printre care Aurel Covaci și Alexandru Zub, actualul membru al Academiei Române; *Noaptea de coșmar ale poetului Nicolae Labiș*), îmbină propriile amintiri cu informațiile din acte oficiale și fotografii - documente de reală istorie, unele din familie, însă cele mai multe preluate de la CNSAS.

La fel procedează și în cartea de față (cca 300 p.), în care descrie o frumoasă prietenie literară dintre Aurel Covaci și Nichita Stănescu, două mari personalități ale spiritualității naționale, carte dedicată totodată aniversării a 80 de ani de la nașterea „îngerului blond” (N.S.), prietenie similară altădată dintre M. Eminescu și Ion Creangă.

Informațiile memoriale proprii surprind prin noutatea și autenticitatea lor, completate cu cele din documente preluate de la CNSAS (în număr de 80), dar și din colecțiile de familie (cca. 40, acte+fotografii). Toate sunt relaționate echilibrat și detașat, lipsite de partipriuri, chiar elegant, într-o fluentă atractivă, evocatoare.

În addenda, sunt reproduse poeziile închinete de Nichita Stănescu familiei Covaci (soților, dar și copiilor acestora), în paralel, textul tipărit cu cel olograf în facsimil, imprimând volumului aura rarismă de bibliofilie.

Cartea oferă o lectură antrenant-instructivă și plăcută, astfel adresându-se deopotrivă specialiștilor, cât și marelui public.

Miron MANEGA, scriitor și publicist, specializat în analiza pieței de artă din România, comentator la *Săptămâna financiară* și *Jurnalul Național*.

Cartea de față, de cca. 300 p. este dedicată aniversării a 80 de ani de la nașterea genialului poet Nichita Stănescu (31 martie 2013).

Autoarea a structurat conținutul dens de informații/referințe în trei capitole distincte și, totodată, concentrice: a) *memorialul personal*; b) *documente preluate din Arhiva Securității* (cca. 80, CNSAS); c) *documente de familie* (cca. 40, foto+acte) și, în *addenda*, volumul de versuri al lui Nichita Stănescu, *Tânjiri către fireasc*, inspirat și închinat cu generozitate familiei Covaci.

Cărțile d-nei Stela Covaci, membră a Uniunii Scriitorilor din România, cum sunt *Timpul asasinilor* (1997, în colaborare cu Cezar Ivănescu), *Persecuția* (2006), *Noaptea de coșmar ale poetului Nicolae Labiș* (2011), conțin informații deosebite datorită unei memorii prodigioase, a faptului că a traversat furcile caudine ale unor penitenciare comuniste, dar și pentru că și-a dus existența în mijlocul unor artiști și cărturari de prestigiu, dacă menționăm în treacăt pe Nicolae Labiș-Nichita Stănescu-Geo Bogza-Mihai Șora-George Apostu-Petre Pandrea, fiind soția unuia dintre cei mai mari traducători români - Aurel Covaci.

Pe de altă parte, devenind cercetătoare la CNSAS, cu aprobarea Avocatului Poporului, evocarea amintirilor proprii este dublată de însemnările/consemnările poliției politice.

De altfel, în casa familiei Covaci Aurel și Stela, zeci de ani după 1960, anul eliberării lor din închisoarea politică, au avut loc întruniri cenacliere cultural-muzicale de boemă (supravegheate tacit de ochiul și urechea Securității).

Valoarea cărții în discuție constă în descrierea altor întâmplări/evenimente de dinainte de anul fatidic 1989, care se circumscriu titlului: *destinul unei prietenii literare*, contribuind în reală măsură la adâncirea cunoașterii celor două mari personalități carismatice. În plus, un grup de poezii din addenda cu versuri, la fel ca majoritatea documentelor reproduse, sunt inedite. Toate poeziile tipărite sunt dublate de facsimile care reproduc scriitura olografă a poetului.

Dar valoarea documentară e întregită de stilul alert al autoarei.

Mircea COLOȘENCO, membru al Uniunii Scriitorilor Români, alcătuitorul/îngrijitorul ediției critice *Nichita Stănescu. OPERE; I-VI*, 2002-2005, de sub egida Academiei Române.

VERNISAJ

Expoziția de artă
« Clipe de toamnă la Bârlad »
(22 lucrări)

Autor: **Gina GHEORGHIU**
(născută în 17 iunie 1979,
Bârlad, județul Vaslui)

Studii: Facultatea de Psihologie

Profesia: bibliograf

Hobby: artist fotograf

Versuri de: George Tutoveanu (din vol. *Versuri*, Editura pentru Literatură, București, 1968, ediție îngrijită de Ion Popescu (Sireteanu), cu un Cuvânt înainte de G. G. Ursu

Selectarea și armonizarea text-imagine: Gruia Novac

Reîntoarcere

Orașul meu e numai o grădină:
Salcâmi albi ning floarea pe cărări,
Și din adâncul cerului pe zări,
Coboară-nct o tainică lumină...

Dar fiecare casă e-o ruină
Cu ziduri negre, crunte-nfiorări,
Cu geamuri oarbe-amare disperări,
Și streșini frânte, roase de rugină...

Pătrund mâhnit pe ulițele sparte,
Cu nori de praf, și triste și deșarte,
Că nu-ntâlnesc nici umbra unui vis...

Și toat-această-aprinsă feerie,
Chemând și-acum pierdutu-mi paradis,
Îmi pare-un nimb măreț, pe-o agonie.

(1944, după refugiu)

„Naturii, care ne-nconjoară
Cu ape, munți și nopți albastre,
I-împrumutăm întotdeauna
Dureri din sufletele noastre.”

(Din sufletele noastre)

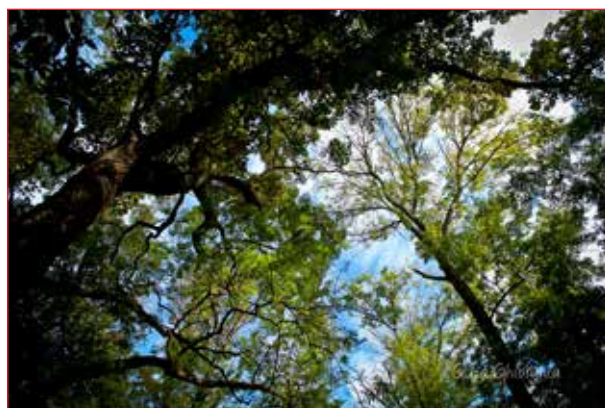
„Numai dragostea dă vieții
Înțeles și-nfiorare...
Cântă-mi hora tinereții,
Lăutare.”

(April)

„Prin mesteacănii în tremur
S-aud glasuri, parcă-i doare;
Unde-s bolțile de frunze
Și suspinul de izvoare!...”

(Decembrie)

S-apleacă unu-nspre-altul mesteacănii de-argint,
Își spun povești măiestre, din frunze șopotind.

(Acum)

„E numai splendoare și farmec în fire.
Și-n ochii tăi aprigi, povești de iubire.”

(Vis)

„Prăpăstii rezezi, măguri detunate
S-așin în calea visurilor sfinte...
Dar tu și-mbracă liniștit armura,
Și nu privi-napoi... tot înainte!”

(Înainte)

„Și-n goana dorului aprins
Și-a mult fugarnicelor clipe,
Gândești că-n urma ta și-a-ntins
Uitarea sumbrele-i aripe...”

(Solie)

„Zadarnic către tine
Iar sufletu-mi îndrept.
Un gând ascuns îmi spune
Să nu te mai aștept.”

(Luptă)

„Aduceri-aminte se-nalță
Din vremuri apuse și curg
Ca murmur de codru spre toamnă,
Ca plânset de ape-n amurg.

(Părerii de rău)

„De unde, din care pământ
Va crește iar floarea târzie?
Pe viața-mi de tine pustie
Se scutură frunzele-n vânt.”

(De unde)

„Și gându-i trist și sufletul pustiu
De când mă zbat în ziduri de cetate...
Pădurea mea, așteaptă-mă, că viu.”

(Așteaptă-mă)

„Să nu pătrundeți toamna-n codru
Când raza lunii îl străbate:
Să nu mai știți ce spune vântul
Plângându-și florile uscate.”

(Să nu pătrundeți)

„Și câți din cei cari mănâncă pâine
Au stat să vadă boii prinși la plug
Cum trag și cum se opintesc în jug
Crestând cu brazde-ogoarele bătrâne...”

(Pâine)

„Și numai dorul singur m-a purtat,
Nici gândul nu mai poate să-l îndure:
Alt' dată, să iubesc m-ai învățat,
Acum, să uit învăț-mă, pădure!”

(Învăț-mă, pădure)

„Așterne-mi în cale seninul
Din ceruri scâldate de soare,
Și-adânca enigm-a vieții
Dezleagă-mi-o-n ochi de fecioare.”

(Iubire)

„Pe marginea cărării,
De lună poleiți,
Ca mândre sentinele
Stau plopii cărunțiți.”

(Profeție)

„Pe drumurile albe stau paznici luminoșii
Salcâmi, purtând veșmânt de promoroacă,
Și-n liniștea grădinii, printre cătine, se joacă,
Un roi de măcălendri cu piepturile roșii...”

(D. Hârlescu)

„Pe lac doarme vântul,
În sân de pae-nchis,
Și stuhul aiurează
Cu cel din urmă vis...”

(Luptă)

„Din crânguri, de pe stuh,
Se-nalță către cer,
Fugare prin văzduh,
Fioruri de mister...”

(Cad umbre)

„În toată natura doar vântul e viu,
S-anină de trunchiuri și plânge-a pustiu...”

(Și tu)

„Și din Bârlad, ca-n spusele poveștii,
Sosesc călări pe noateni fără hăț,
Să-și mâie pân-în zidurile Pestii,
Cetașii lui cumplitul Cărbăț”.

(Încinge-ți spada)

„De peste zări, de dincolo de lume,
Sub cerul crunt de volbură și spume,
Chemarea ta mă-nvinge, mă-nfioară...”

Cu lozii albe fruntea-ți încunună,
Și din adânc de neguri te coboară,
Singurătate, sora mea cea bună.”

(Singurătate)

„Depart-e-n zări plutește luna-doamnă,
Și peste jalea plopului coboară
Cumplitul dor al serilor de toamnă...”

(O lume-ntreagă)

„Depart-e zările sunt limpezi,
Și din splendoarea-ntregii firi
Cu strai de raze-nveșmântat e
Locașul sfintei mănăstiri.”

(La Putna)

„Acolo,-n codrul nesfârșit,
Cu glas de ramuri și vedenii,
Pe Făt-Frumos l-am întâlnit
Plecând spre țara Cosânzenii..”

(Cu Făt-Frumos)

„Ca de-un blestem, cuprinsul tace:
Noian de gheață și scânteii;
Dar o cărare tot se face,
Din poarta mea, la geamul ei...”

(Printre plopii troieniți)

„Că-n vraja lumilor eterne
Tot căutându-te mereu,
Nici voi simți când s-o așterne
De veci tăcerea-n jurul meu.”

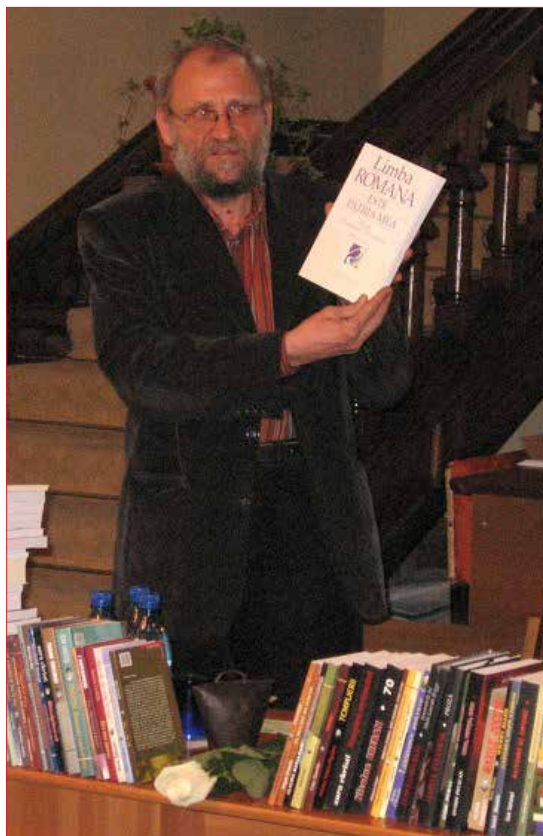
(Nici voi simți)

„Te-așează ici, alături, să-ți vie
Din fundul hrubei, oala cu pelin,
Și spune-mi doina cea de vitejie,
Să uit că sunt, în țara mea, străin...”

(Că ne sugrumi)

A apărut

Lucian VASILIU,
director fondator și coordonator

Scriptor

Semnează
(selectiv):

Ștefan AFLOROAIE, Liviu APETROAIE,
Liviu ANTONESCI, Diana BOBICĂ, Nicolae BUSUIOC,
Margareta CURTESCU (Bălți, R. Moldova), Cristina CHIPRIAN, Gabriel CHEROIU,
Constantin CUBLEȘAN, Codrin Liviu CUJITARU, George CALCAN,
Bogdan CREȚU, Grigore CHIPER (Chișinău), Radu CERNĂTESCU,
Theodor CODREANU, Constantin COROIU, Alexandru Dan CIOCHINĂ,
Vasilian DOBOȘ, Traian DIACONESCU, Anatoel EREMIĂ (Chișinău),
Ioan HOLBAN, Cristina HERMEZIU (Paris), Vasile IANCU,
Grigore ILISEI, M.B. IONESCU-LUPEANU,
Katharina KILZER (Germania), Miroslav KIRIN (Croatia),
George LUPĂȘCU (Italia), Oscar LUERDA LAMAS (Spania),
Simona MODREANU, Rodica MUREȘAN, Emil NICOLAE,
Nicolae POPA (Chișinău), Ivan PILCHIN (Chișinău),
Vitalie RĂILEANU (Chișinău), Ana Maria ROBU, Ioan RĂDUCEA,
Cassian Maria SPIRIDON, Lucian-Vasile SZABO, Ianoș ȚURCANU (Chișinău),
Virgil TĂNASE (Paris), Eugen URICARU, Dumitru VITCU, Vlad ZBĂRCIOG (Chișinău),
Alexandru ZUB

ARTIS AMICA NOSTRAE
Vasilian DOBOȘ

Anul II, nr. 11-12 (23-24) noiembrie – decembrie 2016

www.editurajunimea.ro
revistascriptor@gmail.com

Colegiul consultativ:

Florin CÎNTIC

Ioan HOLBAN

Bogdan CREȚU

Simona MODREANU

Bogdan-Petru MALEON

Econ

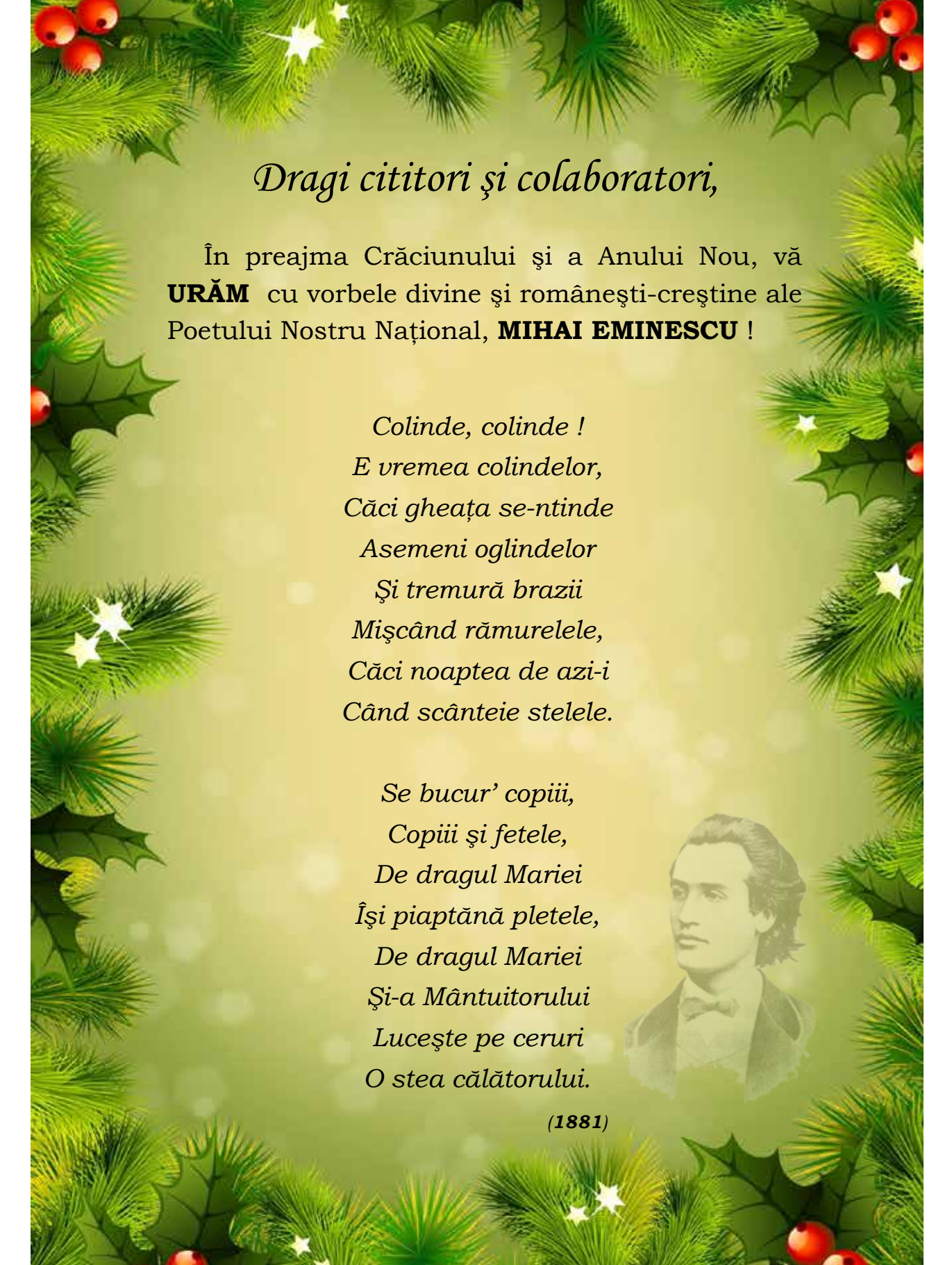
Stimate domnule profesor Gruia Novac,

Deși cu două zile întârziere, permiteți-mi să vă urez La mulți ani, sănătoși, plini de bucurii și „năzbâții literare”! Mi-am amintit de Dumneavoastră (e ușor să țin minte această zi, fiul meu e născut pe 23 noiembrie), dar nu mi-am amintit să vă scriu.

Altfel, mă bucur să vă citesc articolele în „Viața noastră” pe care o primesc de la Bârlad și vă mulțumesc pentru publicarea mea în paginile revistei. S-a aflat chiar și la Slobozia că „Baaadul literar” e posibil să nu mai apară, mi-ar părea foarte rău. Dar, oricum, cine are ceva de spus, găsește unde s-o spună și este urmat de cititori oriunde.

Toate cele bune,
Loredana DALIAN

24 noiembrie, 2016
Slobozia

Dragi cititori și colaboratori,

În preajma Crăciunului și a Anului Nou, vă
URĂM cu vorbele divine și românești-creștine ale
Poetului Nostru Național, **MIHAI EMINESCU** !

*Colinde, colinde !
E vremea colindelor,
Căci gheața se-ntinde
Asemeni oglinzelor
Și tremură brazii
Mișcând rămurelele,
Căci noaptea de azi-i
Când scânteie stelele.*

*Se bucur' copiii,
Copiii și fetele,
De dragul Mariei
Își piaptână pletele,
De dragul Mariei
Și-a Mântuitorului
Lucește pe ceruri
O stea călătorului.*

(1881)

Epistolă închinătoare

Dragi prieteni,

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” din Bârlad, al cărei președinte este domnul magistr. (pens.) Nicolaie Mihai, pune mereu un accent vizibil pe activitatea de protecție socială. Aceasta însă nu ar fi posibilă fără contribuția neprecupețită a unor persoane de bună credință (fizice sau juridice), al căror sprijin material ori intelectual a făcut posibilă o activitate variată și de calitate, care nu-și găsește corespondent în perioadele anterioare de existență a C.A.R.P.

Sponsorii noștri, cărorora probabil nu le vom putea mulțumi niciodată îndeajuns, sunt alături de eforturile noastre al căror rost îl înțeleg, îl apreciază și-l stimulează.

Astfel, anul 2016 nu ar fi fost atât de bogat și variat în activități, dacă în 2015 n-am fi fost sprijiniți substanțial de niște sponsori inimoși. Anul 2015 a fost, din acest punct de vedere, rodnic. Iată: 280 de persoane juridice și 2.649 persoane fizice au ridicat zestrea sponsorizărilor la suma de 239.545,50 lei; alte 1.111 persoane, în cadrul acțiunii de donare a 2% din impozit, au contribuit cu suma de 38.858,90 lei, în timp ce, pentru acțiuni cultural-artistice speciale, 97 persoane fizice au oferit suma de 11.185 lei, toate aceste sume, dar și altele neamintite aici, fiind regăsite în actele financiare ale instituției.

Revista „Viața noastră” și-a făcut un obicei civilizat din a populariza contribuțiile tuturor sponsorilor noștri, în semn de mulțumire și de admirație pentru gestul tuturor acestora de a veni în întâmpinarea nevoilor materiale și spirituale ale celor 33.000 de membri ai C.A.R.P. „Elena Cuza” din Bârlad.

Făcând precizarea că sponsorii (persoane juridice sau fizice) anului 2016 vor fi popularizați în numărul prim din 2017, ne facem o plăcută bucurie în a mulțumi tuturor prietenilor care vin în întâmpinarea nevoilor pensionarilor, arătându-ne grațitudinea față de obolul lor, dar și pentru că înțeleg esența muncii noastre, rugându-ne lui Dumnezeu pentru sănătatea și prosperitatea lor.

La Mulți Ani, 2017!

CASTIGAT RIDENDO MORES !

Drept la replică

(Revista noastră nu este una polemică, ca să răspundă la toate mofturile. De data aceasta am făcut o concesie.)

Mă numesc Marin Maria. Sunt profesor pensionar și din 2004 sunt membru al C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad. Până în 2010 am fost profesor de istorie la Colegiul Național „Gheorghe Roșca Codreanu”, după care am participat la activitățile organizate de C.A.R.P. fie cu ocazia aniversării unor evenimente din istoria locală sau națională, fie publicând o serie de materiale în revista pensionarilor „Viața noastră”.

La activități ca și la revistă colaborează membri ai Casei, care provin din diverse domenii și între care există respect. De prin anul 2015 însă, profesorul de limba și literatura română, Gruia Novac, la început timid apoi mai agresiv, a început să adreseze cuvinte jignitoare unor colaboratori – e adevărat la modul general – făcându-i „proști”, „nesimțțiți”, „mârlani”, iar în numărul 32 al revistei „proști cu diplomă”, „deși au memorie de elefant” și „minte de furnică”. Aș spune că afirmația cuprinde cuvinte amestecate pentru că memoria de elefant a cuiva nu poate fi rezultatul unei minți de „furnică”. Nu este logic? (întrebare retorică) Și, mai scapă din vedere faptul că furnica, așa mică cum este are o minte care o face să fie foarte ordonată și să se descurce atât pe pământ cât și în apă sau în aer (se învață la orele de zoologie).

Cu ocazia activității pe care a coordonat-o „La o șuetă cu pictorul Dionisie Gradu” și a cărui cronică a și făcut-o în revista „Viața noastră” nr.32, profesorul Gruia Novac a căzut din nou în „păcat” (a se vedea înregistrarea). De aceea fără a „uita miezul chestiunii” pentru că i-am apreciat activitatea dânsul afirmă că am „șuiert despre altceva” – altceva constând în faptul că i-am atras atenția asupra limbajului folosit. Din

această cauză, spre uimirea celor prezenți, a considerat intervenția mea „mârlănească”. Urmarea s-a văzut la scurt timp. Pentru revista nr.32 am fost rugată să scriu câteva materiale referitoare la aniversarea a 170 de ani de activitate a Colegiului Național „Gheorghe Roșca Codreanu” și despre personalitățile lunii Tudor Pamfile și Stroe Belloescu, la care eu l-am adăugat și pe prof. pictor C. Chițimuș, fost membru al Casei.

Toate materialele au fost respinse pe motiv că au fost copiate (fără a dovedi). Mai mult la prezentarea revistei (și fac iar trimitere la filmarea publicată) a afirmat că ar trebui să-mi fie rușine că la bătrânețe scriu articole când la tinerețe nu am fost în stare. Vreau să-i amintesc prof. Gruia Novac că în tinerețe „am făcut școală” și acest lucru este dovedit prin rezultatele pe care elevii mei le-au obținut la examene, concursuri și olimpiade.

Tocmai din aceste motive îi cer prof. Gruia Novac să-și ceară scuze pentru afirmațiile făcute și să nu uite că revista „Viața noastră” este o revistă a pensionarilor pentru pensionari și nu o revistă a prof. Gruia Novac.

Prof. Maria Marin

Nota redactorului:

- am păstrat limbajul și punctuația autoarei;
- nu întotdeauna exagerarea se cheamă... hiperbolă (vezi dicționarul!);
- bineînțeles, „Viața noastră” este a pensionarilor.

Boul, când rage ca un măgar, crede că e leu.

(Proverb african)

Colectivul de redacție

- Gruia NOVAC
- Serghei COLOȘENCO
- Nicolaie MIHAI
- Teodora ZALDEA - asistent relații publice și comunicare
- Petruș ANDREI
- Gheorghe GHERGHE
- Sorin BOCAN - operator I.T.

Tehnoredactare:

- Bogdan ARTENE

Adresa redacției:

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR „Elena Cuza”
Str. Nicolae Iorga nr. 7A, cod 731182, Bârlad, jud. Vaslui, et. 2,
cam. 13

Tel.: 0235 421 340, Fax: 0235-421.341, 0235-425.933

E-mail: revista@carpbarlad.ro

Web: www.carpbarlad.ro

Tipărit la S.C. IRIMPEX S.R.L. Bârlad
ISSN 2247 - 3580 ; ISSN-L = 2247 - 3580

Responsabilitatea pentru conținutul textelor aparține autorilor.

La mulți ani, 2017 !

*„Sculați, frați români, sculați,
Lângă noi v-alăturați,
Să mână de aur plug,
Numai nouă, spre belșug!
Căci românul, de sărac,
N-are-n vatră nici colac
Și de foame plâng ai săi.
Sculați măăăăi!...”*

Vasile Militaru, *Plugușorul*, din vol. *Poezii laice*

